

KONGRE... SEMPOZYUM... ÇALIŞTAY...

ASANSÖR SEMPOZYUMU 2014

Odamız ve MMO İzmir Şubeleri birlikteliğiyle “güvenlik ve teknoloji” ana temalı Asansör Sempozyumu ve Sergisi 2014, 25-27 Eylül 2014 tarihlerinde İzmir’de MMO Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi’nde gerçekleştirildi.

Sempozyumda otuz altı bildirinin sunulduğu on iki oturum, bir panel ve bir açık oturum yanı sıra asansörlerde elektrik tesisatı ve güvenlik konulu bir de kurs düzenlendi.

Sempozyum, T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, AYSA-Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği, EAYSAD-Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği, AFSED-Asansör Sanayicileri Federasyonu, EBSO-Ege Bölgesi Sanayi Odası, İZTO-İzmir Ticaret Odası, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Akdeniz Üniversitesi, Başkent Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gediz Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Üniversitesi, Yaşar Üniversitesi ile Asansör Dünyası, Asansör Express ve Asansör Vizyon dergileri tarafından desteklendi.

Sempozyum açılış konuşmalarından önce üyemiz Bülent Çarşıbaşı, ve Ege Üniversitesi öğretim üyeleri Prof. Dr. Firüz Baltan, Prof. Dr. Engin Çakır’dan oluşan Grup FEB’in ud ve klasik gitar dinletisi gerçekleştirildi.

Açılış konuşmalarında MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Güniz Gacaner Ermin, asansör teknolojileri alanında çok hızlı bir gelişme yaşandığına dikkat çekerken, bu alanda mühendisliğin önemini vurguladı. Ermin, “İnsan yaşamının daha konforlu ve kolay hale gelmesinde önemli paya sahip taşıma sistemleri olan asansörler, yasal mevzuata uygun olarak yapılması, tasarımından imalatına, imalatından bakımına, bakımından periyodik kontrolüne kadar tüm süreçlerinde mühendislik hizmetine gereksinim duyan bir uzmanlık alanıdır. Asansör teknolojisindeki çok hızlı gelişmeler ve değişim, güvenlik, konfor, enerji verimliliği gibi konular asansörlerde mühendisliğin önemini gittikçe arttırmaktadır” diye konuştu.

Şubemiz Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş açılış konuşmasında EMO İzmir Şubesi’nin MMO ile birlikte İzmir’de gerçekleştirdiği faaliyetlere değindi. İşletmeye açılacak asansörlerin tescil (ruhsat) kontrolüne ilişkin 16 yerel idare ile yapılan protokoller çerçevesinde çalışma yürüttüklerini kaydeden Ulutaş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Yılda 600 civarında asansörde tescil kontrolü gerçekleştirilmektedir. Ülkemizde yılda 15

bin civarında asansörün işletmeye açıldığı düşünüldüğünde can ve mal güvenliği açısından tescil kontrollerinin önemi bir kat daha artmaktadır. Yapı kullanma izni aşamasında sağlıklı ve yeterli bir denetim mekanizmasından geçirilmeden işletmeye açılmış asansörlerin ileride can ve mal güvenliği açısından tehdit oluşturacağı açıktır. Bu durum gerek asansörlerin periyodik denetimlerinde, gerekse piyasa gözetim ve denetiminde ortaya çıkmaktadır. Güvenlik şartlarının sağlamamış, can ve mal güvenliği açısından olumsuzlukları olan, mühendis gözetiminde montajı yapılmamış asansörlerin işletmeye açılmasının önüne geçilmesi gerekmektedir.”

Bir çok asansör firmasının montajını gerçekleştirdiği asansörlere yönelik işletmeye açılmadan önceki son kontrol işlemlerini sadece kağıt üzerinde ve mühendis gözetimi olmadan yaptığını kaydeden Ulutaş, “Bu duruma ilişkin asansörlerin tasarımından, montajına, son kontrolünden, işletmeye alınmasına kadar geçen sürecin yeniden tarif edilmeli, mühendis gözetiminde bilimsel teknik gerekler ve fen ve sağlık kuralları na, ilgili standart ve güvenlik şartlarına uyum sağlayan asansörlerin işletmeye açılması sağlanmalıdır” diye konuştu.

Kapitalizmin 1970’lerde yaşadığı büyük yük çaplı ekonomik kriz ile birlikte temel altyapı alanlarındaki kamu kurumlarının özelleştirilmesi ve sonrasında kamu hizmetlerinin piyasalaştırılmasının gündeme geldiğini vurgulayan Ulutaş konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Kamu eliyle bu hizmetlerin yürütülmesinin verimli olmadığı; özel sektörün yapısı gereği bu daha verimli yürüteceği gibi bir gündem oluşturuldu. Hizmet kalitesinin özelleştirmeye artacağı ve devlete gelir sağlanması gibi gerekçeler öne sürüldü. Ancak, sonuç olarak, denetimsizlik, büyük iş kazaları, taşeronlaştırma, örgütsüzleştirme, esnek ve güvencesiz çalışma, pahalılık, yolsuzluk ve enerji gibi kimi alanlarda sektörün yönetilemezliği gibi bir durumla karşı karşıya kaldık.

Gelenen noktada eğitimin, sağlığın, sosyal güvenliğin ve konumuz itibarıyla kamusal denetimin piyasalaştırılması insan yaşamını tehdit eder hale gelmiştir.

Piyasalaştırma sürecinde, asansör periyodik denetimlerinin 2012 yılından itibaren A tipi muayene kuruluşlarına devredildiğine işaret eden Ulutaş, “Oysa bu denetlemelerin belediyeler tarafın-

dan kamusal bir anlayışla yapılması, personel yetersizliği vb. gerekçelerin olduğu durumlarda ise EMO ve MMO gibi meslek odaları ile ikili-üçlü protokollerle destek alınması en doğru uygulama olacaktır” dedi. Özelleştirme sonrası denetlemelerde önemli eksiklikler olduğunu ifade eden Ulutaş, uyarılarını şöyle sıraladı:

“A tipi muayene kuruluşları tarafından yapılan denetimlerde topraklamasından, elektriksel güvenlik sistemlerine, kumanda panosundan makina motor grubuna, kabin ve kat butonlarından sigorta, aydınlatma ve priz devrelerine kadar birçok noktada yapılan denetimin elektrik mühendisliği disiplinine girmesinden dolayı mutlaka her denetim için bir elektrik mühendisinin yer alması teknik bir gerekliliktir. Denetimlerin mühendislik incelemesini bürokratik bir işleme dönüştürmeden, kamu sağlığı ve can ve mal güvenliği esasları çerçevesinde yerine getirilmesi konusunda ilgili kurumlara büyük görev düşmektedir.”

İstanbul’da yaşanan asansör faciasının asıl sorumlusunun “TOKİ eliyle İstanbul’u ve hatta tüm ülkeyi tam bir rant alanına çeviren, lüks konut ve yaşam merkezleri yaratarak ticari rant alanları oluşturan ve tüm bu süreçleri yerel idarelerin, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının, meslek odalarının denetiminden kaçırarak yapan siyasi iktidar” olduğunu altını çizen Ulutaş, faciaya ilişkin olarak şunları söyledi:

Bugün işçinin adının bile geçmediği İş (çisiz) Sağlığı ve Güvenliği Yasası ile sermaye sahipleri, patronlar korunmakta, tüm bu sorumluluk, içerisinde Odamız üyesi, meslektaşlarımızın da bulunduğu iş güvenliği uzmanlarına yüklenmek istenmektedir. İşçileri, emekçileri, çalışanları temel alan bir İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yasası’nın hayata geçirilmesi gerekmektedir.”

Meslek odaları olarak, her gün işçi ölümlerinin yaşandığı bu dönemde alanın piyasalaşmasını bahane ederek, denetim süreçlerinden fiili olarak kendimizi çekeceğimiz tartışmaların içerisinde zaman kaybetmemiz kabul edilemez. EMO İzmir Şubesi olarak bu konuda da üzerimize düşeni yapmaya devam edeceğiz.

İnşaatlarda kullanılan asansörlerin en az birinin gerekli güvenlik önlemleri alınmış ve insan kullanıma uygun olarak tasarlanması önemli olup, ilgili bakanlık tarafından bu yönde bir mevzuatın oluşturulması çalışmalarına başlaması gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

İstanbul Fuar Hizmetleri A.Ş Genel Müdürü Zekeriya Aytemur ise, Asansör Sempozyumu’nun sergi alanının sorumluluğunu üstlendiklerini ifade ederken, sektörel yayıncılık ve fuar hizmetlerinin sektörel gelişme açısından önemine dikkat çekti.

Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sefa Targıt, “Bilgi ve bilimsellikten uzaklaştıkça neler olduğunu yaşadığımız hadiselerle anlıyoruz” diyerek başladığı konuşmasında asansör sektörü açısından da bilginin önemine işaret etti. Mühendisliğin diğer alanlardan farklı olarak bilgi ve bilimle yakın ilişkisine de dikkat çeken Targıt, şöyle konuştu:

“Mühendislik bilimden uzaklaştığı zaman doğa faturayı hemen önünüze koyar. Düşünce bir zaman diliminde donduğu takdirde bu donuş safsatalar zincirine dönüşür. Bu nedenle tek Türkçe ve iyi organize olmuş olan bu asansör sempozyumunu fevkalade önemsiyoruz. En kapsamlı etkinliğimiz bu.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ise MMO’nun asansör alanındaki çalışmalarına ilişkin şu bilgileri verdi:

“Ülke çapındaki Meslek İçi Eğitim Merkezlerimizde, Asansör Avan Proje hazırlama konusunda 7 bin 741, Asansör Uygulama konusunda ise 4 bin 156 üyemiz belgelendirilmiştir. Oda bünyeye-

sinde oluşturduğumuz ve TÜRKAİ`tan akredite Personel Belgelendirme Kuruluşu`muzun (PBK) düzenlediğı sertifikalar, uluslararası standartlara uygunluk ve tanınırlık açısından ileri bir adım olmuştur.

Geçmişte yerli onaylanmış kuruluş olmaması nedeniyle yaşanan sıkıntıların MMO`nun İzmir`de oluşturduğu Asansör Kontrol Merkezi`nin AB Komisyonu tarafından Onaylanmış Kuruluş olarak kabul edilmesi ile aşıldığını ifade eden Çakar, konuşmasında asansör sektöründeki ithalat paylarına da değindi.

Ali EKber Çakar; "Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından altı adet Asansör Yönetmeliğı yayımlanmıştır. 1995 tarihli Yönetmelik`te asansör imalat, montaj ve bakım firmalarının bir elektrik ve bir makina mühendisi istihdam etmesi ve bu firmaların Elektrik ve Makina Mühendisleri Odalarından Büro Tescil Belgesi alması zorunlu tutulmuşken, yürürlükteki yönetmeliklerde bu konular boşlukta bırakılmıştır.

Yeni yönetmeliklerde asansör avan ve uygulama projelerinin ilgisine göre elektrik ve makina mühendislerince çizileceğı ve bu projelerin valilikler ve belediyelerce asansörlere işletme ruhsatı verilmesi aşamasında istenmesi ve imalat, montaj ve bakım firmalarına mühendis istihdamı konusunda herhangi bir açıklık getirilmemektedir" dedi.

Çakar, bazı çevrelerin mühendis odalarının mesleki denetim süreçlerinde yer almasına şid-detle karşı çıkmalarını ve olaya ticari boyutla yaklaşmalarını eleştirirken, yönetmeliğın avan ve uygulama projeleri ile ilgili hükümlerinin iptal edildiğı ve işletme ruhsatı aşamasında sadece firmanın düzenleyeceğı AT uygunluk beyanının yeterli sayıldığını kaydetti. "Bilim, mühendislik ve kamu denetimini dışlayan böylesi bir düzenleme, asansörlerde denetim eksikliğinden kaynaklı can ve mal kayıpları ile standart dışı uygulamaları daha da artıracağı gibi ulusal asansör sanayimizi de baltalayarak, sektörde hizmet veren yüzlerce mühendisin işten çıkarılmasına sebep olmuştur" eleştirisini yaptı.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil sempozyumda yaptığı açılış konuşmasına EMO ve MMO şubelerini kutlayarak başladı. Sempozyumun İstanbul`da yaşanan asansör faciasının gölgesinde yapıldığını kaydeden Yeşil, "Böylesi ucubeleşmiş vahşi kapitalizm ortamında iş cinayetleri ve katliamlarıyla ilgili söylenecek sözler anlamsızlaşmakta, kelimeler kifayetsiz kalmaktadır. 10 işçimizin yakınlarına ve tüm halkımıza başsağlığı diliyorum" dedi.

Katliam boyutlarına ulaşan kazaların arkasında pek çok olumsuzluk bulunduğunu ifade eden Yeşil, Asansör Yönetmeliğı`nde inşaatlarda kullanılan cephe asansörünün tanımının daha yer almadığını vurguladı.

Meslek odalarının mühendisler konuya ilişkin meslek içi eğitim sağladığına dikkat çeken Yeşil, "Asansörlerin tasarımı, projelendirilmesi, malzemesi, montajı risk analizi, bakımı, periyodik kontrolü, iş güvenliği, enerji verimliliğı, mevzuat ve ilgili standartlar konusunda teorik ve uygulamalı bilgiye sahip uzmanlaşmış mühendisler ihtiyac bulunmaktadır" dedi. Meslek odalarının faaliyetlerini ise "Bu ihtiyaca yönelik olarak odalarımız tarafından meslek içi eğitim verilmekte ve sonrasındaki belgelendirmeler yapılmakta, uzman mühendislerimizin asansör sektöründe istihdamı yoluyla sektörün gelişimine katkıda bulunmaktadır" sözleri ile özetledi.

Asansörler ve elektromekanik taşıyıcıların, EMO`nun yaklaşık bin üyesinin faaliyet yürüttüğü aslı alanlarından biri olduğunu, ancak geline nokta elektrik mühendislerinin bu alanda yok sayıldığını ifade eden Yeşil, elektrik mühendislerinin dışlanmasına yol açan gelişmeleri eleştirdi. Elektrik mühendislerinin bilgi birikimi, teknik altyapısı ile uzun yıllardır bu sektöre katkı

sağladığını, halen de kamudan yana ve mesleğin gelişimi ve korunması temelinde çalışmalarını sürdürdüğünü kaydeden Yeşil, son olarak TMMOB EMO Asansörlere Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeliği'nin 29 Temmuz 2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiğini anımsattı. EMO Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi'nin de asansör alanında eğitim ve belgelendirme çalışmalarına devam ettiğini anlattı.

Daha önce EMO'nun da içerisinde yer aldığı asansör periyodik denetimlerinin 2012 yılından itibaren A tipi muayene kuruluşlarına devredildiğini hatırlatan Yeşil, mevzuatta bir mühendis denilmesi nedeniyle bu kuruluşlarda hem elektrik hem de makina mühendisi istihdamından vazgeçildiğini, büyük ölçüde yalnızca makina mühendislerinin yer aldığını, gelişmeler sonucunda elektrik mühendislerinin dışarıda kaldığını belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Şimdi bu alanda elektrik mühendisi yok. Aslında bunun piyasalaşması başlı başına yanlış. Çünkü her türlü denetimde maliyeti düşürmeye çalışıyorlar. Bunun maliyeti nedir? İnsan. Meydana gelen kazaların en büyük nedeni denetimsizliktir. A tipi muayene kuruluşları tarafından yapılan denetimlerde topraklamasından, elektriksel güvenlik sistemlerine, kumanda panosundan makina motor grubuna, kabin ve kat butonlarından sigorta, aydınlatma ve priz devrelerine kadar birçok noktada yapılan denetimin elektrik mühendisliği disiplinine girmesinden dolayı mutlaka her denetim içinde bir elektrik mühendisinin yer alması teknik ve idari bir gerekliliktir. Yönetmeliklerin bu şekilde değiştirilmesi gerekiyor. Elektrik mühendislerinin bu denetimlerde yer alması gerekiyor. Makina Mühendisleri Odamızla da merkezi düzeyde görüşmeleri yürütüyoruz. Belki bu anlamda A Tipi muayene kuruluşlarına da örnek olacağız. O nedenle bu görüşmeleri önemsiyorum.”

EMO'nun konuya ilişkin mücadelesini sürdüreceğini ifade eden Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“EMO Yönetim Kurulu olarak göreve geldiğimiz günden bu yana -geçmiş dönemlerde de olduğu gibi- hem meslektaşlarımızın sorunları, hem mesleki alanlarımıza yönelik konular, hem de ülke gündemini takip ederek; basın açıklamaları, dava süreçleri ve çeşitli etkinliklere katılım yoluyla kamuoyunu bilgilendirmeye, EMO'nun tavrının ortaya koymaya çalıştık. Bu kapsamda meslektaşlarımız açısından önemli bir konu olan Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) mühendislerin yetki ve hizmet alanlarını gasp eden tutumuna karşı hem hukuki süreç başlattık hem de kamuoyu ile bu gelişmeyi paylaştık. TSE'nin standart koyan ve gerektiğinde denetleyen bir kuruluş olarak mühendislik hizmetlerini kendisinin yapmaya kalkması ve üstelik işyerlerine gönderdiği yazılarla kendisinden hizmet alımını zorunlu tutması doğrudan meslektaşlarımızın iş alanlarının gasp edilmesi anlamına gelmektedir. Danıştay'a yaptığımız iptal ve yürütmeyi durdurma istemli başvuruda bu durumun kamu denetimi açısından yaratacağı zarara da dikkat çektik. TSE'nin kendi görev alanına dönmesini ve kural koyucu-standart üreten yapısına sahip çıkmasını istiyoruz.”

AKP İktidarı'nın işçi ölümlerini “kader”, “vadeleri dolmuş”, “ölüm bu işin doğasında” ifadeleri ile değerlendirildiğine dikkat çeken Yeşil, “Oysa tüm iş kazaları ve meslek hastalıkları önlenabilir. Bizler önlenabilir oldukları halde gerçekleştiği için yaşananları “iş cinayeti” olarak tanımlıyoruz.”

Yeşil; “insanların yaşamlarını kolaylaştırmak üzere yapılan her üretimde güvenlik, ortak yarar ve çevreye uyum; teknolojinin kullanılmasında etik bir önkoşul olarak algılanmalıdır” ifadeleri ile sözlerini tamamladı.

İzmir Bornova Belediye Başkanı Olgun Atila, yerel yöneticiler olarak toplumun en konforlu

şekilde yaşamlarını sürdürmeleri konusunda sorumluluk aldıklarını anımsatarak, işçi sağlığı ve güvenliğini de bu kapsamda değerlendirdi. Gezi sürecinden sonra İzmir’de ortak akılın daha da öne çıktığını, kendileri için de birlikte yönetimin olmazsa olmazları olduğunu ifade eden Atila, bu sürecin apartmanlara kadar uzanmasını istediklerini, oda başkanları ile bir toplantılar manzumesi başlatabilirlerse de bunun halka dokunabileceğini kaydetti. Odalarla yakın temasın önemi üzerinde duran Bornova Belediye Başkanı Atila, tasarım ve inovasyon konusunda İzmir’e öncü olmak istediklerini, bu noktada da odalardan katkı beklediklerini söyledi.

Açılış konuşmalarının ardından sergi ziyaretleri yapılarak oturumlara geçildi.

Sempozyumun ilk günü yöneticiliğini MMO YK Başkanı Ali Ekber Çakar’ın yaptığı Sektörel Uygulamalar ve Değerlendirmeler başlıklı panel gerçekleştirildi. Panele; Gül Dölek (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Ürün Güvenliği Genel Müdürlüğü), Selim Özer (Türk Standartları Enstitüsü), Oğuz Yanık (Ege Bölgesi Sanayi Odası), Sefa Targıt (Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği), Emin Tunç (Ege Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği), H. Onur Ercan (Elektrik Mühendisleri Odası), M. Berkay Eriş (Makina Mühendisleri Odası) konuşmacı olarak katıldılar.

Sempozyumun ikinci günü moderatörlüğünü Serdar Tavaslıoğlu’nun yaptığı Periyodik Kontrol Kriterlerinde Farklı Yaklaşımlar başlıklı açık oturum gerçekleştirildi. Açık oturuma; Amaç Sarıgül (ASA Asansör), Battal Murat Öztürk (Löher Asansör ve Yürüyen Merdiven), Bülent Çarşıbaşı (EMO İzmir Şubesi), Halim Akışın (MMO Asansör Kontrol Merkezi) konuşmacı olarak katıldılar.

Sempozyum üçüncü günü bildiri sunumları ve sonuç bildirgesinin okunmasıyla tamamlandı.

Asansör Sempozyumu 2014 Sonuç Bildirgesi

Asansör Sempozyumu 25–27 Eylül 2014 tarihleri arasında İzmir’de Tepekule Kongre ve Sergi Merkezinde, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası ve TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından, 428’i kayıtlı delege olmak üzere yaklaşık 1.400 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

15 kurum ve kuruluş tarafından desteklenen sempozyum boyunca 12 oturumda 36 bildiri, 1 açık oturum, 1 panel, 1 kurs gerçekleştirilmiştir. Sempozyum katılımcıları, sempozyuma paralel olarak düzenlenen sergiyi ziyaret ederek yeni ve ürün ve teknolojileri görme olanağı bulmuşlardır.

Sempozyum kapsamında düzenlenen “Periyodik Kontrol Kriterlerine Farklı Yaklaşımlar” başlıklı açık oturumda; meslek odaları ve asansör sektörü temsilcileri katılımıyla farklı muayene kuruluşları tarafından gerçekleştirilen periyodik kontrol çalışmalarında kontrol kriterlerinin farklı yorumlamasından dolayı ortaya çıkan durumlar ve sonuçlar kriterler bazında ayrıntılı olarak masaya yatırılmış, farklı uygulamaları ortaklaştırabilmek için görüş ve öneriler üretilmiş ve katılımcılar ile paylaşılmıştır.

Sempozyum kapsamında düzenlenen “Sektörel Uygulamalar ve Değerlendirmeler” başlıklı panelde; Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Ege Bölgesi Sanayi Odası, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, TMMOB Makina Mühendisleri Odası ve sektör dernekleri temsilcilerinin katılımıyla konu ayrıntılı olarak tartışılmış, görüş ve öneriler üretilmiştir.

Sempozyum sonucunda aşağıdaki konuların kamuoyuna sunulması karar altına alınmıştır.

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilk kez Asansör Sempozyumunda açıklanan verilere göre ülkemizdeki asansör sayısı 431.184’tür. Bakanlık, bu asansörlerin 152.278 adedinin periyodik kontrolünün gerçekleştiğini ve bu asansörlerin % 65’inin kullanılmasının sakıncalı olduğunu açıklamıştır. Bu veriler ışığında ülkemizdeki asansörlerin ancak üçte birine periyodik kontrol uygulaması yapıldığı, yaklaşık 3 yılda kontrol edilen asansör sayısının yetersiz olduğu, bu konuda öncelikli olarak Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın ruhsat vermeye yetkili kuruluşları uyarması ve halkı bilinçlendirmesi gerekliliği vurgulanmıştır.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilk kez Asansör Sempozyumu’nda açıklanan rakamlara göre piyasa gözetimi kapsamında 2013 yılında denetlenen 1.063 asansörün 383’ü uygunsuz, 2014 yılının ilk 8 ayında denetlenen 994 yeni asansörün 419 adedi uygunsuz olarak tespit edilmiştir. Yine Bakanlık tarafından 2013 ve 2014 yıllarında sektörde faaliyet yürüten 1.375 asansör montaj firmasının 423’ünün ürünü denetlenmiş, 3 asansör montaj firmasından birinin ürününün uygun olmadığı saptanmıştır. 95/16/AT yönetmeliği kapsamında montajı yapılan yeni asansörlerin ve firmaların üçte birinin ürününün uygunsuz olduğu gerçeğinden hareketle, sektörün disipline edilebilmesi için Bakanlığın PGD kapsamında asansör ve montaj firması denetimleri yanı sıra onaylanmış kuruluşları da denetlemesi ve bu konuda hazırlıklarını sürdürdüğü mevzuat çalışmalarını ivedi olarak yayımlaması gerektiği belirtilmiştir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilk kez Asansör Sempozyumu’nda yapılan açıklamaya göre; asansörlere yapıdan kaynaklanan uygunsuzlukların yapı denetim kuruluşlarından; asansör bakım faaliyeti yapan firmalara yönelik tespit edilen uygunsuzlukların asansör bakım firmalarından; yıllık kontrol sonuçlarının değerlendirilmesi aşamasındaki uyumsuzlukların A tipi muayene kuruluşlarından; kırmızı etiket alan asansörlere yönelik uygulama boşluğunun ruhsat veren kuruluşlardan; nitelikli personel istihdam edilmemesi ve markalaşma problemi-

nin sektörden; ürünle ilgili sorunların ise kamusal yapı içindeki çok sayıda bakanlık, kurum ve kuruluşlardan kaynaklanmaktadır. Bu saptamalara, Bakanlığın yeterli sayıda personelinin olmaması, ürüne ilişkin mevzuat düzenlemelerindeki gecikmeler, hem PGD kapsamındaki denetimlerin hem de periyodik kontrol çalışmalarının yaygınlaştırılamaması ve yaptırımların yetersizliği de ilave edilerek, ilgili kesimlerin Bakanlığın öncülüğünde bu sorunların çözümüne yönelik olarak ellerini taşın altına koyması gerektiği vurgulanmıştır.

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan Mevcut Asansörlerin İyileştirilmesi ve Güvenliğin Arttırılmasına İlişkin Yönetmeliğin yayımlanması ve uygulanmasında gecikme yaşandığı, Bakanlığın periyodik kontrol çalışmalarını yakından takip ederek anılan yönetmeliği bir an önce yayımlaması, periyodik kontrol ile mevcut asansörlerin iyileştirilmesi ve güvenliğinin artırılması çalışmalarının periyodik kontroller ile paralel bir biçimde yürütülmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Asansör tasarımı, projelendirilmesi, malzemesi, montajı risk değerlendirmesi, bakımı, revizyonu, periyodik kontrolü, iş güvenliği, enerji verimliliği, mevzuat ve ilgili standartlar üzerine teorik ve uygulamalı bilgiye sahip uzmanlaşmış mühendisler sektörün gereksinim duyduğu, asansörlerin sadece elektrik ve makine mühendisliği disiplinlerinin meslek alanına girdiği, asansörlerin tasarımından, projelendirilmesine, montajından, işletilmesine, bakımından, periyodik kontrole kadar mühendislik hizmeti olduğu vurgulanarak, Odalarımızın meslektaşlarına yönelik eğitim ve belgelendirme faaliyetlerini geliştirmesi gerekliliği belirtilmiştir.
- Sektörün nitelikli ara elemana gereksinim duyduğu, ülkemizin teknik eleman yetiştirme konusunda eğitim politikasının olmaması nedeniyle meslek yüksek okullarının ve meslek liselerinin sanayinin gereksinimi olan nitelikli ara elemanı yetiştiremediği, bu konudaki en önemli görevin Milli Eğitim Bakanlığı'na düştüğü belirtilerek, sektörün gereksinim duyduğu nitelikli ara eleman yetiştirme konusunda üniversitelere, ara teknik eleman yetiştiren okullara ve meslek odalarına önemli görevler düştüğü vurgulanmıştır.
- Türkiye'nin iş kazası sayısı bakımından Avrupa'da birinci, dünyada ise üçüncü sırada olduğu, 2014 yılında Soma'da ve İstanbul'da katliam denebilecek iş kazaları meydana geldiği, sektörde ise ELA rakamlarına göre 25 AB ülkesi ve Türkiye olmak üzere 26 ülkede 2013 yılında asansörlerde yaşanan 17 ölümlü kazanın 12'sinin ülkemizde meydana geldiği belirtilerek, özelde işverenler ve çalışanlar olmak üzere genelde tüm halkımızda işçi sağlığı ve iş güvenliği kültürünün yerleşmesi için başta TC Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olmak üzere ilgili tüm bakanlıklara, işverenlere, işveren örgütlerine, sendikalara, yazılı ve görsel basına, meslek odalarına ve sektörel derneklere önemli görevler düştüğü vurgulanmıştır.
- Gelişmiş ülkeler ile karşılaştırıldığında ülkemizdeki şantiyelerin güvenlik kültürü açısından son derece kötü olduğu, İstanbul'da yüksek katlı bir bina inşaat şantiyesinde meydana gelen iş kazasıyla bu durumun bir kez daha tescillendiği vurgulanarak, asansörlerle ilgili olanlarda dahil olmak üzere tüm firmaların çevre, sağlık ve emniyet yönetim sistemlerinin kurulması, asansör firmalarının şantiyeleri için iş emniyeti konusunda kurallarını belirlemesi, çalışanları ile sürekli iletişim halinde bulunarak onları eğitmesi, kuralların uygulanmasının sürekli olarak denetlenmesi gerekliliği belirtilmiştir.
- Meslek odalarının kuruluş yasalarının verdiği görev çerçevesinde, kamu yararına ve kamu adına sürdürdüğü üretim ve hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi amacıyla, mesleki denetim hizmetlerinin önündeki yerel ve merkezi siyasi iktidarlarca konulan tüm engeller ve sınırlamaların

kaldırılması gerektiği ve mesleki denetimin olmazsa olmaz koşulunun “uzmanlık ve belgelendirme” olduğu belirtilmiştir.

- Asansör Yönetmeliklerine ve standartlara uygun üretim ve bakım, piyasa gözetim ve denetimi ile periyodik kontrol uygulamalarında yaşanan sorunların çözümüne ilişkin etkin koordinasyon zeminlerinin yaratılmasının gerekliliğinden hareketle, asansör alanındaki sorumlu kurum ve kuruluşların (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, yapı ruhsatı vermekle yetkilendirilen kuruluşlar, onaylanmış kuruluşlar, A tipi muayene kuruluşları, asansör montaj ve bakım firmaları, bina yöneticileri, sektör dernekleri ve meslek odalarının) bu sorunların çözümünde bilginin paylaşılmasına önem vermeleri, ortak çalışmalar gerçekleştirmeleri ve işbirliği içinde çalışmalarının gerekliliği vurgulanmıştır.
- Asansörlerin engellilerin ve hareket kısıtlılığı bulunan kişiler için öncelikli gerekliliklerden olduğu, hem asansöre erişim hem de asansörlerin farklı engel gruplarından kullanıcılar için gerekli donanımlarla monte edilmesi ve işletilmesi gerekliliği vurgulanmıştır.
- Ülkemiz topraklarının % 66'sının birinci ve ikinci derece deprem riski altında olduğu, bu kesimlerde nüfusun % 70'inin ikamet ettiği, sanayi tesislerinin % 50'sinin birinci derece risk bölgelerinde, % 25'inin ikinci derece risk bölgelerinde olduğu, Türkiye'nin 70 metreden yüksek 417 binayla Avrupa'da zirvede (Almanya'da 281, İngiltere'de 261 ve Fransa'da 201 adet) olduğu gerçeğinden hareketle sismik olaylara karşı koruyucu ve önleyici tedbirler alınırken binalarda kullanılan imalat teknolojileri kadar asansör ve yürüyen merdiven sistemlerinin seçimi ve kurulum şartlarının da çok önemli hale geldiği, asansörlerin binaların en pahalı ekipmanlarından biri ve çok önemli bir işlevi olduğu, deprem sırasında tahribata karşı hassas mekanik ve elektrik/elektronik bileşenlere sahip olduğu anımsatılarak, asansörlerin deprem sırasında sismik kuvvetlere karşı dayanıklı ve en azından kabinde kalan yolcular kurtarılınca kadar aktif kalmalarını sağlayacak şekilde seçiminin ve kurulumun yapılması gerekliliği vurgulanmıştır.
- Deprem riski yüksek bir ülkede yaşamamız ve son 15 yılda iki büyük deprem yaşamış bir ülke olmamıza rağmen deprem sonrası asansörlerin durumları ve hasarlarına ilişkin yeterli bilgiye sahip olmadığımız vurgulanmış, afetler sonrası asansör hasarlarına ilişkin veri toplama konusunda öncelikle ilgili bakanlıkların, üniversitelerin, meslek odalarının, sektörel derneklerin ve firmaların işbirliği içinde olması gerekliliği vurgulanmıştır.
- Türk Standartları Enstitüsü'nün, asansör ve yürüyen merdiven sektörünün ihtiyacına yönelik Avrupa'da yayınlanan yeni direktif ve standartları en kısa süre içerisinde Türkçe tercümesi ile birlikte ülkemizde yayımlaması gerekliliği vurgulanmıştır.
- Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliği gereği, 2012 yılından beri ülke genelinde A tipi muayene kuruluşlarınca gerçekleşen periyodik kontrol çalışmalarındaki kontrol kriterleri bazındaki farklı uygulamalar ilk kez Asansör Sempozyumu'nda masaya yatırılmış, farklı yaklaşımlar ilgili standartlar bazında irdelenerek kontrol uygulamalarının aynılaştırılması için bir konu dışındaki görüş birliğine varılmıştır. Hem kriterler bazındaki farklı uygulamaları aynılaştırmak hem de kontrol kriterlerinin tamamının gözden geçirilip yeniden düzenleyerek Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ivedi olarak yayımlanması gerekliliği vurgulanmıştır.
- Güvenli ürün ve güvenli olamayan ürüne ilişkin hukuki sonuçların önümüzdeki günlerde hem ilgili sektörlerin hem de tüketicilerin daha fazla gündeminde olacağı, gelişen teknolojilerin beraberinde yeni sorunlar getirdiği, mevcut hukuk kurallarının bu sorunlara çözüm bulmasının

olanaksız hale geleceği; bu soruna çözüm getirmek için siyasi iktidarın “Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı” hazırlıkları içinde olduğu, bu kanunla birlikte güvenli ürüne ilişkin davaların artış göstereceği, asansör montaj ve bakım firmalarının hem yenilenen mevzuat hem de açılacak davalar ile çok daha sıkı bir denetime maruz kalacakları hatırlatılarak sektörün bu sürece hazırlıklı olması gerekliliği vurgulanmıştır.

PERSONEL BELGELENDİRME KURULUŞU YEREL ÇALIŞTAYI

Personel Belgelendirme Kurulu Şubemiz 18 Eylül 2014 tarihinde Şubemizde gerçekleştirildi.

Odamız kapsamında üyelerimize yönelik Mühendislik Hizmetleri Yeterlilik Belgelendirme çalışmalarını yürütecek bir Personel Belgelendirme Kurulu (PBK) oluşturulması konusunda çalışma yapılmasına ilişkin önerge EMO İzmir Şubesi 30.Dönem Genel Kurulu'nda karar altına alınarak Oda Genel Kurulu'na taşınmış, bu çerçevede Oda Genel Kuruluna katılan delegasyonumuz tarafından 18-20 Nisan 2014 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen EMO 44.Olağan Genel Kurulu'nda ilgili önerge görüşülerek dönem içerisinde çalışma yapılması için Elektrik Mühendisleri Odası 44.Dönem Yönetim Kurulu'na görev verilmiştir.

Oda Genel Kurulunun hemen ardından 07 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilen EMO 1.Koordinasyon Kurulu Toplantısında anılan önerge gündeme getirilerek örgüt içinde tartışılmasına yönelik çalışmaların başlatılması talep edilmiştir. Koordinasyon Kurulunun önerileri doğrultusunda Oda Yönetim Kurulu tarafından her Şubeden 1500 üyeye bir delege düşecek şekilde katılımı 8 Kasım 2014 tarihinde Ankara'da Personel Belgelendirme Kurulu Çalıştayı yapılması, ayrıca MİSEM Daimi Komisyonu üyelerinin de doğal delege olarak katılması kararı alınmıştır.

Şube Yönetim Kurulumuz tarafından Merkezi Çalıştaya hazırlık olması ve Şubemizin görüş ve önerilerinin üyelerimiz ve uzmanlarla tartışarak oluşturulması amacıyla 18 Eylül 2014 tarihinde Şubemizde Personel Belgelendirme Yerel Çalıştayı'nın gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Yerel Çalıştay'a Oda YK Yedek Üyesi N.Sedat Gülşen, Oda Müdürü Emre Metin, MMO PBK Yönetim Temsilcisi Mahir Ulaş Akcan, Şube YK Başkanı Mahir Ulutaş ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Şube Teknik Görevlileri ile birlikte çağrılı üyelerimizden oluşan toplam 26 kişi katılmıştır.

Şube YK Başkanı Mahir Ulutaş açılış konuşmasında personel belgelendirme kuruluşu konusunun Odamızda ve Şubemizde bir süredir devam eden bir tartışma olduğu, son olarak Oda Yönetim Kurulu anılan tartışmaların sonlandırılması ve örgütün bir karar verebilmesi için 8 Kasım 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilecek merkezi çalıştaya hazırlık olması açısından yerel çalıştayda bir araya geldiklerini ifade etti. Çalıştay'da konunun uzmanı, Odamızı ve işleyişini bilen, deneyimli arkadaşlarımızdan oluşan bir çalıştay katılım listesi oluşturmaya çalıştıklarını

söyleyerek çalıştay katılımcılarına teşekkür ederek toplantıyı yönetmek için N.Sedat Gülşen'e sözü verdi.

N.Sedat Gülşen, konunun çok farklı boyutları olduğu ve tüm boyutlarıyla tartışılmasının ardından konuya ilişkin görüşlerin netleştirilmesinin önemli olduğunu, bakımımızın Oda'nın geleceğine ve derli toplu yapısına yönelik çalışmasına katkı koyacak bir perspektif oluşturmaya açısından bu toplantının önemli olduğunu ifade ederek gündem çerçevesinde ilk olarak sözü Oda Avukatı Zeki İşlekel'e verdi.

Zeki İşlekel, Odamızın Personel Belgelendirme Kurulu'na olunması sürecine yönelik hukuksal yönden görüş bildirerek Personel Belgelendirme Kurulu kavramının Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanun ile Mesleki Yeterlilik Kanunu olmak üzere iki kanun kapsamında düzenlendiğini belirtti.

Anayasa'nın verdiği yetki ve TMMOB Yasası çerçevesinde Odaların vermiş olduğu belgelerin ülkemiz içinde geçerliliğinin olduğu, uluslararası tanınırlığın olması için akreditasyon kapsamında belge verilmesinin zorunlu olduğu, akreditasyon sürecinin sınırlı olarak belirlediğiniz ve içeriğini oluşturduğunuz sisteme karışmadığını sadece TS EN ISO/IEC 17024 standardında belirtilen temel ölçütlere bakıldığını, en kötü olasılıkla belgenin iptal edilmesini doğuracağını, Oda'nın kurumsal ve özerk yapısına hiçbir etkisinin olmayacağını dile getirdi.

Zeki İşlekel, öte yandan mühendis ve mimarların Mesleki Yeterlilik Kanunu kapsamında olmadığını ve Mesleki Yeterlilik Yönetmeliğine göre mesleki yeterlilik eğitimi verecek olan kuruluşların akredite olması koşulunun Odamızı bağlamadığını ifade etti. Ancak sonraki aşamalarda, uluslararası tanınırlık noktası içerisinde nasıl bir sorunla karşılaşacağımızın belirgin olmadığı, TÜRKAK tarafından Odaların vermiş olduğu belgelerin sadece ulusal bazda geçerliliği olduğundan AB dayatması veya siyasi iktidarın alacağı bir karar çerçevesinde tüm mühendis ve mimarların belgelerine uluslararası tanınırlık şartı getirilmesi durumunda MİSEM kapsamında verdiğimiz belgelerinin geçerliliği sorgulanmaya başlanacağı görüşünde olduğunu paylaştı.

Oda Müdürü Emre Metin ise, ilk olarak MİSEM'in kuruluş süreci, genel çerçevesini anlatarak başladığını sunumunda, Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi adı altında yapılan eğitimlerin 2004'teki Oda Genel Kurulunda kabul edilen yönetmeliğe göre gerçekleştirilmekte olduğu, aynı zamanda TMMOB Mühendislik-Mimarlık Kurultayından sonra yaşanan gelişmeler, TMMOB Genel

Kurulunda alınan meslek içi sürekli eğitim merkezleri ve meslek içi eğitimle ilgili alınan kararlar doğrultusunda yapılan bir çerçeve yönetmelik olduğu, Makine Mühendisleri Odasına benzer bir içerikte olduğunu ifade etti.

MİSEM Daimi Komisyonu ile birlikte çalışan ve karar süreçlerini belirleyen MİSEM Koordinatörlüğü ve bağlı olduğu Oda Yönetim Kurulu çerçevesinde çalışmaların sürdürüldüğü, 48 farklı konuda eğitim programının olduğu, eğitimlerin sadece Oda üyelerine yönelik olarak yapıldığını, özellikle son dönemlerde değişik yapılar tarafından çok fazla ticarileştirilen ve yüksek ücretlerle gerçekleştirilen eğitimlerin çok daha iyi koşullarda ve içerikte ve daha uygun bedeller ile Odamız tarafından üyemiz yararına gerçekleştirildiğini belirterek bu tip eğitimlere örnek olarak Patlayıcı Ortamlarda Güvenlik Dokümanı ve Güneş Enerjisi Tesisatı eğitimlerini gösterdi.

MMO PBK Teknik Görevlisi Mahir Ulaş Akcan, MMO'nun belgelendirme ve sınavları akredite edilmesi süreci ile ilgili bilgi vermesinin ardından ülkemizdeki personel belgelendirme alanında faaliyet gösteren kuruluşların sayısının gittikçe arttığını, son olarak sayının 52'ye ulaştığını, içerisinde MMO'nun da bulunduğu 4 kuruluşun mühendislik konusunda yeterlilik belgesi vermek üzere akredite olduğunu altını çizdi.

Mahir Ulaş Akcan daha sonra, PBK akreditasyon süreci ile ilgili tarafsızlık, gizlilik, sınav süreci, gözetmenlik, sınav değerlendirme sistemi hakkında bilgi verdi. Ayrıca mühendisler her ne kadar Mesleki Yeterlilik Kurumu inisiyatifi dışında bırakılmış ve TMMOB Yasası çerçevesinde belgelendirme faaliyetleri yürütülmekte ise de, siyasi iktidar tarafından baca gazı ölçümü projelerinin makine teknikerleri tarafından yapılmasına ilişkin yönetmelik değişikliği gibi bazı olumsuz yönde düzenlemeler yapılarak mühendis haricinde fen adamlarına yetki ve belge verilmesine olanak sağlanmakta olduğunu söyledi.

TÜRKAK'ın TS EN ISO/IEC 17024 standardında belirtilen kurallar çerçevesinde sadece sınav ve belgelendirme sistemini denetlediğini, eğitimleri, içeriğini, kimlerin katılacağını, belge ve eğitim ücretlerini vb. diğer konularda hiçbir yetkisinin olmadığını ifade etti.

TS EN ISO/IEC 17024 standardının 2012 yılında revizesi yayınlandıktan sonra akreditasyon sürecinin daha kolaylaştığını keza bu nedenle 18-20 olan PBK sayısı bugün 52 sayısına ulaştığını günümüzde EPDK'nın doğalgaz tesisatlarına ilişkin yönetmeliklerine dayanarak MMO dışında 3 farklı kuruluş daha doğalgaz iç tesisat mühendis yeterlilik belgesi verdiğini söyledi.

İlgili standarda uyum sağlamanın, belgelendirme işleyişine ilişkin şartların bir yönetim sistemine göre düzenlemek, bir sistematığa bağlanması açısından önemli olduğunu, aynı zamanda hem eğitim merkezinin daha düzenli, daha kurumsal, daha hızlı işleyen ve karar alabilen, daha sistematik çalışan, sınav sisteminin daha düzenli ve her bölgede aynı şekilde işleyen bir şekilde yürütülmesi ve dolayısıyla mevcut eğitim, sınav ve belgelendirme sistemimizi iyi yönde geliştiren bir ortamın yaratılmasına olanak sağlanacağını belirtti.

TÜRKAK'ın Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) ne üye olması ve hemen arkasından imzalanan MLA anlaşması ile TÜRKAK tarafından akredite edilmiş kuruluşların verdiği belgelerin bu anlaşmaya imza atan Avrupa ülkelerinde geçerliliği sağlandığını, mühendisler verilen yetki veya yeterlilik belgesi ile Avrupa'da (mühendis diplomasının geçerliliği veya denkliği tanınmaz iken bile) mühendislik faaliyeti yerine getirebileceği ifade etti.

Son olarak; meslek odası olarak akreditasyon öncesinde benzer tartışmalar yaptıklarını, belgelendirme, akreditasyon, sertifikasyon kavramlarına ilişkin eleştiriler aldıklarını, ancak mesleğimizin ve mesleğin uygulanmasına ilişkin kuralların kökten değiştirildiği bu ortamda meslek

alanlarımızın korunması, üyelerimizin menfaati ve kamu yararı açısından mücadele edilmesi için bu sürecin içerisinde olmak gerektiğini anlattı.

Gündem çerçevesinde yapılan sunumların ardından N.Sedat Gülşen sözü katılımcılara vererek konu hakkında görüşlerini ifade etmelerini talep etti. Çalıştay katılımcıları tarafından Odamız bünyesinde bir Personel Belgelendirme Kuruluşu oluşturulmasına yönelik aşağıdaki görüşler dile getirildi.

Görüşlerde genel olarak ;

Mühendislik hizmetlerinin ve bir bütün olarak kamusal denetim dahil olmak üzere tüm hizmet alanlarının özelleştirildiği bu dönemde, tek başına Anayasa veya TMMOB Yasasına dayanarak, mesleki yeterlilik değerlendirme tartışmalarının dışında kalmaya çalışmanın doğru olmadığı, tüm haklarımıza rağmen birtakım mühendislik hizmetlerinde teknisyenlere verilen hakların önüne geçilemediği, mühendislik alanlarına da yansıyan yetkilendirme, mesleği icra etme yöntemlerinde aranan akreditasyon şartları ile meslek alanlarımızın içine girildiği, Anayasadan kaynaklanan birtakım haklarımızın olmasına rağmen siyasi iktidarın hiçbir anayasal kurumu dikkate almadan ülkeyi dönüştürdüğü, neo liberal politikaları kurumsallaştırdığı bu dönemde mücadelenin ancak sürecin içerisinde aktif olarak yer alınarak sağlanabileceği,

Elektrik Mühendisleri Odası'nın kendi meslek alanında karar verici bir mekanizma olması, gerektiğinde fen adamlarının da yetkilendirilmesi veya belgelendirilmesi konusunda aktif rol alması, bunu yaparken uluslararası tanınırlık ve koşullara dolayısıyla ilgili standart koşullarına uyum sağlaması gerektiği, TS EN ISO/IEC 17024 standardının harmonize edilmiş uluslararası kabul gören ve tüm Avrupa'da uygulanan bir standart olduğu, standarda uyum sağlamanın mesleğin gelişimine ve üye yararına gelişmesine yardımcı olmak anlamına geleceği ifade edildi.

Şubemizin bir zamanlar başta karşı çıkmış olmasına rağmen ISO 9000 Kalite Yönetim Sisteminin oluşturulduğu, bu sistemin Odamıza hiçbir zaman kazanımlarından geri adım attırmadığı, hatta sistemin uygulanması ile Oda'nın daha kurumsal bir kimliğe sahip olmasının, işleyişi ve yönetilişi açısından daha organize bir hale gelmesinin sağlandığı, Odamızın kazanımlarını geriye düşürmeyecek şekilde akreditasyon sürecinin içinde olunması gerektiği,

Üniversitelerde verilen akademik eğitimin tek başına mühendislik yapma yetkisini vermesinin özellikle mühendislik eğitiminde görülen olumsuzluklar ve yetersizlikler nedeniyle doğru olmayacağı,

Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümlerinin %63'ünün öğretim üyesi sayısı 10'un altında olduğu, %71'inin ise öğretim elemanı sayısı (öğretim üyesi + araştırma görevlisi + öğretim görevlisi) 20'nin altında olduğu, bir ortamda akademik eğitim kurumlarının öğretim elemanı sayısı ve niteliği arttırılmadan, öğretim elemanlarının kadro sorunları çözülmeden, yaşam standartları ve laboratuvar, deneysel çalışmalara yeterli destek verilecek yöntemler geliştirilmeden mühendislik eğitiminin gelişmesi beklenemeyeceğinin açık olduğu, öte yandan Odamız meslek alanlarıyla ilgili olarak, 2005-2006 öğretim döneminde 18'i vakıf olmak üzere 53 üniversitede eğitim verilmekte iken, 2014 öğretim döneminde 40'i vakıf olmak üzere toplam 148 üniversitede eğitim verilmekte olduğu, son 7 yılda meslek alanımızdaki bölüm sayısı hızla artmış, 2007 yılında 55 adet olan Elektrik, Elektronik, Elektrik-Elektronik, Elektronik-Haberleşme, Kontrol ve Biyomedikal Mühendisliği toplam bölüm sayısı 2013'de 113'e, 2014'de ise 148'e çıkmış ve toplam kontenjan da 3 kat artarak 4071'den 12171'e yükselmesi nedeniyle mühendislik eğitimin mevcut kadro yapısı ve öğrenci sayısı dikkate alındığında tek başına yeterli olamayacağını bunun meslek içi

sürekli eğitim merkezleri ile desteklenmesi gerektiği ifade edildi.

Üniversite eğitimi veren onlarca bölümün eğitim seviyesinin son derece düşük seviyelerde olduğu bir durumda Odamızın meslek alanlarımızda üretilen mühendislik hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi ancak MİSEM ile birlikte belgelendirme ve yeterlilik süreçlerinin geliştirilmesinden geçmektedir. Üyelerimize bu imkanları sağlayamazsak mesleğin icra edilmesinde yaşanan olumsuzlukların, teknik, idari ve mali kayıpların oluşmasında meslek odamızın da belirli ölçüde sorumluluğu olacağı görüşleri dile getirildi.

Tabiplik, diş hekimliği, hemşirelik, ebelik, eczacılık, veterinerlik, mühendislik ve mimarlık meslekleri ile en az lisans düzeyinde öğrenimi gerektiren ve mesleğe giriş şartları kanunla düzenlenmiş olan meslekler haricindeki tüm mesleklere ilişkin Avrupa 7. Çerçeve Antlaşması ile 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kanunu (MYK) ile Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi oluşturulduğu, Ulusal Mesleki Yeterlilik Sisteminin ise; bahse konu mesleklerin standartlarının oluşturulması, mesleki ve teknik eğitim programlarının bu standartlara göre hazırlanması, işgücünün mesleki yeterliliğinin akredite olmuş ve MYK tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlarca ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yapılan teorik ve uygulamalı sınavlar sonucunda belgelendirilmesi, alınan belgelerin ulusal ve uluslararası düzeyde kıyaslanabilirliğinin sağlanması amacını taşıdığı,

Yetkilendirilmiş kuruluşun yapacağı ölçme ve değerlendirme sonucunda belgelendirilmesi uygun olan kişilere MYK Yönetim Kurulu'nun onayı ile MYK Mesleki Yeterlilik Belgeleri verilmektedir. Odamızın da bu belgelendirme süreçlerinde yer alınması ile elektrik elektronik sektörünün ihtiyaç duyduğu ara elemanların eğitilmesi ve belgelendirilmesi sürecinde de görev alınabileceği ifade edildi.

Dünya üzerindeki bir çok ülkenin mühendislik ve serbest çalışma koşullarını izlemek ve incelemek açısından 2013 yılındaki SMM Forumunda sunulan çalışmada; Kanada, Fransa, İtalya, Yunanistan'ında içerisinde olduğu ülkelerin çoğunda mühendislerin mesleği icra etme koşullarının belirlenmesine meslek odalarının çok önemli rolü olduğu, mesleki yeterlilik ve belgelendirme kurallarının çok daha üst seviyede uygulandığının tespitinden de hareketle, meslek alanlarımızdaki gelişmelere müdahil olmanın aynı zamanda üyelerimizi piyasanın insafına bırakmamak anlamına da geldiği, bunun aynı zamanda bir kamu hizmeti olduğu,

Soma'daki maden faciasından da görüleceği üzere sorumlu mühendislerin o alana hangi yeterlilikle çalışabileceğinin ölçülmesi, yeterli düzeyde olmayanların madene girmesinin veya madende çalışmasının engellenmesi, aynı şekilde patlayıcı ve parlayıcı ortamlar, yüksek yapılar gibi özellikli alanlarda mühendislerin çalışmalarının ancak belirli ölçme ve değerlendirme süreçlerinden sonra mümkün olmasına yönelik girişimlerin Odamız tarafından başlatılması gerektiği, bu konular hakkında Odamızın ivedi bir biçimde tartışmaları sonlandırarak gerekli hukuksal, teknik, idari mali altyapılarının oluşturulmasının sağlanmasının önemli olduğu dile getirildi.

Üyelerimizin uzmanlıklarını belirlemesi yasalarla belirlenmiş ve Odamıza verilmiş bir yetki olduğunu, ve bu yetkinin meslekten yana ve toplum yararına kullanılması gerektiği, akreditasyon ve sertifikasyon kavramlarının üzerinde gereksiz yere tartışma yürütüldüğünü, akreditasyonun Türk Dil Kurumundaki karşılığı, "tanımlanan şartlara uygunluk beyanı" Sertifikasyonun ise "uygunluk beyanını düzenleyen belge" anlamına geldiğini, 2002 yılında yapılan MMOB II. Mimarlık Mühendislik Kurultayında alınan TMMOB'ye bağlı odalarımızın meslek içi eğitim merkezlerinin kurulması kararı sonrasında bir çok Oda tarafından Kurultaydan sonra mesleki eğitim merkezlerinin hayata geçirildiği, bugün ise bu meslek içi sürekli eğitim merkezleri sayesinde binlerce

üyemizin mesleki ve teknik gelişmelerinin sağlandığı, yetkilendirme ve belgelendirme süreçleri ile meslek alanlarımızın dış tehditlere karşı korunmaya çalışıldığı ifade edildi.

Avrupa müktesebatında, çeşitli mesleklerle ilgili ulusal programlar çerçevesinde öncelikle hizmetler tanımlanmış ve AB Genel Sekreterliğinin Mayıs 2003'te yayınladığı Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanımlanması Hakkındaki Yasa Taslağıyla beraber tıp doktorları, ebeler, diş hekimleri, veterinerler, eczacılar, mimarlar dışında kalan tüm mesleki alanlar bu düzenlemelerin içine girdiği,

Bu alanda mimarlar yok ancak mühendisler yer almaktadır, ancak daha sonra TMMOB'un baskıları sonuç vermiş ve mühendisleri de bu Mesleki Yeterlilik listesinden çıkarıldığı,

AB giriş sürecinde dayatılan konsey direktifleri, eğitimin ve öğretimin de benzeştirilmesi veya aynı şartlara getirilmesiyle ilgilidir. Sokrates, Leonardo, YOP, Erasmus programları bu direktifler çerçevesinde üniversitelerimizde yoğun olarak uygulanmaktadır. Bununla ilgili mesleğimizi ve üyemizi bağlayan şeylerden en önemlisi Avrupa kredi transfer sistemi olduğu, ECTS diye anılan bu sistem, bir iş yükü tanımı yaparak yıl başına 60 kredi belirlemekte, 4 yıllık eğitimden mezun olan kişiye ilk mezun olduğu andan itibaren 240 kredi vermekte olduğu, izleyen süreçlerde ECTS sisteminin yürürlüğe girmesi sonrasında her meslektaşımızın mesleğini icra etme noktasında kredi sınırlaması ile karşı karşıya kalılabileceği söylendi.

Teknolojinin sürekli geliştiği, ilerlediği ve üniversitelerin bu çeşitliliği içerisinde üniversitelerden alınan mühendislik belgelerinin sonsuz yetkide ve sonsuz süreli olmasının da işin doğasına aykırı olduğu, bu nedenle Odaların meslek içi eğitimlerin çok önemli olduğu belirtildi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından gündeme getirilen Elektrik Tesisleri Proje ve Kabul Yönetmelik Taslağında SMM-BT belgelerinin yerine ETKB veya onaylı eğitim kuruluşlarının verdiği belgeler ile hizmet üretilmesi söz konusu olduğu, bu gelişme Odamızın en kritik ve önemli belgesi olan SMM belgelerinin işlevini ve geçerliliğini ortadan kaldırmaya yönelik hamleler olduğu,

Ayrıca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Yapı Denetimi Hakkındaki Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Taslağı gündeme getirilmektedir. Etüd ve proje denetçisi, yapı denetçisi olan ve teknik müşavirlik kuruluşları ile müellif ve müelliflik kuruluşları içinde yer alan mimar mühendisler için mesleki yetkinlik şartı getirilmiş olup, Mesleki yetkinliğin kazanılma koşullarının Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikler eliyle belirleneceği, bu durumun meslek odalarının anayasal yetkilerinin gaspı anlamına gelmesine rağmen Kanun'un yayınlanmasının ardından yetkilendirmeye ilişkin uygulama yönetmeliklerinin çıkarılacağı düşünülüyor, taslak yasalaştıktan sonra meslek odalarının belgelendirmesi ile hizmet sunan mühendis ve mimarlar ya Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle belirlenecek mesleki yetkinlik koşullarını sağlamaları halinde bu hizmetlerinin sunulabilmesinin önünün açılacağı, Anayasal yetkilerimizin gaspı anlamına da bu gelişme ile Odamızın en kritik ve önemli belgesi olan SMM belgelerinin işlevinin ve geçerliliğinin sorgulanabileceği ifade edildi.

Personel Belgelendirme Yerel Çalıştayın değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki kararların Şube Yönetim Kurulu'na iletilmesi benimsenmiştir.

1. Mühendisin uluslararası standartlarda iyi bir eğitim alması ancak yeterli sayıda öğretim üyesi, altyapı ve bilimsel eğitim programı ile olanaklıdır. Mühendislik eğitiminde, gerek açılan okullar ve gerekse plansız arttırılan kontenjanlar, özellikle belirli bölümlerden mezun mühendislerin istihdam sorununu arttırdığı gibi, mühendisin kimliğinde erozyon yaratmaktadır.

Odamız meslek alanlarıyla ilgili olarak, 2005-2006 öğretim döneminde 18'i vakıf olmak üzere 53 üniversitede eğitim verilmekte iken, 2014 öğretim döneminde 40'i vakıf olmak üzere toplam 148 üniversitede eğitim verilmektedir. Son 7 yılda meslek alanımızdaki bölüm sayısı hızla artmış, 2007 yılında 55 adet olan Elektrik, Elektronik, Elektrik-Elektronik, Elektronik-Haberleşme, Kontrol ve Biyomedikal Mühendisliği toplam bölüm sayısı 2013'de 113'e, 2014'de ise 148'e çıkmış ve toplam kontenjan da 3 kat artarak 4071'den 12171'e yükselmiştir.

Mühendislik eğitiminde yukarıda da belirtilen sorunların mevcut kadro yapısı ve öğrenci sayısı dikkate alındığında tek başına yeterli olamayacağı bunun için Odamızın bünyesinde bulunan Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi (MİSEM) desteklenmeli ve geliştirilmelidir.

2. EMO tarafından belirlenen hizmet alanlarına yönelik belgelendirme sisteminin oluşturulması konusunda MİSEM eğitim programı ve içerikleri yeniden gözden geçirilmeli, belgelendirmeye esas olacak alt uzmanlıklar ile ilgili MİSEM kapsamında yeni eğitimler açılmalı, MİSEM Kurulları tarafından anılan eğitimlerin planlanması ve MİSEM'in daha kurumsal ve işlevsel bir yapıya kavuşturulması amacıyla mesleki ve akademik çevreler ile işbirliğinin artırılması hedeflenmelidir.

3. Üniversite eğitimi veren onlarca bölümün eğitim seviyesinin son derece düşük seviyelerde olduğu bir durumda Odamızın meslek alanlarımızda üretilen mühendislik hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi ancak MİSEM ile birlikte belgelendirme ve yeterlilik süreçlerinin geliştirilmesinden geçmektedir. Bu nedenle Odamız tarafından üyelerimize bu imkanlar sağlanarak mesleğin icra edilmesinde yaşanan olumsuzlukların, teknik, idari ve mali kayıpların önüne geçilmelidir.

4. Elektrik Mühendisleri Odası'nın kendi meslek alanında karar verici bir mekanizma olması, bunu yaparken uluslararası tanınırlık ve koşullara dolayısıyla ilgili standart koşullarına uyum sağlaması açısından TS EN ISO/IEC 17024 standardına göre EMO bünyesinde bir Personel Belgelendirme Kuruluşu oluşturulmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

PERSONEL BELGELENDİRME KURULUŞU ÇALIŞTAYI

Personel Belgelendirme Kuruluşu Çalıştayı, 8 Kasım 2014 tarihinde EMO Genel Merkezi'nde 14 şubeden gelen temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirildi.

Çalıştayda EMO tarafından asansör topraklama, yangın algılama, iç tesisat denetimi işletme sorumluluğu vb. alanlarda üyelere verilen yetkilendirme belgelerinin akredite edilebilirliği konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, belgelendirmeye ilişkin tartışmaların uzun zamandır TMMOB içinde yürütüldüğünü, ancak Personel Belgelendirme Kuruluşu kapsamında EMO'da ilk defa tartışıldığına dikkat çekti. Yeşil, konunun Oda gündemine de EMO Genel Kurulu kararı ile geldiğini anımsatarak, konuya ilişkin çalıştayda yapılacak tartışmaların Oda'nın yararına olacağını ifade etti.

Toplantı kapsamında bazı şubelerin görüşleri rapor şeklinde sunulurken, bazı şube katılımcıları da sözlü olarak görüşlerini iletiler. Toplantıda dile getirilen görüşler de kısa zamanda rapor haline getirilecek.

İZMİR BÖLGESİ ENERJİ FORUMU

Şubemiz sekreteryasında; TMMOB'a bağlı Çevre Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası İzmir şubeleri ile EBSO, İzmir Barosu, TEİAŞ, Gediz EDAŞ, DSİ II. Bölge Müdürlüğü destekleriyle 31 Ekim-1 Kasım 2014 tarihlerinde İzmir Bölgesi Enerji Forumu İzmir Mimarlık Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Bölgemizde enerjinin güvenilir, kaliteli ve kesintisiz karşılanmasına yönelik planlama ve hizmetlerin üretim, iletim ve dağıtım aşamalarındaki tüm verileri ile tartışıldığı etkinlikte iki gün boyunca 7 oturumda; "İzmir Bölgesi Enerji Görünümü, Mevcut Durum", "Enerji Yatırımları ve Çevresel Etki", "Enerji Yatırımları ve Sosyal Etki", "Yenilenebilir Enerji Uygulamaları", "Enerji Verimliliği Uygulamaları", "Enerji İletim ve Dağıtım Sistemleri" konularında sunumlar gerçekleştirildi. Etkinlik; "Enerji Stratejileri ve Yatırım Planlama Kriterleri" paneliyle tamamlandı.

Etkinlikte ilk olarak Forum Yürütme Kurulu adına Yrd. Doç. Dr. Hacer Şekerci konuşmasını gerçekleştirdi. Şekerci konuşmasında; elektrik enerjisi alanında çok başlı ve plansız bir döneme girildiğine dikkat çekti. Şekerci konuşmasını şöyle sürdürdü: "Enerji alanında çok fazla oyuncunun olması ve her birinin karını yükseltme çabası, elektrik enerjisinin piyasalaştırılması bu alanın

kararlı hale gelmesine engel olmaktadır. 13 Şubat 2012 tarihinde küçük elektrik santrallerinin girişimi sonucunda elektriğin üretim maliyetinin megavat saat başına pik yaparak 2000 TL'ye çıkması bu sürecin bir sonucudur. Elektrik üretim ve buna bağlı olarak tüketim bedelleri gün geçtikçe artmaktadır." Hacer Şekerci İzmir Bölgesi Enerji Forumu'nun oluşum sürecinden bahsederek, etkinliğe katkı koyan kişi ve kurumlara teşekkür etti.

Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş konuşmasında; Forumun Ermenek'te yaşanan maden faciası ve mevsimlik işçilerin trafik kazası ile artık katliam boyutlarına" gelen işçi ölümlerinin gölgesinde gerçekleştiğini vurgulayarak özelleştirme ve taşeronlaştırma politikalarının halkın yaşam koşullarını olumsuz yönde etkilediğinin altını çizdi. Ulutaş konuşmasını şöyle sürdürdü: Bugün enerji alanı ciddi sorunların birikip kronikleştiği bir alan haline gelmiştir. Türkiye'de özellikle son 30 yılda kamusal çıkarlar doğrultusunda enerji sektörü karar destek sistemleri oluşturulmayarak, rant üzerine kurulu kısa vadeli enerji yatırımları desteklenmekte, yenilenebilir ve temiz enerji seçenekleri görmezden gelinmektedir. Dışa bağımlılığı azaltma söylemleri ile her türlü işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin ve mühendislik birikiminin hiçe sayıldığı, 19.yydan kalma üretim modelleriyle kömür üretiminin zorlanması, Soma'da, Kozlu'da, Zonguldak'ta, Şırnak'ta ve en son Karaman'da toplu işçi katliamlarının yaşanmasına neden olmuştur. Buradan bir kez daha Enerji ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlarını birincil derecede sorumlu oldukları bu tablo nedeniyle istifaya çağırıyoruz.

Mahir Ulutaş siyasal iktidarın nükleer enerji santralı yapımını konusundaki dayatmacı anlayışa da dikkat çekerek; nükleer enerjinin dünyada" terk edildiğini ve Türkiye'nin nükleer enerjiye gereksinim olmadığını belirtti. "Bu tamamen nükleer lobilerin daralan pazarlarına yer açmak ve atıklarına depo bulmak ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Türkiye'yi yeni facialara sürüklemeye ve nükleer lobilerin çöplüğü yapmaya kimsenin hakkı yoktur" diyen Ulutaş; sürekli artan enerji ihtiyacının gerekçelerini ve rasyonel olup olmadığını sorgulamadan bütünlüklü enerji politikası üretilmeyeceğini belirtti. Emek yoğun enerji yoğun üretim modeli içerisinde merkez ülkelerin terk ettikleri, demir çelik ve çimento gibi endüstriler istihdam yaratma ve sanayileşme adı altında ülkemizde yaygınlaştığını vurgulayan Mahir Ulutaş konuşmasını İzmir ili özelinde değerlendirmelerle sürdürdü: İzmir'de enerji sektörü bağlamında iki önemli sorun vardır. Birincisi ithal kömüre dayalı kirli bir üretim modeli Aliağa Bölgesine dayatılmış bu nedenle çok ciddi çevre kirliliği ortaya çıkmıştır. Aliağa bölgesi demir çelik vb. enerji yoğun sektörlerin bir merkezi haline gelmiş, İzmir iline dönük enerji arzı açısından önemli bir risk alanı yaratmıştır. Diğer yandan Çeşme ve Karaburun bölgelerinde, yoksul köylünün topraklarının istimlak yoluyla el konulması gibi uygulamalarla oluşturulan rüzgar enerjisi santralleri bulunmaktadır. Rüzgar enerjisi yerli ve temiz bir enerji kaynağı olması nedeniyle Türkiye'nin enerji kaynakları portföyünde payının mutlaka artması gereken bir kaynaktır. Ancak merkezi planlama ve kamusal anlayıştan yoksun olarak bu alanları ranta açma arzusuyla yapılan uygulamalar, Karadeniz bölgesindeki HES örneklerinde olduğu gibi İzmir'de RES çöplüğü oluşmaya başlamıştır. Tarım alanlarını yok eden, kuşların göç yollarını kesen, enterkonnekte elektrik şebekesine bağlanabilmesi için ciddi bir kamu yatırımı gerektiren bu santraller bölgede ciddi bir tepki doğurmuştur.

Enerji politikalarının ekonomi, çevre, tarım, kentleşme, mimari ve sanayileşme politikalarıyla bağlantılı olduğunu belirten Ulutaş'ın ardından EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil konuşmasını gerçekleştirdi.

Hüseyin Yeşil konuşmasında Soma ve Ermenek'te yaşanan maden kazalarına yönelik değer-

lendirmelerde bulunarak şunları ifade etti: “Bizim de meslek alanımız olan HES kurulumunda, madenlerde, asansörlerde vb. diğer sektörlerde yaşanan iş cinayetleri ortadayken burada bu ölümlere neden olan enerji politikalarını konuşmamız ve enerji ile ilgili söz söylemememizin anlamı kalmamıştır. Sözü bittiği yerdeyiz. Soma’da, Ermenek’te, Zonguldak’ta binlerle ifade edilebilecek işçi katliamlara kurban gitmişse; “yerli kömürlerimizi değerlendirmeliyiz” dememizin anlamı kalmamıştır. Şunu öneriyoruz: Çalışma koşulları iyileştirilmeden işçiler bu ocaklara girmesinler. Bütün kömür madenleri kamulaştırılmadan ve güvenli hale getirilmeden çalıştırılmamalı. Bu ocakların tamamının gerekli önlemler alınıncaya kadar kapatılması gerekiyor. Bu öneri, madenlerde çalışan binlerce emekçiye işsiz açsız bırakmadan yapılmalı. Bu nasıl olacak sorusunun yanıtı ise; sorunun kaynak sorunu değil siyasal anlayış sorunu olduğu anlaşılacaktır. İşsizlik Fonu’nu amacı dışında hükümetin çıkarları doğrultusunda kullanan anlayış bir kez de bu fonu fonun gerçek sahibi işçiler için kullanmalı, yatırım teşviği adı altında işletmelerin giderlerini karşılayan iktidar politikası bir kez de insanlarımızı yaşatmak için teşvik vermeli. Bu ne ekonomi, ne bütçe ne rakam ne de verilerle ilgili bir sorundur. Tamamen iktidarın siyasi tercihiyle ilgilidir. Soma katliamından sonra torba yasa ile işçilere verilen küçücük haklar, taşeron firmalar tarafından geri alınmıştır. Örneğin madenlerde çalışan işçilerin maaşı iki asgari ücretten az olamaz denmişti. Bu torba yasada var. Ancak gelin görün ki patronlar buna karşı işçilerin yemek ve servis hizmetlerini vermeyerek maaşları yine istedikleri ücrete çekmiş oldular. Sermaye ve iktidar kol kola girmiş, maden işçisi lehine düzenlemeyi de fiiliyatta ortadan kaldırmayı başarmış, olmadı işçileri işsizlikle tehdit etmişlerdir. Geline nokta işçiler evlerine ekmek götürebilmek için, ölüm pahasına çalışabilmek için haklarından feragat etmek zorunda bırakılmaktadır. Özellikle dün SOMA’da bugün ERMENEK’te ve diğer yerlerde yaşadıklarımızı gözümüzün önüne getirdiğimizde yalnızca enerjinin rakamlarını konuşmanın anlamlı olmadığını düşünüyorum. Rakamların içinde boğulmadan büyük resmi görerek bu alana müdahil olmak zorundayız. Hatta rakamların bu çerçeve içinde değerlendirebiliyorsak eğer ülkemiz ve insanlarımız için anlamlı olduğunun farkında olmalıyız.

Hüseyin Yeşil’in konuşmasının ardından yapılan açılış oturumunda EMO Enerji Birimi Koordinatörü Olgun Sakarya Elektrik Enerjisinde Arz Güvenliği başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Macit Muta’ın oturum başkanlığını yürüttüğü İzmir Bölgesi Enerji Görünümü, Mevcut Durum konulu oturumda; Bölgemizin Enerji Görünümü, Lisanssız ve Yenilenebilir Enerjide Görünüm, Suyun Ticarileşmesi ve Enerji Politikaları, Enerji Yatırımlarının Planlanmasında Kümülatif Etki Sorunu ve İhtiyat İlkesi başlıklarında sunumlar sırasıyla Sadettin Güldar, İsmail Kaya, Beyza Üstün ve Hande Atay tarafından sunuldu.

Oturum başkanlığını Helil Kınay’ın yaptığı Enerji Yatırımları ve Çevresel Etkileri başlıklı ikinci oturumda; Enerji Tesislerinin Etkileri, Aliağa Bölgesi Enerji Tesisleri Çevresel Etkileri, Rüzgar Santrallerinde ÇED, RES’lerde Planlama Süreçleri konulu sunumlar Serpil Özmıhçı, Prof. Dr. Abdurrahman Bayram, Erşan Olcay Işın, Ezgi Yekbun Cengiz tarafından katılımcılara aktarıldı.

Sedat Gülşen’in oturum başkanlığında gerçekleşen Enerji Yatırımları ve Sosyal Etki konulu oturumda; ÇED Prosedüründe Yaşanan Sorunlar, Enerji Yatırımları ve Acil Kamulaştırma Uygulamaları, Yerelden Mücadele Örnekleri: Karaburun, Aliağa başlıklarındaki sunumları Cem Altıparmak, Arif Ali Cangı, Berrin Esin Kaya, İpar Buğra Dilli aktardı.

Forumun ikinci günü Yenilenebilir Enerji Uygulamaları oturumuyla başladı. Başkanlığını Prof. Dr. Günnur Koçar’ın yaptığı oturumda; H.İ. Murat Çelik; Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Bölgedeki

Uygulamaları, Nuri Azbar; Atıktan Elektrik Enerjisi Elde Edilmesi, Hüseyin Vatansever; Enerji Altyapısı ve Yatırımları, Oğuz Perinçek; İzmir'deki Güneş Santrallerinin Genel Değerlendirmesi konulu sunumları yaptı.

H. İbrahim Alpaslan'ın başkanlığındaki Enerji Verimliliği Uygulamaları oturumunda Kaynak Verimliliği ve İklim Değişikliği Potansiyelinin Bina Yaşam Döngüsü Analizleri ile Belirlenmesi, Mimarlık Yarışmalarında Sürdürülebilirliğin Rolü, Enerji Etkin Bina Tasarımı sunumları İlker Kahraman, Ebru Güller ve Ayça Tokuç tarafından katılımcılara aktarıldı.

Enerji Verimliliği Uygulamalarının ikinci oturumunda Yrd. Doç. Dr. Hacer Şekerci oturum başkanlığı görevini yürüttü. Sanayide Enerji Kullanımı ve Verimliliği, Tarımda Enerji Verimliliğinin Artması, İklim Değişikliği Mekanizmaları ve Karbon Ayak İzi, Sulamada Baraj Uygulamasının Enerji Verimliliğine Katkısı başlıklarında Metin Akdaş, Cüneyt Turan ve Mehmet Kumru bilgi verdi.

Oturum başkanlığını Yusuf Bayrak'ın yaptığı Enerji Sistemleri konulu oturumda; Dağıtım Şebekelerinin Sorunları; Avni Gündüz, Uzun Dönem Elektrik Enerjisi Gelişim Planı ve Üretim Kapasite Projeksiyonu; Mustafa Karakaya, Türkiye Milli Güç Kalitesi Projesi; Cansu Polat sunumlarını gerçekleştirdi.

Oturumların ardından Enerji Stratejileri ve Yatırım Planlama Kriterleri başlıklı panel düzenlendi. Yöneticiliğini Şube YK Başkanı Mahir Ulutaş'ın yaptığı panelde; ÇŞB Enerji Verimliliği Daire Başkanlığı adına Murat Bayram, TEİAŞ APK Daire Başkanlığı'ndan Yusuf Bayrak, EMO Enerji Çalışma Grubu'ndan N. Bülent Damar konuşmacı olarak yer aldılar.

Enerji Stratejileri ve Yatırım Planlama Kriterleri Paneli

Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş tarafından yönetilen panele Çevre ve Şehircilik Bakanlığı adına Enerji Verimliliği Daire Başkanlığı'ndan Murat Bayram, TEİAŞ adına APK Daire Başkanlığı'ndan Yusuf Bayrak ve Odamız adına Enerji Çalışma Grubundan N. Bülent Damar katıldılar. İlk konuşmayı gerçekleştiren Bülent Damar şunları ifade etti: Elektrik enerjisi kullanımı insan hakkı ve elektrik enerjisi temini de kamu hizmeti yani o ülkede yaşayan insanlara verilmesi zorunlu bir hizmet olarak kabul edilmelidir. Elektrik enerjisi kullanımının insan hakkı olması onun sürekli emre amade olmasını ve yeterli olmasını gerektirmektedir.

Elektrik enerjisi depolanamadığı için ileride oluşacak elektrik talebi tahmin edilmek zorundadır. Talep tahminleri yapıldıktan sonra üretilecek elektrik için gerekli öteki çalışmalar yapılabilir. Aksine bir tutum kaynak israfıdır. Elektrik üretildiği yerde tamamı tüketilebilecek bir enerji kaynağı olmadığından iletilmeli, tüm insanlara ulaştırılması zorunlu olduğundan dağıtılmalıdır.

Elektrik enerjisinin üretilmesi, iletilmesi ve dağıtılması birbirini takip eden faaliyetler olması yanında aynı anda olması gerekliliği nedeni ile yönetilmesi gereken ulusal ve bazı yarılları ile uluslararası bir faaliyettir. Bu koşullar elektrik enerjisi ile ilgili tüm faaliyetlerin planlı olmasını zorunlu kılar.

Elektrik enerjisi güvenli, sürekli olarak kullanıma amade ve kaliteli yani frekansı ve gerilimi tekniğe uygun sabitlikte olmalıdır. Elektrik enerjisi üretimi çeşitli kaynaklardan, önceliği yerli, yenilenebilir kaynaklara vererek, sosyal yapı ve çevresel etkenler göz önüne alınarak yapılmalıdır. Elektrik enerjisi üretiminde kullanılacak kaynaklar açısından dışa bağımlılığı en aza indirecek kaynaklar öncelikli olmalıdır. Enerji stratejilerini belirlemek için; talep tahminleri, kaynak kulla-

nımında dışa bağımlılık ve elektrik enerjisinin fiyatı konuları birlikte incelenmelidir.

Ülkemizde talep tahminleri TEİAŞ tarafından yapılmaktadır. Yani bir kamu kuruluşu olan TEİAŞ öncelikle ülke yurttaşlarına elektrik enerjisi temin edilmesi ilkesini esneterek elektrik enerjisi temin edecek olan piyasa katılımcılarına yol göstermeyi kendine görev olarak görüyor. Yani piyasaya plan yapsın diye ilerideki yıllarda ülke yurttaşları tarafından gereksinecek elektrik enerjisi tahminlerini yapıyor.

Elektrik üretim ve dağıtımının devlet tekelinde olduğu 1985 yılına ve hatta 1994 yılına kadar Devlet bağlayıcılığı ve kurumsallığı olmayan kongrelerde yapılan talep tahminlerini baz almaktadır, yani 1994 yılına kadar devlet kendisine kılavuzluk yapsın diye bile resmi talep tahmin projeksiyonlarını ya yapmamıştır veya yapılanlar bugünün resmi raporlarında baz olarak kullanılmamaktadır.

Talep projeksiyonlarındaki sapma oranları 17 yılda %54.6 ila %-4,7 arasında dır. 2002 yılında yapılan tahminin 2012 yılı için sapma oranı %35.5 dir.

Bu denli yüksek sapma oranlı tahminlere bağlı olarak da alınan yatırım kararları da gerçekçi olamamıştır.

Yakın geçmişteki çalışmalara baktığımızda ortaya çıkan hususlar: Geçmişte talep tahminlerinde gerçekleşen yüksek sapma oranlı tahminlere bağlı olarak da alınan yatırım kararları da gerçekçi olamamıştır. 2003 yılından beri TEİAŞ Kapasite projeksiyonları yapmaktadır. Son 10 yıllık Kapasite Projeksiyon Raporu 2012-2021 yılları için Aralık 2012'de, Kasım 2013'de 2013-2017 yıllarını kapsayan 5 yıllık kapasite projeksiyon raporu yayınlanmıştır. Bu raporlar incelendiğinde aşağıdaki sonuçlar görülmektedir:

2021 yılı için 2012 yılı raporunda göre yüksek talep tahmini 467.260 milyon kWh, düşük talep tahmini 424.780 milyon kWh yer almasına karşın 2013 raporuna göre yüksek talep tahmini 430.510 milyon kWh, düşük talep tahmini 362.130 milyon kWh olarak yer almıştır.

Tamamı resmi devlet raporlarından alınmış olan bu bilgiler talep tahminleri konusunda, bu görevle yükümlü kuruluşların yeterli güveni veren çalışmalar yapamamış olduklarını göstermektedir. Elektrik enerjisi yatırım planlaması kriterlerinin en başında gelen gelecek yıllara ait güvenilir bir talep tahmini olmaması gerçeği elektrik enerjisi planlaması yönünden en önemli engellerden birisi olarak önümüzde durmaktadır.

Elektrik enerjisinde kaynaklarda dışa bağımlılığı azaltmak ve böylece ülkemizin en önemli cari açık kaleminde düzeltme yapılması gerekmektedir.

Termik santrallerin oranı %71 den %74,08 e, hidroelektrik %24,80 den %14,64 e ve yenile-

nebilir %4,20 ten 11,28 e gelişecektir. Doğal gaz ve ithal kömür nedeni ile elektrik enerjisi teminindeki dışa bağımlılık artarak sürecek, fosil yakıtlardan (Termik) enerji üretimi artarak sürecektir ve hidroelektrikten elektrik üretimi görece olarak azalacak, yenilenebilir enerji üretiminde görece bir artış sağlanacaktır.

Satılan enerji ortalama tarifi 2001-2013 yılları arasında TL bazında %392 oranında yani yaklaşık dört katı artmıştır. 2001 ila 2007 yılları arasında elektrik satış fiyatı devlet tarafından destek edilmiş yani alışı fiyatı satış fiyatından düşük tutulmuştur. Bir anlamda halk adına fazla vergi veya borç alınmıştır. Devlet desteği kalktıktan sonra 2007-2013 yılları arasında satış tarifi %196 oranında artmıştır. Artışlar ABD Doları fiyatına bağlı olarak farklı değişimler göstermektedir. Yani planlamanın ana unsurlarından biri olan elektrik enerjisinde fiyatın kullanana ekonomik olarak yük oluşturmaması ilkesi de yerine getirilememiştir. Yalnızca artış olmakta kalmamış aynı zamanda istikrarsız bir fiyat mekanizması da ortaya çıkmıştır.

N. Bülent Damar'ın ardından TEİAŞ APK Daire Başkanlığı adına Yusuf Bayrak konuşmasını gerçekleştirdi. Bayrak konuşmasında şu bilgilere yer verdi:

Devlet adına yapılan çalışmaların üzerinden zaman geçtikten sonra tekrar değerlendirilmesi, öngörülerin gerçekleşme oranının incelenmesi bundan sonraki çalışmalar için önem taşımaktadır, Kapasite Projeksiyon Raporunda da yer alan talep tahminlerdeki sapmaların değerlendirilmesi önemlidir.

Dünyada da talep tahminleri konusunda farklı yöntemler geliştirilmiştir. Teknik olarak zor olan talep tahminleri ile ilgili çalışmalarda pek çok etken söz konusu olabilmektedir. Ülkemizde özellikle büyük kentlerde gerçekleştirilen kentsel dönüşüm çalışmaları sonrasında 10 yıllık dönemde çok sayıda alışveriş merkezi ve yüksek katlı yapı ile planlanabileceğinin üzerinde yük artışı oluşturulmuş durumdadır.

Süre gelen talep tahmin çalışmalarında nüfus artış hızı beklentisi, ileriye yönelik sanayiye hedeflenen gelişme, sanayinin alt sektörlerindeki değişim ve gayri safi milli hasıladaki büyüme kriterleri göz önünde bulundurulmaktadır. Doksanlı yıllarda hızla gelişen tekstil sanayi alt bileşenleri ile birlikte çok gelişen ve enerji tüketimi yüksek olan bir alandı. Son yıllarda bu alandaki tüketim miktarı düşmüştür.

Fiyatların artışında son yirmi yıl içerisinde çok büyük artış gözlenmiştir. Türk Lirası karşısında, emtia ya da döviz karşılığı karşılaştırmalarında artış daha net görülebilmektedir. 1984 yılında özel sektöründe imtiyazla elektrik üretimi tesisleri yapabilmesinin yolu açılmıştı. 2001 yılında da elektrik piyasasının tüm yapısı değiştirildi; elektrik enerjinin bir kamu hizmeti olması tanımından piyasa malı olması tanımına geçilmiştir.

Doksanlı yıllardan iki binli yıllara kadar doğalgaz ve hidroelektrik alanında çok sayıdaki küçük projelere karşın kurulu güç anlamında büyük bir artış olmuştu. Hatta yatırım maliyeti kilowatt başına 4.000 USD olan akarsu santrali yapımı söz konusu olabilmektedir.

Planlar gerçekleştirilebildiği oranda anlam kazanmaktadır, ülkemizde elektrik enerjisi alanında da bu yönüyle önemlidir. Gelişmekte olan ülkelerde yaşamsal önemi olan elektrik enerjisinde planlamanın somutlaştırılması gereklidir. Planlama çalışması yasal olarak TEİAŞ'a verilmiş durumdadır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının kuruluş kanununda da yer almaktadır. İlgili kuruluşlar tarafından yapılan çalışmalar Bakanlık adına yapılmaktadır.

Yatırım planlaması yol gösterici bir planlama mı olacak yoksa araştırma planlaması mı olacak? Gelişmiş ülkelerde, gelişmekte olan ülkelerde ve gelişmemiş ülkelerde ayrı ayrı ele alınmalıdır. Dünyada bir buçuk milyar insanın elektrik enerjisinden mahrum olması düşündürücüdür.

Coğrafyamızın ve nüfusumuzun tamamının elektrifikasyonu sağlanmıştır. Halen talep artışının hızlı olması beklenmektedir. Gelişmiş ülkelerde nüfus artışı çok düşüktür bu nedenle yıldan yıla talep artışı çok az artmakta bazen gerilemektedir. Yeni elektrik üretim tesislerine gereksinim

duymamaktadırlar.

Ülkemiz ise gelişme yolunda olduğu için yeni elektrik tesislerine gereksinim duyulacaktır ve uzun vadede gereken yatırımlar doğru planlanmalıdır. Belediyeler önümüzdeki 40 yılın imar planlarını hazırlayabilirlerse ve buna sadık kalabilirlerse enerji yatırımları da daha sağlıklı planlanabilir.

2001 yılında sonraki elektrik piyasasında planlama çalışmaları fiilen sona erdi. Bakanlık tarafından yayınlandıktan sonra neler olacağı tanımlanmadığı için Bakanlığın planı yayınlansa da yayınlanmasa da yatırımcı kendi kararını verebilecektir. Bu araştırma planlama yöntemi gelişmiş ülkelerde yapılabilir oysa ülkemiz gibi gelişmekte olan ülkelerde daha gerçekçi ve uygulamaya yönelik planlama gerçekleştirilmelidir.

Doksanlı yıllarda gerçekleştirilen planlama çalışmaları sonrasında bazıları yatırım planlarına dönüşmüştür, örneğin Aliağa Doğalgaz Kombine Çevrim santrali (4283 sayılı kanun kapsamında yap işlet finansman yöntemi ile kurulan) gibi büyük güçteki santraller hayata geçirilebilmiştir.

Ülkemizdeki tüketilen elektrik enerjisinin yarından fazlası insanlar tarafından direk olarak değil, hayatın başka alanlarında süreklilik sağlayacak şekilde başka alanlarda girdi olarak (örneğin endüstride) tüketilmektedir. Enerji planlaması içinde bileşen olarak planlanmalıdır.

ÇŞB Enerji Verimliliği Daire Başkanlığı temsilcisi Murat Bayram ise konuşmasında binaların enerji tüketimi ve enerjiyi etkin kullanması için yürütülen çalışmalara değindi. Bayram konuşmasını şöyle sürdürdü:

Ülkemizdeki yapılarda elektrik enerjisinin tüketiminde alınacak önlemlerle yarıya yakın tasarruf söz konusu olabilecektir. 2000 yılında 7.838.675 bina sayısı, 2001 yılı ve sonrası Yapı Kullanım İzin Belgesi alan bina sayısı ile (1.060.555) toplamda 9.000.000 u aşmıştır. 2000 yılı öncesi binaların sadece ısı yalıtımlı hale getirilmesi durumunda en az % 40 daha az enerji gereksinimi olacağı öngörülmektedir. Bu sayede 6,5 Milyar USD kaynak israfı önlenebilirdi.

A TİPİ MUAYENE KURULUŞU YEREL ÇALIŞTAYI

A Tipi Muayene Kurulu Çalıştayına hazırlık olması ve Şubemizin görüş ve önerilerinin üyelerimiz ve uzmanlarla tartışarak oluşturulması amacıyla Şubemizde 13 Kasım 2014 tarihinde A Tip Muayene Kurulu Yerel Çalıştayı gerçekleştirildi.

Odamız kapsamında A Tipi Muayene Kurulu oluşturulması konusunda çalışma yapılmasına ilişkin önerge EMO İzmir Şubesi 30.Dönem Genel Kurulu'nda karar altına alınarak Oda Genel Kurulu'na taşınmış, bu çerçevede Oda Genel Kuruluna katılan delegasyonumuz tarafından 18-20 Nisan 2014 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen EMO 44.Olağan Genel Kurulu'nda bahse konu önerge görüşülerek dönem içerisinde çalışma yapılması için Elektrik Mühendisleri Odası 44.Dönem Yönetim Kurulu'na görev verilmiştir.

Oda Genel Kurulunun hemen ardından 07 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilen EMO 1.Koordinasyon Kurulu Toplantısında anılan önerge gündeme getirilerek örgüt içinde tartışılmasına yönelik çalışmaların başlatılması talep edilmiştir. Oda Yönetim Kurulu ise bu konuya ilişkin olarak 10.08.2014 tarih ve 44/10 sayılı oturumunda; EMO 44. Olağan Genel Kurulu'nda karar altına alınan A Tipi Muayene Kurulu Çalıştayı'nın 22 Kasım 2014 tarihinde yapılması ve

çalıştaya SMM Daimi Komisyonu, Asansör ve Elektromekanik Taşıyıcılar Daimi Komisyonu, Test, Ölçüm, Standartlaştırma, Yaygınlaştırma Komisyonu üyeleri ile birlikte şubelerden şube sınırlarındaki her 1500 kişiye kadar üye için 1 katılımcı isminin istenmesine karar verildiği belirtilmiştir.

Şube Yönetim Kurulumuz tarafından Merkezi Çalıştaya hazırlık olması ve Şubemizin görüş ve önerilerinin üyelerimiz ve uzmanlarla tartışarak oluşturulması amacıyla 13 Kasım 2014 tarihinde Şubemizde A Tipi Muayene Kurulu Şube Yönetim Kurulu'nun kararıyla gerçekleştirilmiştir.

Şube YK Başkanı Mahir Ulutaş açılış konuşmasında A tipi muayene kuruluşu konusunun Odamızda ve Şubemizde 42.dönemden bu yana devam eden bir tartışma olduğu, Oda Yönetim Kurulu tarafından anılan tartışmaların yapılması ve örgütün bir karar verebilmesi için 22 Kasım 2014 tarihinde Ankara'da merkezi çalıştay planladığını, anılan çalıştaya hazırlık olması açısından yerel çalıştayda bir araya geldiklerini ifade etti.

Şube Müdürü Barış Aydın tarafından yapılan bilgilendirmede, Oda'nın 42. Çalışma Döneminde Şubemizin talebiyle asansör denetimleri konusunda 2012 yılından itibaren A Tipi Muayene Kurulu olunması için örgüt genelinde tartışma başlattıklarını, o dönemki süreçte bunun kabul görmediğini ifade etti. EMO İzmir Şubesi 30.Olağan Genel Kurulda başlatılan tartışmaların 44.Dönem Oda Genel Kuruluna taşındığı ve böylelikle A tipi muayene kuruluşu konusunun yeniden örgüt gündemine girdiğini söyledi.

Odamızın asansörler dahil olmak üzere 2013 yılı boyunca gerçekleştirdiği test ölçüm ve denetim hizmetlerinin gelir gider bütçesi, kümülatif Oda bütçesine ve İktisadi İşletme bütçesine göre değerlendirmesinin yapıldığı, Şubelerin test ölçüm hizmet konuları ve sayıları ile birlikte ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde akreditasyon şartlarını içeren veya içermesi muhtemel mevzuat hakkında bilgi verildi. Şubemizin, merkezi çalıştaya da hazırlık olması, çalıştayın daha sağlıklı ve daha üretken geçmesi açısından oluşturduğu metin üzerinden tartışmalar yapıldı.

Tartışmalarda; denetimin kamusal bir hizmet olduğu, ticarileştirilemeyeceği, piyasanın insafına bırakılamayacağı,

EMO'nun Ana Yönetmeliğinde Oda'nın amaçları arasında yer alan bu hizmetleri yerine getirilmesi gerektiği, ancak yerine getirilmesi için akreditasyon şartlarının iyi incelenmesinin altı çizildi.

Konunun sadece asansör özelinden değil diğer test ölçüm hizmetleri yürüttüğümüz topraklama, tesisat denetimi, vb. diğer ölçüm hizmetleri içinde tartışılması gerektiği, 25 Nisan 2013 tarih ve 28628 sayılı Resmi Gazete yayınlanarak yürürlüğe giren İş Ekipmanlarının Kullanımında Güvenlik Ve Sağlık Şartları Yönetmeliğinde işyerinde iş ekipmanlarının kullanımı ile ilgili sağlık ve güvenlik yönünden uyulması gerekli asgari şartları belirlediği, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamına giren tüm işyerlerini kapsadığı,

A tipi muayene kuruluşları için genel kriterleri belirleyen TS ISO EN 17020 standardının muayene personeli, kuruluşun mali yapısı, denetim sistemi, Türkak denetimi gibi konularda görüşler bildirilerek 22 Kasım 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilecek toplantıda sunulması benimsendi.

A TİPİ MUAYENE KURULUŞU ÇALIŞTAYI

Odamız tarafından “A Tipi Muayene Kuruluşu Çalıştayı” 22 Kasım 2014 tarihinde EMO Konferans Salonu’nda gerçekleştirildi.

Çalıştayda asansör, topraklama, yangın algılama, iç tesisat denetimi alanlarda EMO tarafından yürütülen hizmetlerin akredite edilebilirliği konusunda görüş alışverişinde bulunuldu.

EMO Konferans Salonu’nda düzenlenen çalıştay, EMO şubelerinin temsilcilerinin katılımıyla yapıldı. EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, akreditasyona ilişkin tartışmaların uzun zamandır TMMOB içinde yürütüldüğünü belirterek, asansör alanı başta olmak üzere EMO’nun meslek alanlarında mühendislerin devredışı bırakılmak istendiğine ve bu konuda mevzuat düzenlemeleri yapıldığına dikkat çekti. Konunun EMO 44. Genel Kurulu’nda alınan karar ile gündeme geldiğini anımsatan Yeşil, konuya ilişkin çalıştayda yapılacak tartışmaların EMO’nun daha sağlıklı bir yapıya kavuşmasına ışık tutacağını ifade etti. Çalıştay kapsamında bazı EMO şubeleri rapor şeklinde görüşlerini yazılı olarak sunarken, diğer katılımcılar ise Şube görüşlerini sözlü olarak paylaştılar. Çalıştay kapsamında yapılan tartışmaların ve açıklanan görüşlerin en kısa zamanda rapor haline getirilmesi hedeflenmektedir.

III. ENERJİ VERİMLİLİĞİ GÜNLERİ

Şubemiz tarafından düzenlenen III. Enerji Verimliliği Günleri 22-23 Ocak 2015 tarihlerinde Yaşar Üniversitesi Yeni Bina Konferans Salonu'nda yoğun katılımı ile gerçekleştirildi. Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerjiye yönelik uygulamalar hakkında gelişmeler; ülkemizin bu alandaki hedefleri ve politikalarının değerlendirildiği etkinliğe; enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanında hizmet üreten, uygulayan, denetleyen kişi, kurum ve kuruluşlar katıldı.

Enerji Verimliliği Günleri etkinliği, Yürütme Kurulu Başkanı Fikret Şahin'in açılış konuşmasıyla başladı. Şahin; etkinliğin gerçekleştirilmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek; Odamızın enerji verimliliği konusunda, kamuoyunun bilinçlendirilmesi amacıyla teknolojik ve bilimsel esaslar doğrultusunda çalışmalar yürüttüğünü belirtti. "Elektrik Mühendisliğinin önemli alanlarından biri olan enerji konusuna yönelik politikaları ve teknolojik gelişmeleri irdelemek, bu alana yönelik yeni açılımlar sunmak, alternatifler üretmek amacıyla Üçüncü Enerji Verimliliği Günleri

Etkinliğini düzenliyoruz” diyen Fikret Şahin; enerjinin etkin ve verimli kullanılmasının dünyada barışa, demokrasiye ve istihdama katkı sağlaması dileğiyle konuşmasını noktaladı.

Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş ise konuşmasında 2014 yılı değerlendirmesi yaparak, 2014 yılının büyük işçi ve doğa katliamları ve hukuksuzluklarla somutlandığı bir yıl olduğunu, TMMOB’un de TBMM gündeminde olan torba yasayla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na bağlı bir daireye indirgenmeye çalışıldığını vurguladı. “1970’li yıllardan bu yana ülkenin bilinci ve vicdanı olmuş, mühendisleri, mimarları ve onların örgütlülüğünü yok edemeyeceksiniz, susturamayacaksınız. Her ne yasal düzenleme yaparsanız yapın, bilimi-aklı-aydınlanmayı savunmaya, halkımızın yanında olmaya devam edeceğiz” diyen Ulutaş; 2015 yılının mücadele yılı olacağını belirtti.

Enerji alanının ciddi sorunların birikip kronikleştiği bir alan haline geldiğini söyleyen Mahir Ulutaş konuşmasını şöyle sürdürdü: 2014 yılı sonu itibari ile kurulu gücümüz 69.500 MW’a ulaşmış olmasına rağmen 38000-41000 MW seviyelerindeki puanti karşılayabilmekte yetersiz kalmaktadır. Bu kurulu gücün %31’i Doğalgaz ve LNG, %24’ü HES, %10 nehir tipi HES, %21’i Kömür, %8’i Termik (diğer) ve ancak %5’i YEK ten elde edilmektedir. Geçen yıl ürettiğimiz elektriğin kesinleşmemiş dağılımında; %48’i Doğalgaz ve LNG, %2,3 Termik (diğer) ve %29,2si Kömürden elde edilmiştir. Büyük oranda doğalgaza bağlı bu görüntü sürdürülebilir olmaktan uzaktır.

Dolayısıyla yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapılması gerektiği açıktır. Ne yazık ki 1980lerden bu yana özelleştirme politikaları ile enerji alanı kendi kaderine terk edilmiş kısa vadeli rant üzerine kurulu enerji yatırımları tercih edilerek, rüzgar, güneş, biyokütle gibi temiz enerji seçenekleri görmezden gelinmiştir. Diğer yandan ise bu yatırımların uygulanmaya çalışıldığı istisnai durumlarda da merkezi bir plan ve kamusal anlayışla ele alınmayan bu yatırımlar, doğaya, bölgeye, eko-sisteme, tarım alanlarına etkilerine bakılmadan ve bölge halkının talep ve itirazları dikkate alınmadan uygulanmak istenmektedir. Karadeniz’in HES çöplüğüne dönüşmesi, suyun kullanım hakkı üzerinden yürüyen ticarileşme çabaları ibret vericidir. Ne yazık ki bölgemizde de Çeşme- Karaburun bölgeleri RES mezarlığına dönüşme riski ile karşı karşıyadır.

Sürekli artan enerji ihtiyacımızın gerekçelerini ve rasyonel olup olmadığını sorgulamadan bütünlüklü bir enerji politikası üretebilme şansımız yoktur. Nüfusu belli mega-şehir merkezlerinde toplayan çarpık şehirleşme politikaları, pek çok altyapı sorunlarının yanında devasa enerji üretim ve iletim-dağıtım merkezlerine ihtiyaç yaratmaktadır. Örneğin yapımlarında yaşanan ölümlerle toplu işçi mezarları, çirkin mimarileri ile estetik katili olan, tüketim kültürünün mabetleri AVMLer, enerji emen devasa verimsizlik abideleridir. Aynı şekilde emek-yoğun, enerji yoğun bir üretim modeli içerisinde ülkemizde hala yaygınlaşmaya devam eden, demir-çelik ve çimento gibi endüstriler ülkeye birim enerji başına katma değeri minimum olan enerji canavarları olarak kaydedilmelidirler. Bizlere düşen sorumluluk elektrik enerjisini kamusal bir anlayışla ucuz, güvenilir, kaliteli ve sürdürülebilir biçimde elde edilmesini, doğaya en az zararı vermesini sağlayabilmek olmalıdır. Bugüne kadar sürdürülen anlayışla bunun sağlanması olası görünmemektedir. O nedenle daha az enerji ile daha verimli üretim sağlanabilmesi için yeni politikaların ortaya konmasını hedeflemeliyiz.

Mahir Ulutaş’ın konuşmasının ardından EMO Bilimsel Dergi Baş Editörü Prof. Dr. Hamit Serbest konuşmasını gerçekleştirdi. Öğretim üyelerinin gerçeğinin, adaleti savunmak olması gerektiğini vurgulayan Prof. Serbest; doğaya zarar veren tesislere verilen ÇED raporlarına imza koyan öğretim üyelerini kınadığını belirtti. Gerçekleri, bilimselliği paylaşmanın önemine değinen

Prof. Dr. Hamit Serbest; üniversite-sanayi işbirliğinin ülkenin gereksinimi olduğunu ifade etti. Üniversiteler bilgi üretiyorsa bu bilgilerin uygulama alanında sanayinin olmasını belirten Prof. Serbest; bilgiyi ihtiyaçla birleştirme noktasında Bilimsel Dergi nin var olduğunu açıkladı. EMO Bilimsel Hakemli Dergi'nin; özgün bilimsel araştırmalar ile ilginç uygulama çalışmalarına yer veren ve bu niteliği ile hem araştırmacılara hem de uygulamadaki mühendislere seslenmeyi amaçlayan hakemli bir dergi olduğunu belirten Prof. Dr. Hamit Serbest; "akademik veya teknolojik özgünlük Bilimsel Dergi'nin temelidir" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkan Danışmanı Muzaffer Tuncağ ise konuşmasında, İzmir Büyükşehir Belediyesinin enerji verimliliğine yönelik projeleri ve uygulamaları hakkında bilgi verdi. İzmir'e içme suyu sağlamak üzere planlanan Çamlı barajına hala izin verilmeyip Efemçukuru'nda altın aranmasının su kaynaklarına verdiği zarar konusunda birlikte mücadele edilmesinin altını çizdi.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil ise TMMOB'u işlevsizleştirmeye yönelik iktidarın baskıcı tutumunu eleştirerek, ortak mücadele çağrısında bulundu. Torba yasalarla kamusal alanlara el koyma ve rant süreçlerinin önündeki son engellerin de kaldırılmanın amaçlandığını dile getiren Yeşil; TMMOB ve Odaları; AKP'nin kentler üzerindeki oyununa karşı durdu, "Kentsel dönüşüm" adı altında "rantsal dönüşüme" karşı çıktı, Yayınladıkları raporlar, basın açıklamaları, açtıkları davalarla AKP'nin ormanları, kıyıları, meraları; suyumuzu, toprağımızı yağmalamasının önünde durdular, Neoliberal politikalarla bu ülkenin yağmalanmasına karşı, kamu yararı için mücadele ettiler" dedi.

Son olarak Yaşar Üniversitesi Rektörü Murat Barkın ise; enerjinin yaşamın bir parçası olduğunu, üniversite olarak enerji verimliliği konusunda duyarlı olduklarını ifade etti. Üniversitede akademik birim olarak Enerji Sistem Mühendisliği Bölümü oluşturduklarını, ayrıca Enerji Verimliliği Yönetim ve Koordinasyon Kurulu birimi ile de verimlilik konusunda çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından, Bornova Belediye Başkanı Olgun Atila'ya enerji verimliliği konusunda belediye olarak yaptıkları çalışmalardan dolayı Şubemiz adına teşekkür plaketi verildi.

Etkinliğin ilk oturumunda Prof. Dr. Arif Hepbaşlı; Ülkelerin Enerji Verimliliği Yaklaşımlarına Genel Bakış konulu sunumunu gerçekleştirdi. İlk gün yapılan oturumlar sonrasında ikinci gün; 3 oturum ve bir panel ile tamamlandı.

Ülkemizde Enerji Verimliliği Politikaları, Enerji Verimliliği Uygulamalarına Genel Bakış Paneli

Etkinliğin ikinci günü gerçekleştirilen Ülkemizde Enerji Verimliliği Politikaları, Enerji Verimliliği Uygulamalarına Genel Bakış başlıklı panelin yöneticiliğini Şube Yönetim Kurulu Mahir Ulutaş yaptı. Oda Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil, ÇŞB Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden Murat Bayram, ETKB Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'nden Bora Omurtay, Enerji Yönetimi Derneği'nden M. Ali Erhan Güllüoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı panelde; enerji verimliliği politikalarının ve çalışmalarının nasıl daha sağlıklı duruma gelebileceği tartışıldı.

Panelin ilk konuşmasını EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil gerçekleştirdi. Yeşil ülkemizdeki enerji politikasını; dışa bağımlı, doğayı yok eden, çevre dostu olmayan, arz güvenliğinden yoksun enerji politikaları olarak nitelendirdi ve konuşmasını şöyle sürdürdü: "Sektör tamamen dağıtıldı. Dağıtım şirketleri tamamen özelleştirildi. Dolayısıyla bütünsellik yok. En çok

enerji tüketen sanayiye sahip bir ülkeyiz. Enerji verimliliğiyle 2007 yılında çıkan yasayla tanıştık 2008'de Enerji Verimliliği Yılı ilan edildi, Nisan 2008'de Su Genelgesi, Haziran 2008'de Ulaşım Genelgesi, Ağustos 2008'de Lamba Genelgesi, Enerji Verimliliği Yönetmeliği, Temmuz 2009'da Enerji Verimliliği Dernekleri Yönetmeliği yayımlandı. Yayımlanan Enerji Verimliliği Strateji Belgesi'ne özelleştirme ve nükleer santrallerle ilgili olduğu için şerh koyduk. Kasım 2014'te Enerji Verimliliği Programı Eylem Planı oluşturuldu. Ancak sadece yönetmelik ve yasa değişiklikleri yapıldı. TÜBİTAK, ETKB, Odalar, TSE temsilcilerinden oluşan Enerji Verimliliği KJordinasyon Kurulu enerji verimliliği konusunda çalışmaları yürütecek tek kurul, ancak yetkisi çok fazla değil. Kurula Bakanlıktan katılım tam sağlanmıyordu, eleştirilerimizle daha doğru bir katılım sağlanmaya başlandı. Enerji verimliliği ile ilgili sürdürülen politikalar Türkiye'nin enerji politikalarından bağımsız değil. Sadece yönetmelik vb. yayımlanıyor. Bu konuda daha çok adım atılmalı.”

İkinci konuşmacı ÇŞB Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden Murat Bayram; mevzuat gelişimi, binalarda enerji verimliliği konularında bilgilendirmede bulundu. Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği'nin önemine değinen Bayram; Türkiye'de tasarruf potansiyelinin en fazla olduğu alan bina, bu yüzden binalarda enerji yönetimine daha çok dikkat ediyoruz” dedi. Binaların enerji kimlik belgesi alabilmesi için enerji performanslarının belirlenmesi gerektiğini ifade eden Murat Bayram bunun da; binanın m2 başına düşen yıllık enerji tüketiminin belirlenmesi, bu değere göre CO2 salımının hesaplanması, bu değerlerin referans binanınki ile kıyaslanması, kıyaslama sonucuna göre binanın A-G arası bir enerji sınıfına yerleştirilmesi ile gerçekleştirilebileceğini ifade etti. Enerji kimlik belgelerinin ülke genelinde yaygınlaşması durumunda yıllık 6,75 milyar dolar tasarruf sağlanabileceğine dikkat çeken Bayram, Bakanlık projesiyle ilgili bilgi vererek konuşmasını noktaladı.

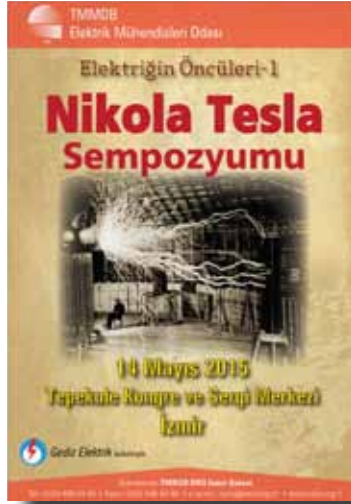
ETKB Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü temsilcisi Bora Omurtay ise konuşmasına dünyada ve Türkiye'de enerji durumu ve talebi ile ilgili bilgi vererek başladı. “2009 yılında 1,6 milyar TEP olan yenilenebilir enerjinin 2035 yılında, mevcut politikalarla devam etmesi durumunda 1,9 kat artarak yaklaşık 3 milyar TEP'e, sera gazı emisyonlarının azaltılmasının hedeflendiği senaryoya uyulması durumunda ise 2,5 kat artarak yaklaşık 4 milyar TEP'e yükselmesi öngörülmektedir” diyen Omurtay; gelecek 20 yıl içinde dünyada enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları yatırımlarına büyük önem verileceğini belirtti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Enerji Politikaları ve Stratejilerini; enerjide dışa bağımlılığın azaltılması, 2023 yılına kadar tüm yerli kaynakların devreye alınması, yenilenebilir kaynakların azami oranda kullanılmasının sağlanması, enerji verimliliğinin artırılması, olarak sıralayan Bora Omurtay; temel hedefin birim milli gelir başına tükettiğimiz enerjiyi (Enerji Yoğunluğunu), 2023 yılına kadar en az %20 azaltmak olduğunu ifade etti. Bora Omurtay

konuşmasında ayrıca Enerji Verimliliği Kanunu ve İkincil Mevzuatlar, Enerji Yönetimi, Eğitim ve Sertifikalandırma, Yetkilendirme Çalışmaları, Destekler (Verimlilik Artırıcı Projeler -Gönüllü Anlaşmalar), Bilgi Verme Yükümlülüğü konularında bilgi verdi.

Enerji Yönetimi Derneği adına konuşmasını gerçekleştiren Erhan

Güllüoğlu ise; enerji verimliliği danışmanlık firmaları hakkında bilgi verdi. Hem sanayi hem binalarda EVD firmaları olarak enerji verimliliğini doğru bir noktaya getirmek amacıyla olduklarını belirten Güllüoğlu; EVD firmalarının eğitim yerine etüd yapmasının daha doğru olacağını vurguladı. Enerji verimliliği konusunda dünyadan örnekler veren Erhan Güllüoğlu; Almanya'da enerji verimliliği çalışmalarının 30 yıl öncesinde başladığını, devletin sektöre destek verdiğini, ABD'de 1970 yılından itibaren çalışmalara başlandığını, o zaman 100 adet nükleer santralin yapımın durdurulduğunu açıkladı. Isıpay ölçerler ve BEP-TR konusunun piyasaya bırakıldığını ve boşluk olduğuna dikkat çeken Güllüoğlu; enerji verimliliği çalışmalarında devlette çok başlılık, devlet kurumları arasında ortak bir çizgi olmadığını belirtti. Devletin hem sanayi, hem binalara yenilenebilir enerji ile ilgili desteklerinin olması gerektiğini, Türkiye'de gerçek bir enerji verimliliği politikasının hayata geçirilmesinin önemine değinerek konuşmasını noktaladı.

NIKOLA TESLA SEMPOZYUMU

Elektrik Mühendisleri Odası'nın görevleri arasında yer alan meslek alanında geçmişten günümüze, günümüzden geleceğe ışık tutan bilim insanlarının ve buluşçuların tanıtılması, çeşitli platformlara taşınıp tartışılmasının sağlanması amacıyla "Elektriğin Öncüleri" başlığı altında düzenlenmesi planlanan bir dizi sempozyumun ilki olan Nikola Tesla Sempozyumu 14 Mayıs 2015 tarihinde İzmir'de Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi. 87 yıllık yaşamında yüzlerce buluşu gerçekleştirerek elektrik mühendisliğinin birçok alanına yadsınamaz katkıları olmuş olan Nikola Tesla'nın yeniden gündeme taşınması amacıyla düzenlenen etkinliğe 478'i öğrenci olmak üzere toplam 996 kişi katılım sağladı.

Tesla'nın yürüttüğü çalışmalara ilişkin araştırmacıları, akademisyenleri ve mühendisleri bir araya getirmeye yönelik ülkemizde bir ilk olma özelliğini taşıyan etkinlik, internet üzerinden de canlı yayınlandı.

Sempozyum açılışında EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş, Aydem Elektrik Yönetim Kurulu Başkanı Ceyhan Saldanlı, Sırbistan İstanbul Başkonsolosu Zoran Markovic ve EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil birer konuşma yaptılar.

Mahir Ulutaş konuşmasında sempozyum programıyla ilgili bilgiler vererek; "Tesla'nın özellikle yaşamının son yıllarında daha sistematik olarak düşünmeye başladığı modern kapitalist toplumun insanlık açısından ciddi tehdit olmaya başladığı endişesi ve toplumun sosyal, ahlaki

ve manevi boyutlarını hiçe sayan teknolojik birikimin ve endüstriyel organizasyonun insanlık dışılığına dair vurgular günümüz Türkiye'si için de verimli bir tartışma başlığı sunmaktadır." dedi. Sempozyumun Soma faciasının yıldönümünde gerçekleştiriliyor olmasına dikkat çeken Ulutaş; kamu yararı gözetmeden, daha fazla kar hırsı ile yapılan üretim zorlamalarının, uzun çalışma süreleri, sağlıksız çalışma koşulları, yeterli ve etkin yapılmayan kamusal denetimin 301 canımıza mal olduğu bu toplu cinayet, enerji ve madencilik sektöründe özelleştirme politikalarının geldiği noktayı net bir şekilde göstermiş olduğunu daha sonra yaşanan Şırnak, Bartın ve Karaman kazaları da kanımızca özetlenmeye çalışılan tablonun sadece Soma özelinde geçerli olmadığını kanıtı olduğunu, iş cinayetlerinin fitrat söylemiyle kapatılmasına karşı takipçisi olmayı sürdüreceklerini belirtti. Sempozyum destekleyicisi Aydem Elektrik adına Yönetim Kurulu Başkanı Ceyhan Saldanlı konuşmasını gerçekleştirdi. Bilimsel çalışmaların, bilimi uygulayanların her zaman kazanan olduğunu ifade eden Saldanlı bilimsel uygulamaların gelişmesiyle dünyanın sürekli değiştiğini belirtti. Tesla'nın olağanüstü buluşları olmasaydı bugün elektrik iletilemeyecekti diyen Saldanlı'nın ardından Sırbistan Başkonsolosu Zoran Marković konuşmasını yaptı.

Etkinliğin açılışında kısa bir konuşma yapan Sırbistan İstanbul Başkonsolosu Zoran Marković; dünya vatandaşı Nikola Tesla hakkında İzmir'de bu denli geniş katılımlı bir etkinlik düzenlenmesinden duyduğu memnuniyeti dile getirerek Tesla'nın yokluğunda modern dünyanın bugünkünden çok daha farklı olabileceğini, kendisinin fakirlikten gelip o günün şartlarında ülkesini terk etmek zorunda kalmış olsa da bir Sırp olmasının ayrıca bir gurur kaynağı olduğunu ifade etti.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil ise konuşmasında şunlara yer verdi:

Günümüzde bile henüz yeterince anlayışamamış, insanlığın yararına sunduğu sayısız buluşa karşın kendisine gereken değer verilmemiş olan Nikola Tesla, "Para insanların kendine biçtiği kıymete haiz değildir. Benim bütün param deneylere yatırılmıştır. Bunlarla yeni keşiflerde bulunup insanoğlunun yaşamını biraz daha kolaylaştırmasını sağlıyorum" demiştir.

Tesla, elektrik motorlarından uzaktan kontrole, elektrik üretiminden röntgene kadar çeşitli ülkelerden alınmış 300 civarında patentli buluşuyla birlikte, çeşitli konularda toplam 700 kadar farklı ürünü insanlık hizmetine sunmuştur.

Thomas Edison ile girmiş olduğu AC-DC (Alternatif Akım-Doğru Akım) savaşından galip çıkmış, AC (AA) elektriğin yaygınlaşmasını sağlamıştır.

Geç de olsa günümüzde "Dünyayı Aydınlatan Buluşçu" olarak anılmaktadır.

Tesla ve Edison arasındaki bilimsel gelişmelere ve buluşlara yönelik bakış açısı farklılığı, günümüzdeki "inovasyon-buluş"

tartışmasının adeta alt yapısını oluşturmaktadır.

Elektrik ve elektronik alanı da dahil olmak üzere pek çok teknik gelişmenin ilk çıkış yerinin savunma ve güvenlik alanları olduğu, ancak ticarileşmeyle teknolojik ürünlerin toplum içinde yaygınlık kazandığı bir gerçektir.

Ancak yine açık bir gerçek

şudur ki, tek başına piyasaya bırakılan bilimle insanlık için ilerleme kaydedilmesi mümkün değildir. Bugün bilgisayar ve elektronik haberleşme cihazları başta olmak üzere pek çok teknik ve bilimsel gelişme bekletilerek, her bir aşaması ticari kazanca dönüştürülmek üzere piyasaya inovasyon olarak sürülmektedir. Bu da ülkemizin ve dünyamızın kaynaklarının “tüketim kültürü” ile yok edilmesine, öncelikle teknoloji ithal eden Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere dünyamızın “elektronik çöplük” olmasına yol açmaktadır. Yeniliklerin ticari çıkar kaygısına teslim edilmeden üniversiteler ve kamu yapılanmaları aracılığıyla toplumun hizmetine sunulması için çaba gösterilmelidir.

Ülkemiz için de yenilikçilik alanında gelişmeler sağlanması ve buna yönelik desteklemelelerin artırılması; bilimsel ve teknolojik üretimin yerli olarak gerçekleştirilebilmesi için ön açıcı olacaktır.

Tesla'nın yaptıklarının son yıllarda daha fazla gündeme gelmeye ve tartışılmaya başlaması; O'nun, kendisini bugünlere taşıyabilen ender buluşçulardan biri olduğunu da göstermektedir.

Uzaktan kumanda, kozmik ses dalgaları ve uzay, radyo frekans alternatörü, iyonosfer çalışmaları, radar ve tribünler, dünyanın en güçlü vericisi, dünya çapında telsiz, yüksek frekans öncülüğü, uzaktan radyo kontrolü, alternatif akım vb. konularda çok sayıda çalışması bulunmaktadır.

Tüm hayatını insanlığa adanmış, hiç evlenmemiş ve en iyi dostları ünlü Amerikan yazar Mark Twain ve güvercinler olan bu eşsiz bilim insanına, Einstein ve Edison'a verilen değer düşünüldüğünde, hem geçmişte hem de günümüzde ciddi bir biçimde haksızlık yapıldığı muhakkaktır.

Bu yüzden Tesla'yı doğru anlamak ve anlatmak bilimin gelecek kuşaklara temiz ve tarafsız olarak aktarılmasında büyük önem taşımaktadır.

Tesla'nın buluş ve araştırmalarının daha yoğun gündeme geldiği son yıllar, Türkiye'de de O'nun adıyla anılacak bir sempozyum yapılmasını zorunlu kılmıştır.

Bizler, faaliyetlerimizi olabildiğince başta meslektaşlarımız olmak üzere toplumun bütün kesimlerine duyurmaya, farkındalık yaratmaya çalışsak da, karşılaştığımız tablo, baskı ve engellemeler ile kamusal sorumluluklarımızın önüne set çekilmeye çalışılıyor olmasıdır.

Kamu yararı kavramını yok eden, dünyaya yalnızca kendi ideolojisi ve yandaş çevresinin gözüyle bakan siyasi iktidar, meslek odalarımızı da kendi yörüngesine sokmaya, iktidarın dar çıkarlarına hizmet etmeye dönük, olağanüstü çaba gösteriyor.

Meslek örgütlerimizi işlevsizleştirmek, iş yapamaz, etkinlik düzenleyemez, söz söyleyemez konuma getirmeyi amaçlayan, hukuksuz ve gayri meşru politikalar, artık son raddeye ulaşmıştır. Siyasi iktidar, elindeki kamu gücünü, kamu yararına hareket eden örgütlülüğümüzü dağıtmak için kullanmaktadır.

Her şeyden önce; her platformda, bilimi ve etiği savunmaya devam edeceğiz. Nükleer santrale ve kirli teknoloji ile çalıştırılan her türlü santrale, çevre ve doğayı tahrip eden tabiat ve kültürel varlıklarımızı yok eden ve canlıların yaşam hakkını göz ardı eden her türlü enerji üretim biçimlerine karşı durmaya devam edeceğiz.

Bizler, eşit ve özgür bir ülkede kadın-erkek birlikte, çağdaş bir Türkiye'de bir arada yaşamak için barış ve adaleti savunmaya devam edeceğiz.

Ardından EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş'ın yönettiği “Tesla'nın Sıra Dışı Yaşamı” başlıklı ilk oturuma geçildi. Bu oturumda Belgrad Nikola Tesla Müzesi Müdürü Dr. Branimir Jovanovic “Nikola Tesla'nın Yaşamı, Çalışmaları ve Öğretisi” ve Prof. Dr. Haluk Tosun “Elektrik Mühendisliğinin Doğum Sancıları Üzerine” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdi. Branimir

Jovanovic sunumunda, öncelikle Tesla'nın kısa bir hayat hikayesine değinerek hayatı boyunca yürütmüş olduğu çalışmalar ve öğretisi hakkında bilgi aktarırken, konunun yalnızca teknolojik değil aynı zamanda sosyal yönlerden de ele alınarak değerlendirilmesi gerektiğini, bu bağlamda sosyal yenilenme, sistematik düşünce ve sürdürülebilirlik kavramlarının ön plana çıkması gerektiğini, Tesla'nın öğretisinin ancak araştırmalar sonucunda anlaşılması durumunda benzer kuruluş ve bireyler arasındaki etkileşimler sonucunun yayılmasının mümkün olabileceğini ifade etti. Haluk Tosun ise Tesla'nın döneminin öncesinden başlayarak elektrik mühendisliği disiplininin oluşumunun tarihçesi hakkında genel bilgilendirmede bulundu.

"Tesla'ı Öğretmek" başlıklı günün ikinci oturumunu ise Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer yönetti. Bu oturumda ABD Philadelphia merkezli Tesla Bilim Vakfı'ndan Nikola Lonchar, Samuel Mason, Brian Yetzer ve Ashley Brittain konuşmacı olarak yer aldı. Nikola Lonchar, "Tesla Bilim Vakfı Faaliyetleri", Samuel Mason "Tesla'ı Anlamak", Brian Yetzer ve Ashley Brittain ise "Tesla Çalışmaları Hakkında Deneysel Uygulamalar" başlıklı sunumlarını gerçekleştirdiler. Tesla Bilim Vakfı Başkanı Nikola Lonchar vakfın çalışmaları hakkında bilgi aktarırken, Tesla hakkında bir çok söylence üretilmiş olması nedeniyle gerçeklerin tespit edilmesinin oldukça güç olduğuna, Tesla'nın ABD tarihinden bir şekilde silinmiş olduğuna değinerek ücretsiz enerji - enerjide bağımsızlık kavramlarının dünyayı değiştirebileceğini ifade etti. Samuel Mason, ise vakfın Tesla'nın öğretisinin anlaşılır kılınmasına yönelik çalışmaları hakkında bilgi verdi. Ashley Brittain ve Brian Yetzer ise vakıf bünyesinde yürütülen deneysel çalışmalar hakkında bilgi verdi.

Macit Muta'ın yönettiği "Dönel Manyetik Alan" başlıklı üçüncü oturumda ise Prof. Dr. Özcan Kalenderli "Tesla Bobini: Yüksek Frekanslı Yüksek Gerilim Transformatörü Tasarımı", Prof. Dr. Güven Önbilgin "Dönel Magnetik Alanın Uzun Öyküsü ve Nikola Tesla", Erim Arıcı "Tesla'nın Çok Fazlı AC Sistemi" başlıklı sunumlarıyla yer aldı. Prof. Dr. Özcan Kalenderli, sunumunda Tesla bobini hakkında genel bilgi vererek Tesla bobini türleri, yapıları, devre analizi ve tasarımı konularına değindi. Erim Arıcı sunumunda Tesla'nın çok fazlı AC sistemi hakkında yapmış olduğu araştırmalar sonucu elde etmiş olduğu bilgilere yer verdi. Prof. Dr. Güven Önbilgin ise Tesla öncesi, Tesla dönemi ve sonrasında dönel manyetik alan çalışmalarındaki gelişmeleri katılımcılara aktarırken sonuç olarak Tesla'nın uzun bir öykünün teknolojik mimarı ve bir sıçrama noktası olduğunu ifade etmiştir.

Günün son oturumu ise Prof. Dr. Belgin Türkay başkanlığında "Kablosuz İletim" başlığı altında gerçekleştirildi. Bu oturuma Prof. Dr. Hamit Serbest "Tesla ve Kablosuz İletim", Belgrad Üniversitesi'nden Prof. Dr. Jovan Cvetic "Tesla'nın Güç Büyütücü Radyo Vericisinin Çalışma İlkeleri" ve Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer "Kablosuz Elektrik Enerjisi İletimi Üzerine Deneysel Çalışmalar" başlıklı sunumlarıyla katıldılar. Prof. Dr. Hamit Serbest, Tesla'nın son yıllarında en çok konuşulan konu olan kablosuz iletimi üzerine düşüncelerini, Prof. Dr. Jovan Cvetic ise Tesla'nın Wardencliff Güç İstasyonu'nda yer alan güç büyütücü radyo vericisinin çalışma ilkelerini katılımcılara aktarırken, Yrd. Doç. Dr. Özgür Tamer ve Uğraş Erdoğan ortak sunumlarında kablosuz elektrik enerjisi iletimi üzerine yapmış oldukları deneysel çalışmaları hakkında bilgi verdiler.

Öte yandan sempozyum süresince Odamızın, sempozyumu destekleyen kuruluşların ve Tesla ilgili yayınları bulunan yayınevlerinin standları fuayede yer alırken, Tesla'nın çalışmalarına ilişkin eskizlerin ve çeşitli bilim adamlarının özgeçmişlerinin yer aldığı fotobloklardan oluşan mini sergi ve Tesla'nın çalışmalarının deneysel olarak aktarılması amacıyla oluşturulan deney masaları da katılımcılar tarafından yoğun ilgi gördü.

Sempozyuma ilişkin sunumlara ve görüntü kayıtlarına tesla.emo.org.tr adresinden ulaşılabilir.

3. İZMİR RÜZGAR SEMPOZYUMU VE SERGİSİ

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve Makina Mühendisleri Odası (MMO) İzmir şubeleri tarafından düzenlenen 3. İzmir Rüzgar Sempozyumu ve Sergisi 8-9-10 Ekim 2015 tarihlerinde Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Rüzgar enerjisine ilişkin son teknolojik gelişmelerin değerlendirildiği ve alanda çalışan akademisyenler ile mühendisleri bir araya getiren sempozyumda, konunun teknik boyutlarının yanında sosyo- ekonomik ve çevresel etkiler de değerlendirildi.

3. İzmir Rüzgar Sempozyumu, 8 Ekim 2015 tarihlerinde düzenlenen açılış töreniyle çalışmalarına başladı. Açılış töreninde sahne alan Bülent Çarşıbaşı, Prof. Dr. Firuz Balkan ve Prof. Dr. Engin Çakır'dan oluşan Grup FEB, etkinliğe renk kattı.

Açılışında ilk olarak Sempozyum Yürütme Kurulu adına Yrd. Doç. Dr. Hacer Şekerci söz aldı. Etkinliğin mühendisler, bilim insanları ile sanayicilerin bilgi alışverişinde bulunması ve son bilimsel araştırmaları, teknolojik gelişmeleri takip edebilmelerini amacıyla düzenlendiğini kaydetti. Sempozyumun, Yürütme Kurulu'nun gerçekleştirdiği 18 toplantı sonunda oluşan program çerçevesinde gerçekleşeceğini kaydeden Şekerci, 8 oturumda 3'ü yabancı konuklar tarafından İngilizce olmak üzere toplam 30 sunum yapılacağını belirtti. Etkinlik kapsamında "Rüzgar

Santrallerinin Sosyal ve Çevresel Etkileri” ve “Rüzgar Enerjisi Mevzuatı ve Yatırımlara Etkisi” başlıklı iki panelinde de düzenlendiğini kaydetti.

Şekercî'nin ardından kürsüye gelen MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Güniz Gacaner Ermin ise konuşmasına dünyanın ekolojik yıkım tehdidi altında olduğunu vurgulayarak başladı ve şöyle devam etti: “Dünyanın büyük bir çevresel felakete doğru hızla ilerlemesi karşısında çözüm arayan bilim insanları, özellikle küresel ısınma konusunda önlem alınmaması halinde yeryüzündeki canlı varlığının çok da uzun sürmeyeceği konusunda sıklıkla uyarılarda bulunuyor.”

Petrol başta olmak üzere fosil yakıtların aşırı tüketiminin dünyayı tehdit ettiğini ifade eden Gacaner Ermin, fosil kaynakların uzun vadede tükenme aşamasına geleceğini ve enerji maliyetlerinin yükseleceğini belirtti. Yenilenebilir kaynakların payının artırılması gerektiğini vurgulayan Gacaner Ermin, “Böylelikle bir taraftan dışa bağımlılığımız azaltılıp, yerli üretimimiz arttırılırken diğer taraftan istihdama katkı sağlanabilecektir” dedi.

Ege Bölgesi'nin rüzgar enerjisi potansiyeli ve gelişen yerli üretim endüstrisi sayesinde önemli bir bölge haline geldiğine dikkat çeken Gacaner Ermin, sempozyum hedeflerini şöyle özetledi:

“Bu platformun yardımıyla, rüzgar enerjisi teknolojisini geliştirmeyi ve uygulama alanlarını genişletmeyi amaçlayan çalışmaların ve yatırımların geleceğe yönelik olarak doğrultuları da belirlenmeye çalışılacak.”

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş ise konuşmasına, EMO'nun enerji üretiminde ithal doğalgaz ve kömüre dayalı santraller yerine yenilenebilir kaynakların kullanılması için yoğun çaba gösterdiğini vurgulayarak başladı. Enerji alanında ciddi sorunların birikip, kronikleştığını belirten Ulutaş şöyle konuştu:

“Büyük oranda doğalgaza bağlı ve alım garantili anlaşmalarla ve özel sektörün ancak yüksek karlarının garanti altına alınması durumunda yatırım yaptığı gerçeği ile şekillenen alan, hem cari açığın en önemli kısmını oluşturmakta hem de gerek çok parçalı ve artık yönetilemez hale gelen yapısı gerekse sürekli artan enerji maliyetleriyle ekonomik ve sosyal olarak ülke insanı için ciddi maliyetleri beraberinde getirmektedir.

Dışa bağımlılığı azaltma söylemleriyle işçi sağlığı ve güvenliği önlemleri bir yana bırakılarak üretim yapılmaya çalışıldığını ifade eden Ulutaş, Soma, Kozlu, Zonguldak, Şırnak ve Karaman'da yaşanan toplu işçi katliamlarını hatırlattı.

Rüzgar enerjisinin toplam kurulu güç içindeki payının yılın ilk 8 aylık döneminde yüzde 5,2'den, yüzde 5,6'ya çıktığına dikkat çeken Ulutaş, aynı dönemde elektriğin yüzde 4,5'inin rüzgardan üretildiğini bildirdi. Geçen yılın aynı dönemine kıyaslandığında rüzgardan üretilen enerjinin yüzde 44 düzeyinde arttığına işaret eden Ulutaş, Ege Bölgesi'nin potansiyeline dikkat çekerek, şöyle konuştu: “Rüzgar enerjisi alanındaki bu gelişmeye rağmen Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nin Rüzgar Enerjisi Potansiyel Atlası adlı çalışmasına göre sadece ilimiz İzmir'de ekonomik olarak kurulabilecek potansiyellin 11 bin 854 MW olduğu göz önünde bulundurulursa, henüz yolun başlangıcında olduğumuzu söyleyebiliriz.”

Rüzgar enerjisindeki büyümede en önemli rolün Ar-Ge çalışmalarına ait olduğunu ifade eden Ulutaş, ekipmanlar konusundaki ithal bağımlılığına dikkat çekti. Rüzgar ve güneş enerjisinde ciddi Ar-Ge çalışmaları için zaman kaybedilmemesini isteyen Ulutaş, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, Merkezi Yönetim Bütçesi'nden “enerji” alanına ayrılan miktarın toplam Ar-Ge harcamalarına oranının AKP döneminde 2008'deki yüzde 2,43'lük düzeyinden, 2015 yılında yüzde 0,8'e kadar gerilediğini kaydetti.

TEİAŞ'ın ülke içinde bile şebekeyi yönetmekte zorlandığının 31 Mart 2015'de tüm ülkeyi karanlıkta bırakan kesintide ortaya çıktığını belirten Ulutaş, "Yatırım ve kaynak dağılımı planlamasında kamunun inisiyatifsiz kılınması; bugün şebeke yönetiminde temel ilke olan anlık üretim ve tüketim dengesinin bozulması sorunuyla bizleri başbaşa bıraktı" diye konuştu.

Ulutaş konuşmasında, rüzgar enerjisinin çevre ve doğal yaşama zarar vermeden kullanımının artırılmasına ilişkin önerilerini ise şöyle sıraladı:

"Bugün elektrik alanında kısa vadede yapılması gereken en temel işlerden biri yatırım aşamamasına geçmemiş lisansların iletim ve dağıtım şebekesinin ihtiyaçları doğrultusunda gözden geçirilmesidir. Bağlantı sorunlarının bulunduğu yerlere planlanan yatırımlar acilen askıya alınarak, şebeke planlaması yapılmalıdır.

-Piyasalaştırma faaliyetlerine ağırlık verilmesi nedeniyle ihmal edilen iletim şebekesi, güvenli bir SCADA sistemine kavuşturularak, güçlendirilmelidir. Avrupa Enterkonnekte Elektrik Ağı için gerekli yatırımlar yapılarak, sisteme tam anlamıyla dahil olunması sağlanmalıdır.

-Enerji yatırımları konusunda kağıt üstünde kalan Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreçleri sağlıklı hale getirilmelidir. ÇED raporların yatırımcı firmalardan iş alan şirketler tarafından değil de bağımsız ve bünyesinde uzmanlar barındıran kurumlar tarafından teknik ve bilimsel gerçeklere uygun olarak düzenlenmesi sağlanmalıdır. Çevrenin yanında yatırımların kültürel ve tarihi dokuya da zarar vermesinin önüne geçilmelidir.

-ÇED süreçleri de dahil olmak üzere teknik uygunluk taşıyan projelerde de yöre halkının onayı mutlaka aranmalıdır. Hidroelektrik santrallerin özellikle Doğu Karadeniz'de sebep olduğu çevre sorunların rüzgar ve güneş santralleri ile başta Ege Bölgesi olmak üzere tüm yurda yayılmasının önüne geçilmelidir. Yatırım planlamasında şirketlerin bilançolarına yansımayan çevresel ve toplumsal maliyetler de kamu tarafından değerlendirilerek, lisanslama yapılmalıdır. Yatırımlar tarım ve yaşam alanlarından uzak, yöre halkının yaşamını ve ekonomisini olumsuz etkilemeyecek şekilde planlanmalıdır.

-Başta rüzgar ve güneş olmak üzere yenilenebilir kaynakların kullanımının önündeki en temel engellerden biri; var olan doğalgaz santralleri ile planlanan nükleer santraller için verilen alım garantileridir. Serbest piyasa mantığı içinde bile bir yere oturtamadığımız alım garantileri iptal edilmelidir en azından mevcutlara yenileri eklenmelidir. Sosyo-ekonomik maliyeti de dahil olmak üzere ucuz enerji sağlayan yenilenebilir kaynaklardan daha sağlıklı yararlanabilmemiz için alım garantisi verilen Akkuyu ve Sinop'taki nükleer santral çalışmalarına bir an evvel son verilmelidir."

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) inisiyatifi şirketlere bıraktığını ve kar güdüsüyle şekillenen yapının tehlike sinyali verdiğini vurgulayan Ulutaş, "Son elektrik kesintisiyle fiyatların temel belirleyici olduğu bir anlayışla elektrik sisteminin yönetilemeyeceği gün gibi ortaya çıkmıştır" diye konuştu.

Ulutaş'ın ardından kürsüye gelen EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil ise konuşmasına 7 Haziran'da yapılan genel seçimlerin ardından yaratılan şiddet ortamına dikkat çekerek başladı. Çok sayıda yurttaşın hayatını kaydettiğini hatırlatan Yeşil, konuşması şöyle sürdürdü:

"Bu çatışma ortamında mesleğini ve işini yapmaya çalışan üyelerimizden yaralananlar oldu. Hatta bir üyemizin de bacağı koptu. Çağrımızdır; herkes elini tetikten çeksin, operasyonlar durdurulsun ve ölümler son bulsun. Bunun sağlanamadığı ortamda ne mesleğimizi sürdürebiliriz ne de tekrarlanacak seçimlerde sağlıklı sonuçlar alınabilir."

Elektrik üretiminde 2001 yılında yüzde 50 düzeyinde olan ithal kaynak bağımlılığının AKP döneminde yükselerek, 2014 yılı sonu itibarıyla yüzde 62,4'e ulaştığını kaydeden Yeşil, 2015 yılının ilk aylarında hidrolik enerjinin kullanılmasına ağırlık verilmesine rağmen oranın yüzde 53-54 seviyelerinin altına düşmediğini bildirdi.

Büyük elektrik kesintisinde, doğu bölgelerdeki hidrolik santrallerin çalıştırılarak, batıdaki termik santrallerin yüksek fiyat nedeniyle sisteme dahil edilmediğini kaydeden Yeşil, "Sonuç olarak doğu-batı arasındaki enerji iletim hatlarının yük akışında teknik sorunlar yaşanmış ve halkımız, ülkemizde bu boyutta ilk kez dünya genelinde ise yedinci büyük kesintiyle tanışma fırsatını bulmuştur" diye konuştu. Yeşil, AKP'nin izlediği serbestleştirme, özelleştirme, taşeronlaştırma ve kurumları siyasallaştırma anlayışlarını esas alan enerji politikasının kesintiyle çöktüğünü kaydetti.

Rüzgar enerjisine dayalı kurulu gücünün Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2015-2019 Stratejik Planı'nda 2019 yılında 10 bin MW'a, Türkiye Ulusal Yenilenebilir Enerji Eylem Planı'nda ise 2023 yılında 20 bin MW'a yükseltilmesinin hedeflendiğini hatırlatan Yeşil, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Kurulu güç açısından baktığımızda; dünyada Çin'in 114,6 gigavat (GW) ile ilk sırayı aldığı, ABD'nin 66,1 GW ile ikinci sırada olduğu ve sırasıyla Almanya'nın 40,5 GW, İspanya'nın 23 GW, Hindistan'ın 22,5 GW ve İngiltere'nin 12,8 GW kurulu güce sahip oldukları görülmektedir."

EMO'nun Ege Üniversitesi ve ODTÜ ile güneş eğitimleri için işbirliği protokolü imzalandığını ve eğitimlerin başladığını bildiren Yeşil, EMO'nun yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin eğitimlerini güneş enerjisi alanında Pamukkale Üniversitesi ile yapılacak protokolle yaygınlaştıracığını vurgulayarak sözlerini tamamladı.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Genel Müdürü Mükremin Çepni ise ilk oturum öncesi kısa bir bilgilendirme konuşması yaptı. Lisanslı rüzgar enerjisindeki büyüme eğilime dikkat çeken Çepni, güneşin yanında rüzgarda da lisanssız üretim kapsamında gelişme beklediklerini ifade etti. Lisanssız üretim kapsamında kanat uç uzunluğu 60 metreye kadar olan rüzgar tribünlerine izin verilmesi için mevzuat çalışması yapıldığını kaydetti.

3. İzmir Rüzgâr Sempozyumu Sonuç Bildirgesi

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) ve Makina Mühendisleri Odası (MMO) İzmir Şubelerinin birlikte düzenlediği 3. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi 8-10 Ekim 2015 tarihleri arasında İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. 24 kurum, kuruluş ve üniversite tarafından desteklenen sempozyum kapsamında 10 oturumda düzenlenmiş, bu oturumlarda 10'u akademik toplam 40 bildiri sunulmuştur.

Bildiriler "Rüzgâr Santrallerinin Geliştirilmesi", "Rüzgâr Ölçüm Teknolojileri", "Rüzgâr Santrallerinin İşletmesi", "Yerli Rüzgâr Endüstrisi", "Rüzgâr Enerji Santralleri Projelendirme ve İnşa Süreçleri", "Lisanssız Elektrik Üretimi" ve "Rüzgâr Türbin Teknolojileri" başlıklı oturumlarda sunulmuştur. Ayrıca bilim kurulumuz tarafından değerlendirilerek programa dâhil edilen 10 akademik bildirinin sunumu iki paralel oturumda gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda düzenlenen 2 panelde "Rüzgâr Santrallerinin Sosyal ve Çevresel Etkileri" ve "Rüzgâr Enerjisi Mevzuatı ve Yatırımlara Etkisi" konuları ilgili bakanlıklar, meslek odaları ile kamu kurum ve kuruluşları temsilcileriyle birlikte masaya yatırılmış ve tartışılmıştır. Sempozyum kapsamında düzenlenen sergiye sektörde ürün ve hizmet üreten yerli ve yabancı 26 kurum ve kuruluş katılmıştır. Sempozyuma 390'ı kayıtlı delege olmak üzere, toplam 1050'nin üzerinde katılım sağlamıştır.

3. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi kapsamında düzenlenen "Temiz Bir Dünya İçin Yenilenebilir Enerji" konulu Ortaokul Öğrencileri Arası Resim Yarışmasının ödül töreni ilk gün düzenlenmiş ve üç gün boyunca sergilenmeye değer görülen resimler fuaye alanında sergilenmiştir.

3. İzmir Rüzgâr Sempozyumu ve Sergisi'nin değerlendirme oturumu; 10 Ekim 2015 tarihi'nde Ankara Emek, Barış ve Demokrasi Mitingi öncesinde gerçekleştirilen ve yüzün üzerinde yurttaşımızın ölümüne ve yine yüzlercesinin de yaralanmasına neden olan terör saldırıları nedeniyle gerçekleştiril(e)memiştir.

EMO ve MMO elektrik üretiminde yerli ve yenilenebilir kaynakların payının artırılması için uzun yıllardır mücadele vermektedir. Düzenlenen bilimsel etkinlikler ile başta rüzgâr ve güneş olmak üzere yenilebilir enerji kaynaklarına geçiş için gerekli bilimsel bilgi ve deneyim oluşturulması hedeflenmektedir.

Türkiye Elektrik İletim AŞ'nin (TEİAŞ) verilerine göre 2014 sonu itibariyle rüzgâr enerjisine dayalı kurulu güç 3 bin 630 megavat (MW) olmuş, 2014 sonunda rüzgârın toplam kurulu güç içindeki payı ise yüzde 5,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2014 sonu itibariyle Rüzgâr Enerjisi Santral sayısı 90'a ulaşmıştır. Santral sayısı 31 Ağustos 2015 itibariyle 103'e çıkmış ve 4 bin 52 MW'lık bir kurulu güce ulaşmıştır. Rüzgâr enerjisinin toplam kurulu güç içindeki payı ise 8 aylık dönemde yüzde 5,2'den, yüzde 5,6'ya yükselmiştir. Rüzgâr enerjine dayalı kurulu güç artışında 8 aylık dönemde ekonomik durgunluğa rağmen, yüzde 12'lik büyümeye gerçekleşmiştir. Sempozyumun sonrasında sonuç bildirgesini hazırladığımız dönemde ise; 31 Ekim 2015 itibariyle yeni veriler açıklanmış, buna göre kurulu güçte rüzgârın payı yüzde 5,9'a yükselmiş, işletmedeki Rüzgâr Enerjisi Santral sayısı ise 111 olmuştur. Bu dönem ilk kez lisanssız üretim kapsamındaki 3 santral da 0,6 MW'lık kapasiteleri ile istatistiklere girmiştir. Özellikle 2015 yılında yaşanan bu umut verici gelişmelere yenilenebilir enerji kaynaklarından "lisanssız" elektrik üretimi kapsamındaki kapasitenin de önümüzdeki yıllarda eklenmesini umut ediyoruz.

Üretim açısından bakıldığında ise yılın ilk sekiz aylık döneminde rüzgâr enerjisine dayalı santrallardan toplam üretimin yüzde 4,5'ine denk gelecek şekilde 7 milyar 797 milyon kWh

(kilovatsaatlık) enerji üretilmiştir. Bir önceki yıl yani 2014'ün ilk 8 aylık döneminde ise 5 milyar 420 milyon kWh'lik üretim ile toplam üretimin yüzde 3,2'si sağlanmıştı. İki yılın ilk 8 ayı kıyaslandığında rüzgâr enerjisinde yapılan üretiminin yüzde 44 düzeyinde arttığı görülmektedir.

Rüzgar enerjisi alanındaki bu önemli gelişmeye rağmen Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nin Rüzgar Enerjisi Potansiyel Atlası adlı çalışmasına göre sadece ilimiz İzmir'de ekonomik olarak kurulabilecek potansiyelin 11 bin 854 MW olduğu göz önünde bulundurulursa, henüz yolun başlangıcında olduğumuzu söyleyebiliriz.

Dünya'daki hızlı gelişimde ülkemizin bu alana yoğunlaşması gerektiğine işaret etmektedir. Dünya Enerji Ajansı'nın bu yıl yayımladığı Rüzgar Enerjisi Teknoloji Yol Haritası adlı raporuna göre dünya genelinde 2008 yılında 122 Gigavat (GW) olan toplam rüzgar kapasitesi, yüzde 131 büyüyerek 2012'nin sonunda 282 GW'a ulaşmıştır. Yıllık ortalama kapasite artışı ise 2008'deki 28 GW'lık düzeyinden yüzde 61'lik büyümeyle 45 GW seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllık ortalama 500 Megavat (MW) kurulu güç devreye alabilen ülke sayısı 2008'de 10 iken 2012'de 14'e olmuştur. Yıllık rüzgar enerjisinden elektrik üretimi 2008'deki ortalama 254 TWh (teravatsaat) düzeyinden 2012'de yüzde 107 oranında büyüyerek 527 TWh'a ulaşmıştır. Ortalama yıllık yatırım miktarı ise 2012 rakamlarıyla küresel çapta 78 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yenilenebilir enerji alanında gerçekleşen teknolojik gelişmeler ve yatırımlar nedeni ile rüzgar enerjisinden elektrik eldesinin maliyeti nükleer enerjiden elektrik enerjisi eldesinin maliyeti ile eşit seviyeye ulaşmıştır.

Sempozyum sonunda aşağıdaki tespit ve önerilerin kamuoyuyla paylaşılmasına karar verilmiştir:

1-Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretiminde kullanılan ekipmanlar konusunda da yoğun dışa bağımlılık söz konusudur. Ülkemizdeki rüzgâr enerjisinden elektrik enerjisi üretme potansiyeli değerlendirilirken santrallarda kullanılacak ekipmanların yerli üretimle sağlanması için bugünkü teşvik yöntemi yetersiz kalmaktadır. Mühendislik bilgi birikimini geliştirecek bilimsel temellere dayanan ve gerçekçi destek politikaları oluşturulmalıdır. Ülkemizde enerji yatırımlarının ne yazık ki çok küçük bir kısmı Ar-Ge çalışmalarına ayrılmaktadır. Yenilenebilir Enerji kaynaklarından yerli elektrik üretimi konusunda ciddi Ar-Ge çalışmalarına başlanması için zaman kaybedilmemelidir.

2-RES projelerinin daha proje aşamasındaki denetimlerinin ve onaylarının daha nitelikli hale getirilmesi ve meslek odalarını da kapsayacak şekilde kamu yararı gözetilerek geliştirilmesi önemlidir. 2007 yılında lisans alan başvuruların faaliyete geçme oranının yüzde 8'de kaldığı görülmektedir. Daha nitelikli ön denetimlerin hayata geçirilmesiyle gerçekçi projelerin uygulamaya geçmesi sağlanmalıdır.

3-Rüzgar enerji santrallerinin projelendirilme sürecinde en önemli teknik basamak olan rüzgar ölçümünün başarımı, santralin işletme sürecindeki üretim değerlerinin ön görülebilmesi için kritik öneme sahiptir. Bu basamakta oluşacak belirsizlikler, işletme sürecindeki enerji üretim değerlerinin hatalı olarak ön görülmesine, dolayısı ile ciddi maddi kayıplara temel teşkil etmektedir. Bu belirsizliklerin azaltılması için yapılacak iyileştirmeler sonraki kayıpların yanında yok sayılabilecek düzeyde bir bütçeye sahip olduğundan, düşük belirsizlikli bir proje için ölçüm sürecinin teknik olarak en üst düzeyde yürütülmesi önemlidir.

4-Her geçen gün artan kule yükseklikleriyle birlikte yeni nesil rüzgâr türbinlerinin kanat uçları atmosferin çok daha yüksek noktalarını süpürmektedir. Bu nedenle bu yüksek noktala-

rındaki rüzgâr rejimlerinin tanımlanması, kurulacak santrallerin başarımlarının arttırılması için oldukça önemlidir. Klasik rüzgar ölçüm teknolojileri ile bu yüksekliklerden cup anemometrelerle ölçüm yapmak güç hale geldiğinden, uzaktan ölçüm teknolojileri ön plana çıkmaktadır. Bunun yanı sıra özellikle kompleks arazilerde yapılan ölçümün belirsizliğinin azaltılması için LİDAR ve rüzgar ölçüm direklerinin birlikte kullanıldığı ölçüm sistematiklerinin kullanımı giderek ön plana çıkmaktadır.

5-Bölgemizdeki RES projelerinde önemli sorunlar yaşanmaktadır. Bu konuda merkezi bir planlamanın olmayışı yatırımcı firmalarla halkı karşı karşıya getirmekte, idarenin çözmesi gereken sorunlar yargıya intikal etmektedir. Kırsal alanlarla yerleşim bölgelerine yakın olarak tesis edilmiş türbinler halkın tepkisini çekmekte, oluşan güvensizlik yurttaşların tüm projelere tepki göstermelerine neden olmaktadır. Panele katılanlar RES'lerin bölgede (özellikle Karaburun'da) yırtıcı kuşlara, yarasalara, arılara, zeytin ağaçlarına ve diğer yeşil alanlara zarar verdiğini vurgulayarak, türbinlerin doğal yaşama zarar vermeyecek şekilde yerleştirilmesini talep etmişlerdir. Türbinlerin yerleşim yerlerine minimum mesafe değerinin (set-back) mevzularda yer almadığına dikkat çeken bölge sakinleri, bu mesafenin (Almanya'daki Bavyera bölgesinde uygulandığı gibi) toplam türbin + kanat yüksekliği x 10 değerinden az olmamasını önermektedirler. Ayrıca türbinler için gölge etkisinin dikkate alınarak gölgelerinin yerleşim alanlarına düşmeyecek şekilde yer seçimi yapılmasının zorunlu hale getirilmesini talep etmişlerdir.

6-Mevzuatlarda çok sık yapılan değişikliklerin yatırımcıyı zor durumda bıraktığı ve yatırım süreçlerini olumsuz etkilediği dile getirilmiştir. Bu konuda yatırımcıların ve vatandaşların şikayet ve talepleri dikkate alınarak mevzuatta yapılacak düzenlemelerle yatırımcı ile vatandaşın karşı karşıya gelmesi önleneyeği gibi yatırımcının bu süreçteki kayıpları da en aza indirgenecektir.

7-Yenilenebilir enerji kaynakları (Rüzgar) kullanılarak elektrik üretimi gerçekleştirilecek olsa bile çevresel ve toplumsal yapıya zarar verecek hiçbir proje kabul edilmemelidir. Enerji yatırımları konusunda kağıt üstünde kalan Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreçleri daha sağlıklı hale getirilmelidir. ÇED raporlarının yatırımcı firmalardan iş alan şirketler tarafından değil de bağımsız ve bünyesinde uzmanlar barındıran kurumlar tarafından teknik ve bilimsel gerçeklere uygun olarak düzenlenmesi sağlanmalıdır. Çevrenin yanında yatırımların kültürel ve tarihi dokuya da zarar vermesinin önüne geçilmelidir.

8-Yerli bir enerji kaynağının değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılırken, teorik kapasite ve ekonomik olarak kullanılabilir kapasitenin yanında sosyal-toplumsal-çevresel-organizasyonel etkilerinin de hesaba katıldığı, "ekonomik ve sosyal olarak kullanılabilir kapasite" şeklinde adlandırabileceğimiz, daha derinlikli ve çok boyutlu bir değerlendirmenin yapılması gerekmektedir.

9-Yenilenebilir enerji kaynakları diğer kaynaklara kıyasla doğal kaynaklara daha az zarar vererek elektrik üretimi gerçekleştirebilmesi açısından ön plana çıkmaktadır. Ancak bu kaynaklar, yerli ekipman üretimi için Ar-Ge'ye önem verilmesi durumunda orta vadede ucuz enerji üretimi anlamına da gelecektir. Başta rüzgar ve güneş olmak üzere yenilenebilir kaynakların kullanımının önündeki en temel engellerden biri; var olan doğalgaz santralleri ile planlanan nükleer santraller için verilen alım garantileridir. Serbest piyasa mantığı içinde bile bir yere oturtamadığımız alım garantileri iptal edilmelidir en azından mevcutlara yenileri eklenmelidir. Sosyo-ekonomik maliyeti de dahil olmak üzere ucuz enerji sağlayan yenilenebilir kaynaklardan daha sağlıklı yararlanabilmemiz için alım garantisi verilen Akkuyu ve Sinop'taki nükleer santral çalışmalarına bir an evvel son verilmelidir.

IV. ELEKTRİK TESİSAT ULUSAL KONGRE VE SERGİSİ

Elektrik Mühendisleri Odası adına sekreteryasını Şubemizin yürüttüğü Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi'nin dördüncüsü 21-24 Ekim 2015 tarihlerinde "Elektrik Tesislerinde Güvenlik" ana temasıyla Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi. Kongre kapsamında gerçekleştirilen II. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu, III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu; VIII. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu ile serbest çalışan meslektaşlarımızın sorunlarının ele alındığı SMM Forumu etkinliklerinde meslek alanımıza ilişkin gelişmeler sektörle paylaşıldı. VIII. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu'nda 8 oturumda 32 bildiri ve proje sunumu yapılarak, mimaride, endüstriyel tesislerde, yol ve otomotiv alanlarındaki aydınlatma uygulamaları masaya yatırıldı. II. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu'nda 15 oturumda 45 bildiri sunumu yapılırken, ilgili tüm tarafların temsil edildiği iki panel gerçekleştirildi. III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu'nda 8 farklı oturumda 19 bildiri sunuldu, ayrıca 2 özel oturum düzenlendi. 4 gün boyunca 15 yabancı uzman konuşmacımızın yer aldığı çağrılı konuşmalar ile dünyadaki meslek alanlarımızdaki gelişmeler aktarıldı. Kongre ile eşzamanlı olarak düzenlenen sergide ise 50 yerli ve yabancı firmanın yanı sıra 6 sektörel yayın kuruluşunun katılımıyla, son teknolojik ürünlerin

katılımcılar ile buluşması sağlandı. Etkinliğe 4 gün boyunca 1.625'i delege olmak üzere 5.032 ziyaret gerçekleştirildi.

Kongre açılışında ilk olarak konuşan IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi ve Sergisi Yürütme Kurulu Başkanı Özcan Uğurlu, etkinlik hazırlıklarına ve içeriğine ilişkin bilgiler verdi. Kongre'nin "Elektrik Tesislerinde Güvenlik" ana temasıyla gerçekleştirdiğini hatırlatan Uğurlu, etkinlikte özellikle "can güvenliğine" ilişkin meslek alanlarındaki temel sorunların bilimsel ve teknik gelişmeler ışığında irdeleneceğini ve çözüm önerilerinin geliştireceğini bildirdi. Etkinlik kapsamında 8. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu, 3. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu, 2. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu ile Serbest Müşavir Mühendis (SMM) Forumu düzenleneceğini kaydeden Uğurlu, şu bilgileri verdi:

"Üniversite-sanayi işbirliğinin sağlanması, mühendislik uygulamalarına ilişkin bilimsel ve teknolojik gelişmelerin tartışılması amacıyla gerçekleştirdiğimiz etkinliğimizde, ülke çapında elektrik, elektronik, enerji, aydınlatma, otomasyon alanlarının bileşeni konumundaki meslektaşlarımızın yanı sıra kamu ve özel kuruluşların temsilcileri de ağırlamaktan mutluluk duyuyoruz.

Etkinliğe paralel olarak düzenlenen sergide, stantlarıyla katılan sektörde başat 55 yerli ve yabancı firma ise yeni teknolojileri içeren ürünlerini ve hizmetlerini tanıtacak."

Etkinlik kapsamında düzenlenen "elektrik müzesi"nin geçmiş yıllarda büyük ilgi gördüğüne dikkat çeken Uğurlu, "Özetle; bu kongrede bilgiler paylaşılacak, sorunlar tartışılacak, bunu yanı sıra sergi alanında eski ve yeni teknolojiler bir arada görülebilecek."

Etkinliğin mühendislik birikimi artırmayı ve "elektrik tesisatı" alanındaki sorunlara dünyadaki bilimsel ve teknik gelişmeler ışığında çözüm önerileri getirmeyi hedeflediklerini vurgulayan Uğurlu, "etkinliğimizin, özellikle enerji alanındaki karar vericilere ve politika yapıcılara yol göstermesini diliyoruz" dedi.

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş ise konuşmasına etkinliğin hem ülkenin hem de meslek örgütlerinin zor şartlar altında bulunduğu bir dönem de gerçekleştirildiğine dikkat çekerek başladı. EMO'nun sadece teknik ve ilgili sektörlerin ihtiyaçları doğrultusunda etkinlikler düzenlemediğini vurgulayan Ulutaş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Etkinliklerimizi, meslektaşlarımızın gelişimi takip edilebilmesinin yanı sıra ülkemizin bilimsel ve teknolojik gelişimine de katkı sağlayacak şekilde planlamaya özen gösteriyoruz. Üniversitelerden değerli akademisyenlerimizin yanı sıra yurtiçinden ve dışından çok sayıda uzman meslektaşımızın katılımıyla, bilimin ve teknolojinin kamu yararına kullanılmasına ilişkin önümüzdeki 4 gün boyunca hep birlikte önemli bir adım atacağımıza hatta bir sıçrayış gerçekleştireceğimize inanıyoruz."

Ankara'da 10 Ekim'de yaşanan bombalı saldırıyı bir milat olarak gördüğünü ifade eden Ulutaş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Hepimiz oradaydık ve asla unutmayacağız, 'Savaşa İnat Barış Hemen Şimdi' diyen 100'ün üzerinde güzel insan, halka karşı açık bir savaş ilanı olan bir hain saldırıyla öldürüldü. Yüzlerce insan yaralandı. O güzel insanları da bu katliamı yapanları ve yaptırımları da asla unutmayacağız.

Mühendislik örgütü olarak etkinliklerde teknik ve bilimsel oturumlara ağırlık verdiklerini kaydeden Ulutaş, "Diğer yandan mesleğimizi uluslararası standartlarda sürdürebilmemizin yolu, konuların aynı zamanda siyasal ve toplumsal açıdan da irdelenmesinden geçiyor. Etkinlik bu anlamda da mesleki gelişimize katkı sağlayacak özel oturumlar ve paneller içeriyor" dedi.

Meslek alanlarına ilişkin son iki yılda bir dizi felaket ve katliam yaşandığını ifade eden Ulutaş,

Soma başta olmak üzere maden ocaklarında yaşanan işçi kıyımlarına dikkat çekerek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Temel sorunumuz; son 30 yıldır uygulanan ve AKP döneminde oldukça ağırlaşan neo-liberal ekonomik politikalarından kaynaklanmaktadır. Özelleştirme ve piyasalaştırma olarak ifade ettikleri ve uygulamada ‘taşeronlaştırma’ ve ‘dayıbaşı’ sistemine denk gelen bu dönüşüm, ülkemiz için ciddi bir yıkım haline gelmiştir. Kamu denetiminin de zayıflatılmasıyla, kar güdüsüyle, maliyeti çok düşük işçi sağlığı ve iş güvenliği yatırımlarının bile yapılmadığı bir dönemi ne yazık ki hep birlikte yaşıyoruz.

Son iki yılda benzer sıkıntılar asansör alanında ve kamuya açık binalardaki yangınlarda da karşımıza çıkıyor. Bu konular da etkinliğimiz kapsamında özel oturumlar ve paneller aracılığıyla irdeleyerek, çözüm öneriler geliştireceğiz.”

Meslek alanlarına piyasanın inisiyatifine terk edilmesiyle karşılaştıklarını sorunlara bu yıl, iletim şebekesinden yaşanan sistem çökmesin de eklendiğini belirten Ulutaş, “Enerji alanında 2001 yılında bu yana ağır biçimde sürdürülen piyasalaştırma faaliyetleri artık sistem bütünlüğü için ön şart niteliğinde olan iletim sisteminin dengelenmesi sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır” diye konuştu.

Meslek odaları sık sık “siyaset yapmak” ile suçlandığını hatırlatan Ulutaş, iletim şebekesinin sağlıklı işletilmesinin bir mühendislik işi olduğunu vurgulayarak, anlık üretim ve yük dengesinin seçim öncesi oy kaybını önlemek adına zam yapmak zorunda kalmamak istememesi nedeniyle bozulduğunu vurguladı. Siyasi iktidarın mühendisliğe soyunmasıyla bu tablonun oluştuğunu belirten Ulutaş, “Önümüzdeki 4 gün, ülkemize reva görülen bu karanlığa karşı, Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi’nde bilimin ışığında bir ‘direniş’ alanı oluşturacağız” dedi. Ulutaş, Ülkenin geldiği nokta itibarıyla bilimsel faaliyetlerin tümünün Ortaçağ karanlığına karşı bir direniş alanı haline dönüştüğünü vurguladı.

Son dönemde TMMOB Yasası’nın değiştirilmesine yönelik girişimler de dahil olmak üzere meslek odalarının bir dizi baskı ve sindirme uygulamasıyla karşı karşıya kaldığını belirten Ulutaş, “Odalarımızın ve meslektaşlarımızın yetkilerinin budanmasına yönelik bu girişimler ile ‘siyasilerin mühendisliğe soyunması’ olarak nitelendirdiğim faaliyetlere hız kazandırılmasının hedeflendiği tüm kesimler tarafından doğru algılanmalıdır. Sonuçları çeşitli felaketlerle karşımıza çıkan ‘mühendisliğin geriletilmesi’ne karşı bugün olduğu gibi önümüzdeki dönemde de bilimsel etkinliklerle direnişimizi sürdürme kararlıyız” diye konuştu.

Ulutaş’tan sonra konuşan Aydınlatma Türk Milli Komitesi Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Rengin Ünver, komitenin çalışmalarına ilişkin bilgi vererek, aydınlatmaya ilişkin düzenlenen bilimsel etkinliklere değindi. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu’nun EMO ile işbirliği içinde önce İzmir, Diyarbakır ardından Ankara’da son dönemde ise İzmir’de düzenlendiğini belirtti. Aydınlatma Türk Milli Komitesi’nin Uluslararası Aydınlatma Komitesi’nin üyesi olarak uluslararası etkinliklere katıldığını vurgulayan, bu alandaki uluslararası deneyimlerin ve yeni gelişmelerin sempozyum aracılığıyla Türkiye’ye taşındığını ifade etti.

Enerji Verimliliği Kanunu’nda aydınlatma alanına ilişkin de düzenlemelerinin olduğunu hatırlatan Ünver, 2020 yılında aydınlatmada yüzde 70’ler ölçüsünde led kullanılmasının beklendiğini kaydetti. Elektrikten ışık üretimi için 1880 yılında ilk geliştirilen ampullerin zaman içinde yerini led teknolojisine bıraktığını belirten Ünver, özellikle yol aydınlatmalarında led teknolojilerinin yaygınlaşmasına ilişkin beklentisini ifade etti. Aydınlatmanın birçok disiplini barındıran bir alan

olduğunun altını çizen Ünver, aydınlatma tasarımının başlı başına bir mühendislik alanı olduğu dile getirdi. Türkiye’de aydınlatma dersi bulunan eğitim kurumu sayısının düşük olduğunu vurgulayan Ünver, düzenlenen etkinlik ile bu alandaki çalışmalara katkı sağlanacağını altını çizdi. Sempozyumun EMO işbirliği ile gerçekleştirdiğini hatırlatan Ünver, işbirliğinin artarak sürdürülmesinden duyduğu memnuniyetini ifade etti.

Ünver’in ardından kürsüye gelen EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil ise EMO’nun düzenlediği bilimsel etkinliklere ve yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yönelik olarak gerçekleştirdikleri akademik kampları uzun uzun anlatmak istemesine rağmen açılış konuşmasını büyük ölçüde Ankara’da yaşanan katliama ayırmak zorunda kaldığını ifade ederek başladı.

“AKP İktidarı’nın politikaları; Emek, Demokrasi ve Barış Mitingi’ni kana bulamıştır. İsyandayız, yastayız, öfkeliyiz” diyoruz. Çünkü 10 Ekim Mitingi’nde ‘inadına barış’ demek için gelenler saldırıya, katliama uğradı. 102 arkadaşımızı kaybettik. 500’ün üzerinde de yaralımız var. İçimiz kan ağlıyor!”

Daha önce de mesleğini yerine getirirken, mayına basarak bacakları kopan ve yaralanan EMO üyeleri olduğunu kaydeden Yeşil, “Yani biz mesleğimizi de bu ortamda yapamıyoruz. Bu nedenle bu şiddet ortamının mutlaka ortadan kaldırılması gerekiyor. Herkesin elini tetikten çekmesi ve ölümlerin son bulması; ‘demokratik, laik, özgür ve barış içinde bir toplumda yaşama isteğimiz’ temel çağrımızdır” diye konuştu.

Katliamın dördüncü gününde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı’nın üçüncü nükleer santralin Kırklareli İğneada’da yapılacağını açıklamasına tepki gösteren Yeşil, “Cumhuriyet tarihinin en büyük katliamının yaşandığı günlerde, İğneada’nın gündeme getirilmesi, amaç gündem değiştirmek değilse, nükleer santral yapımcıları ile yapılan bir anlaşmanın bu kargaşada geçirilmesi dışında bir anlam ifade etmemektedir” diye konuştu.

“Bir açıdan nükleer konusunda Rusya ile ilgili tartışmaların üstü örtülerek gündem kaydırılmakta, diğer taraftan böyle ciddi bir konuda kamuoyundan gizli mutabakatlar imzalandığı ortaya çıkmaktadır. Bu mutabakatların içeriği açıklanmalıdır. Daha önce Akkuyu ve Sinop’ta olduğu gibi yine kapalı kapılar arkasında pazarlıklar sürdürülmekte ve kamuoyundan gizlenmektedir.”

Hüseyin Yeşil’in ardından katılımcılara hitap eden TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Neriman Usta ise 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara’da yaşanan bombalı saldırıya ilişkin “Türkiye tarihinin en büyük katliamını yaşadık. Her birimiz tek tek bombalandık” diye konuştu.

TMMOB Yönetim Kurulu’nun miting kararını “ayrımcılığa karşı birliği, savaşa karşı barışı savunma” gayesiyle aldığını ve KESK, DİSK ve TBB ile birlikte mitingin gerçekleştirilmek istendiğini anlatan Usta, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Bu önerimiz Ağustos ayı boyunca tartışıldı, Eylül ayı için gün tespiti yapılmak istendi ve sonuçta 10 Ekim tarihine karar kılındı. Ve 1 Ekim’den itibaren 10 gün boyunca devletin yetkileriyle, emniyet güçleriyle tertip komitemiz sürekli istişare içinde oldular. Ama geldiğimiz noktada açıklamalara bakıldığında aslında bombacılarla ilişkin her şeyin önceden bilindiği anlaşılıyor. Kimin hangi sınırdan kaçta geçtiğini, hangi hücre evinden çıktıklarını, nerden nereye gittiklerini bildikleri görüyoruz. Ve aslında hepimizin bir diktatörlük sevdasıyla o meydanda bombalandığımızı anlıyoruz. Bunun artık ihmal değil kast olduğunu düşünüyoruz.”

Barış ortamında mesleki haklarını kaybolmaması için daha rahat mücadele edilebileceğini ifade eden Usta, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Savaş olursa kamusal kaynakların yağmalanmasına karşı mücadele yürütemeyiz çünkü önce-

liğimiz savaşta kaybettiğimiz insanlar olur. Evet savaş olursa, Soma`da kaybettiğimiz canlar için sokağa döküldüğümüz gibi iş cinayetlerine ses çıkaramayız eskisi gibi. Evet savaş olursa, ırkçı mezhepçi politikalar kuşatılan metal işçilerinin Mayıs ayında kurdukları barikat gibi bir direniş olamayacaktır. İşte bu savaş, yönetenler için böylesine bir araçtır.”

Savaşın ırkçı-mezhepçi bir diktatörlüğü tesis etmenin yegane yolu olduğunu vurgulayan Usta, “Hayır biz bunu kabul etmedik, etmeyeceğiz” diye konuştu. Çocuklarının geleceğini düşünen yurttaşlar olarak susmayacaklarını vurgulayan Usta, katliamdan sonra da muhaliflerin tutuklanmaya devam edildiğini ve protestolara polis müdahalelerin sürdürüldüğünü vurguladı. Usta sözlerini “Susmayacağız, susarsak dilimiz kurusun. Mücadeleye devam edeceğiz” diyerek tamamladı.

Açılış töreninin tamamlanmasıyla Sergi alanı ziyaret edilerek Kongre kapsamında planlanan oturumlar ve panellere geçildi.

VIII. ULUSAL AYDINLATMA SEMPOZYUMU

Elektrik Mühendisleri Odası ile Aydınlatma Türk Milli Komitesi işbirliği ile sekizincisi düzenlenen Ulusal Aydınlatma Sempozyumu katılımcılar tarafından ilgiyle izlendi. Sempozyumda 8 oturumda 27 bildiri ve 8 proje sunumu yapıldı.

Sempozyumda; görme ve renk, ışık ve ışıyım ölçüleri, iç aydınlatma, dış aydınlatma, fotobiyoloji ve fotokimya, görüntü teknolojisi, aydınlatma otomasyonu, kentsel aydınlatma ve ışık kirliliği, yapı yüzü aydınlatması, spor tesisleri aydınlatmaları, yol, tünel aydınlatmaları, ulaşımda aydınlatma ve sinyalizasyon, led teknolojileri ve aydınlatma alanındaki çalışmalar, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri tartışıldı.

Sempozyumda; Onur Uraz, LED'li Yol Aydınlatması Örneği; Banu Başa, Dış Aydınlatma Çözüm Önerileri ve LED; Canan Baba, Aydınlatma Proje Uygulaması; Nazif Uz, Çocuk Eğlence Merkezlerinde Aydınlatma Uygulaması; Nezih Yapar, Enerji Verimliliği ve LED Aydınlatma Çözüm Kriterleri, Rukiye Polattimur, LED'li Yol Aydınlatması Uygulaması başlıklarında proje sunumlarını katılımcılarla paylaştılar.

Sempozyumda ayrıca; Geleceğin Aydınlatması konulu sunumda Hakan Payzun aydınlatmada son teknoloji ürünlerine yönelik bilgilendirmede bulundu. Aydınlatma Otomasyonunda KNX Uygulamaları ise Mert Ünlüöner tarafından sunuldu.

III. YAPI ELEKTRONİK SİSTEMLERİ SEMPOZYUMU

III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu'nda 8 farklı oturumda 27 bildiri sunuldu. Ayrıca “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin Meslek Alanlarımız Açısından Değerlendirilmesi” ile “Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar” başlıklı 2 özel oturum düzenlendi.

Sempozyumda; çoğunlukla yurt dışı kaynaklara bağımlı olarak gelişen elektronik sektöründe, malzeme üretimleri, ithalatı ve uygulamalarının her aşamasında yaşanan standart sorunları ile mühendislik uygulamalarındaki eksikliklerin tartışıldı.

Sempozyum konularına ilişkin olarak bildiri sunumlarının yanısıra alanında uzman yerli ve yabancı çağrılı konuşmacılar da yer aldı. Barış Atakan, Moleküler Haberleşme ve Nanoağlar; Neil Mabbott, Bakır Data Kabloları için Standartlar; Paul Cave, Mevcut ve Yeni Binalarda Veri Merkezi Oluşturma; Alan Nielsen, Data Center Teknolojileri, Franz Josef Kammerl, KNX Akıllı Binalar ve Enerji Yönetimi; Roland Ullman, Yüksek Performanslı Binalar başlıklarındaki sunumlarıyla dünyadaki gelişmeleri katılımcılarla paylaştı. Sempozyumun son oturumu SMM Forumu ile ortaklaşa gerçekleştirilen Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar başlıklı oturum oldu.

II. GÜÇ VE ELEKTRONİK SİSTEMLERİ SEMPOZYUMU

Kongre kapsamında yer alan II. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu'nda 15 oturumda 45 bildiri sunumu yapılırken, ilgili tüm tarafların temsil edildiği "Maden İşyerlerinde Elektrik Tesisatlarının Tasarım, Uygulama, Denetim ve Güvenliği" ile "İletim Şebekesi ve 31 Mart 2015 Sistem Çökmesi" başlıklı iki panel gerçekleştirildi.

Enerjinin üretim noktasından son kullanıcıya kadar tüm gelişmelerin izlenmesi, geliştirilen teknolojilerin paylaşılması, sorunların tespit edilerek çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla düzenlenen Sempozyumda, güç ve enerji sistemlerine yönelik ülkemiz ve dünya ölçeğinde yapılan çalışmalar, kamu ve özel sektör temsilcileri, yerel yöneticiler, araştırmacı ve akademisyenler, sanayiciler, mühendisler ve diğer uzmanlar bir araya getirilerek sektörlle paylaşıldı.

Sempozyumda elektrik tesisat ürünleri, kablolar, kablosuz iletişim gibi konularda uzman yabancı konuklar; Gerhard Schwarz, Reinard Ewald, Andreas Schneider, Etienne Tison, Helmut Drebenstedt, Klaus Kiefer, Alfred Karner, Terry Journeaux, Dario Giordani, Markus Schneider'ın verdiği bilgiler katılımcılar tarafından ilgiyle izlendi.

SMM FORUMU

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi kapsamında SMM Forumu 24 Ekim 2015 tarihinde yoğun bir katılımı ile düzenlendi.

Etkinlik kapsamında SMM Daimi Komisyonu toplantılarında da gündeme alınarak Forum Yürütme Kurulu tarafından belirlen üç konu ele alındı. İlk olarak Mesleki Denetim Uygulamalarına Genel Bakış konulu oturumu Oda Yönetim Kurulu Üyesi ve SMM Daimi Komisyonu Başkanı Abdullah Büyükişıklar yönetti. Bu konuda EMO İzmir Şube Teknik Müdürü Ali Fuat Aydın ve Şube Sayman Üyesi Ahmet Becerik tarafından yapılan sunumların ardından katılımcılar tarafından halen Oda birimlerinde mesleki denetim aşamasında görülen uygulama farklılıkları; en az ücret tanımları, mesleki denetim bedelleri, bölgesel azaltma katsayıları, hizmetlere ilişkin sözleşme, fatura / serbest meslek makbuzu aranılabilirliği, hizmetin teknik yönden incelenip incelenmediği, vd. uygulamaların karşılaştırılarak uygulama birlikteliğinin sağlanmasına yönelik çözüm önerileri tartışılarak mesleki denetim uygulamasının geleceği masaya yatırıldı. Bu konuda, önümüzdeki dönem içerisinde; birim fiyat uygulaması, fatura denetimi, yerinde mesleki denetim, proje sayı ve bölge sınırlaması, işletme sorumluluğu hizmetlerinin dağıtım şirketi bölgesi bazlı analizi, proje

içerik denetimi, kamu adına proje onayı, şantiye şefliği hizmetleri, elektronik mesleki denetim, dağıtım şirketleri tarafından yapılan SMM hizmetleri (proje ve taahhüt gibi) konularının gündeme getirilerek tartışmaya açılması benimsendi.

İkinci konu; Kamu Kurumları ve Elektrik Dağıtım Şirketleriyle Yaşanan Sorunlar başlığı altında tartışıldı. Oturumu Antalya Şube Yönetim Kurulu Başkanı İlhan Metin yönetirken, konu hakkında İzmir Şube SMM Komisyonu Başkanı Emin Özger bilgilendirme sunumu yaptı. Ardından Oda Müdürü Emre Metin, ETKB tarafından Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği kapsamında gündeme getirilen PUS Belgesi Uygulamaları, Serdar Paker ise yine ETKB tarafından görüşe açılan Elektrik Tesisleri Yönetmeliği Taslağı hakkında bilgilendirmede bulundular. Sunumların ardından katılımcıların bu konudaki bölgesel görüşleri dile getirildi. Bu bölümde özellikle SMM üyelerimizin faaliyetlerini yürütürken karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi, çözüm önerilerinin oluşturularak gerekli girişimlerde bulunulmasına yönelik çalışmaların başlatılması hedeflenmiş olduğundan gerek SMM Daimi Komisyonu'nun çalışmaları, gerekse Oda Yönetim Kurulu ve merkez koordinasyon toplantılarında bunların takibinin nasıl yapılması gerektiğiyle ilgili görüşler derlenmeye çalışıldı. Bu oturumda; PUS Uygulamasının kabul edilemez olduğu, PUSEM'in hukuksuz bir yapılanma olduğu, dolayısıyla Danışma Kurulu'na katılmanın da doğru olmayacağı, PUS ve Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği taslağı ile ilgili olarak üyeleri bilgilendirme amaçlı ziyaret, forum, toplantı organize edilmesinin yararlı olacağı, PUS konusunda bilgilendirme amaçlı kısa film ve sosyal medya kampanyası yapılabileceği, PUS konusunda ıslak imzalı imza kampanyası yapılması gerektiği, üyelere eposta ve sms dışında posta ile mektup gönderilmesi gerektiği, İKK'lar aracılığıyla diğer odaların da sürece katılması, tüm şubelerin ayrı ayrı randevu alarak Enerji İşleri Genel Müdürlüğü ve TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nü ziyaret ederek kendi bölgesinden örneklerle sorunlarımızı iletmesi, yapılabilen illerde yeni seçilen milletvekillerine sorunlarımızın doğrudan aktarılması konularında ortaklaşıldığı görüldü. Forumun son oturumu Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu ile ortaklaşa gerçekleştirilen Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar başlıklı oturum oldu.

Özel Oturum : Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi kapsamında düzenlenen III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu ve SMM Forumu'nun ortak etkinliği olarak 24 Ekim 2015 tarihinde "Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar" başlıklı özel oturum düzenlendi.

Şube Yönetim Kurulu Başkanı Mahir Ulutaş'ın yönettiği oturumda Şube Teknik Müdürü Ali Fuat Aydın konuyla ilgili sunum yaparak YEST uygulamalarının Odamız ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki yeri hakkında bilgilendirmede bulundu ve konuya yönelik olarak EMO İzmir Şubesi bünyesinde oluşturulan çalışma grubunun önerilerini katılımcılarla paylaştı. Bu bölümde Odamız tarafından hazırlanan ve Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Elektronik Sistemleri ve Tesisatlarına Ait Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği'nin çeşitli gerekçelerle bugüne değin tam anlamıyla uygulanamayan hükümlerinin uygulanabilir kılınmasına yönelik değişiklik ve çözüm önerilerinin geliştirilerek gerekli çalışmaların başlatılması benimsendi.

Bilindiği gibi YEST Yönetmeliği kapsamında sayılan Yangın Algılama ve Uyarma Sistemi, Güvenlik Elektroniği Sistemleri, Elektronik Haberleşme Sistemleri, Yapılarda Konfora Yönelik Elektronik Sistemleri ve Tesisatlarına ilişkin olarak etüt, tasarım ve proje hizmetleri, teknik uygulama sorumluluğu hizmetleri, mesleki kontrollük hizmetleri, işletme sorumluluğu ve bakım hizmetleri, yapım hizmetleri ve yapım sorumluluğu, danışmanlık hizmetleri vb. SMM hizmetlerinin Oda Yönetim Kurulu tarafından yetkilendirilmiş EM'ler tarafından yapılması hüküm altına alınmıştı. Yönetmeliğe işlerlik kazandırmak için atılması gereken adımlara ilişkin katılımcıların görüşlerinin de alındığı oturumda, anılan çalışma grubu tarafından yönetmelik kapsamında yer alan sistem ve tesisatların 60364 serisi Binalarda Elektrik Tesisatı başlıklı standartlarının kapsamında yer almayıp farklı standartlarda ele alınmış olmasından hareketle sayılan hizmetlerin aşağıdaki tabloda belirtilen EM'ler tarafından ilgili MİSEM eğitimine katılarak, o konuda yetkilendirilmiş olmak kaydı ile gerçekleştirilmesi önerildi.

		BELGE KONUSU			
		Yangın Algılama ve Uyarma Elektronik Sistemleri	Yapılarda Elektronik Haberleşme Sistemleri	Yapılarda Elektronik Güvenlik Sistemleri	Yapılarda Konfora Yönelik Elektronik Sistemler
BELGE TÜRÜ	Projelendirme (tasarım)	ELO + DKH1	ELO + DKH1	ELO + DKH1	ELO + DKH1
	Uygulama (yapım)	ELO + ELK	ELO + ELK	ELO + ELK	ELO + ELK
	Bakım - İşletme hizmetleri	ELO + DKH1	ELO + DKH1	ELO + DKH1	ELO + DKH1
	Danışmanlık - Kontrollük hizmetleri (müşavirlik)	ELO + DKH2	ELO + DKH2	ELO + DKH2	ELO + DKH2
	Test - Devreye alma ve denetim hizmetleri	ELO + DKH2	ELO + DKH2	ELO + DKH2	ELO + DKH2

* Geçerli diploma ünvanına göre ELK : Elektrik Mühendisi, ELO: Elektronik Mühendisi, ELK-ELO : Elektrik Elektronik Mühendisi

* Deneyim ve kazanılmış haklar açısından DKH1 : Elektrik Mühendisleri için en az 5 (beş) yıl deneyim, DKH2 : Elektrik Mühendisleri için en az 15 (onbeş) yıl deneyim

Panel : Maden İşyerlerinde Elektrik Tesisatlarının Tasarım, Uygulama, Denetim ve Güvenliği

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi'nin ilk gün programı kapsamında II. Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu'nda "Maden İşyerlerinde Elektrik Tesisatlarının Tasarım, Uygulama, Denetim ve Güvenliği" paneli gerçekleştirildi.

Panel Soma Faciası'nda bilirkişilik de yapan Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Prof. Dr. Eyüp Akpınar, EMO adına M. Kemal Sarı, Türkiye Taşkömürü Kurumu'ndan (TTK) Bülent Özgümüş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'ndan Hüseyin Özcan konuşmacı olarak katıldı.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Yeşil'in yönettiği panelde ilk sözü alan Dokuz Eylül Üniversitesi'nden Prof. Dr. Eyüp Akpınar, üniversitelerdeki eğitim süreciyle başladığı konuşmasında, kullanılan ekipmanların ve verilen hizmetlerin standardının önemine dikkat çekti. "Afrika ülkeleri gibi gelişmiş güzel bulduğu ürünle hizmet alan bir ülke mi olacağız? Yoksa hizmetin koşullarının belli olduğu, Avrupa gibi standartlara bağlı bir hizmet mi alacağız?" diye soran Prof. Akpınar, "Bizim referansımız Somali, Uganda değil. Sanayileşmiş ülkelerin standartlarını referans alarak, yerine getirmeye çalışacağımız hizmetler olabilir. Eğer bu yapılmayacaksa üniversitenin de gereği yoktur, bizim de bu ülkede verebileceğimiz hiçbir şey yoktur" diye konuştu.

Prof. Akpınar, ocakların maden çıkarmak üzere uygun şekilde projelendirip hizmet üretmesi gerekirken, "sırtına kablo yükleyen tünele girdiği" bir yapının bulunduğu dikkat çekerek, "Aynen dışarıda mahallelerdeki elektrik kesintilerine benzeyen bir görüntü. Elektrik hizmetleri bakıyorsanız proje kategorisinde bile değil" dedi. Bu noktada işi yapacak olanın hangi yetkilere sahip elektrik mühendisi olduğunun belirlenmesinin önemi üzerinde duran Akpınar, sanayileşmiş ülkelerin de mühendislik hizmetlerini bu şekilde değerlendirdiğini, 4 yıllık mezuniyetin ardından herkesin her işte çalışmadığını kaydetti. Bu noktayı "toplumsal faciaların mihenk taşı" olarak nitelendiren Prof. Akpınar, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Asansörü açıyorum kabin yerinde mi diye bakıyor ondan sonra adımımı atıyorum. Otobüs durağında bekliyorsun otobüs gelip üzerine çıkıyor. Bu tür teknolojik faciaların arka yüzü olmayan yetkinlik. Sorulduğu zaman herkes herşeyin uzmanı. Bu çerçevede hizmetler yürütülecekse biz bu faciaların önüne geçemeyiz. Avrupa'da bu hizmetleri destekleyen, denetleyen; meslek kuruluşları. Bu kuruluşlarla hükümetlerin hiç gereksiz bilek güreşine girmesi doğru değil. Bunlar; toplumun sağlığı, güvenliği, geleceği açısından olmazsa olmaz hizmetler. Bu belgelendirmeler yapılacak. Bunlar yasal baza oturtulacak."

Prof. Eyüp Akpınar, maden ocaklarının bu tip tehlikeli ortamlar içerisinde en ağır çalışma koşullarına sahip yerler olduklarının altını çizdi. Akpınar, bu tür işyerlerinde gelişmiş ülkelerde algılayıcı sensörlerin kullanıldığını; köylerde kullanılan terazide bile kalibrasyon varken, bu tür işyerlerinde kalibrasyon koşulunun uygulanmadığını; elektrik sinyalleriyle hayatın her alanı denetlenirken bunun kabul edilemez olduğunu anlattı. Akpınar, şöyle konuştu:

“Teknoloji, elektronik alanında bu kadar gelişmişken, bu kadar büyük faciaların olduğu yerde bu teknoloji neden kullanılmıyor? Neden sensörlerin okumasına güvenilemiyor? Neden bilgilerin saklanma zorunluluğu yasal olarak garanti altına alınmıyor? O zaman Meclis’in el koyması gerekir: Sensörler bu şekilde okunacak diye yasasını çıkarır.”

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı’ndan Hüseyin Özcan ise, madenlerde yaşanan sorunları anlattığı konuşmasında, maden ocaklarındaki en temel güvenlik önlemlerinden birisi olan havalandırma konusunda çok fazla mevzuata aykırılıkla karşılaşıldığını bildirdi. Özcan, kaçamak denilen nefesliklerin bulunmaması, hava ölçüm istasyonlarının doğru ölçüm yapacak noktalara konulmaması, grizu oluşumunda patlamaya yol açacak ekipmanlarının enerjisinin kesilmesinde yaşanan sorunları aktardı.

Hüseyin Özcan, işletmelere yönelik idari para cezalarının daha çok mevzuata uyum sağlanması, bu yönde irade oluşturulması amacıyla verildiğini; ancak denetim anı itibarıyla hayati sorunlarla karşılaşılması durumunda durdurma kararı alındığını kaydetti. Yeraltı topraklama ölçümünde madenlerde ciddi sorun yaşandığını, fenni yeterliliği olmayan personelin çalıştırılmasının da büyük bir sorun olarak karşılarında durduğunu anlatan Özcan, madencilik sektöründe elektrik ekipmanları konusunun özel uzmanlık gerektiren bir alan olduğunu ifade etti.

EMO adına konuşma yapan M. Kemal Sarı ise ATEX ile ilgili yönetmelikler ve yeni standartlarla ilgili bilgi verirken, erken uyarı amaçlı grizu gazını izleme sistemi üzerinde durdu. Grizu gazının yükselmesi durumunda elektriğin otomatik olarak kesilmesini sağlayacak sistemin kurulması gerektiğini anlatan Sarı, madencilik sektörüne yönelik olarak elektrik şebekeleri hakkında bilgi verirken, topraklama hattının yer üstünden yapılarak madene iletilmesinin gerekliliğini vurguladı. Grizulu madenlerin diğer elektrik şebekelerine göre en önemli farkının “arızalı devre üzerine elektrik verilememesi” olarak açıklayan Sarı, “Bir kere arıza olup da şalter açtı mı, tekrardan yol verilmemesi gerekir” dedi. Sarı, madenlerde kullanılan aletlerin 2 grupta değerlendirildiğini, madencilerin de alev sızmaz aletlerin diğer sanayiden farklı olan sertifikalarını bir nüfus kağıdı gibi muhafaza etmeleri gerektiğini belirtti.

TTK’dan panele katılan Bülent Özgümüş de sunumunda kurumun tanıtımını yaparak, mevzuat hakkında bilgi sundu. TTK olarak özellikle elektrik ekipman alımlarında ATEX sertifikası aradıklarını belirtirken, bu sertifikalardaki geçerlilik sürelerine de dikkat çekti. Yeraltı tesislerinde havalandırmanın önemi ve sürekliliği nedeniyle enerji kesilse de çalışması için bütün havalandırma tesislerinde jeneratör grupları olduğunu ve birden fazla trafodan beslemenin de söz konusu olduğunu anlattı. Resimlerle madencilik alanında aldıkları önlemleri gösteren Özgümüş, ilk uygulamalarını yapmış oldukları madenci arama ve takip sistemlerinin önümüzdeki yıllardan itibaren zorunlu hale geleceğini, bu nedenle kavşak noktalara yayılacak şekilde projeyi geliştirdiklerini açıkladı. Özgümüş, bu sistemi “eğer göçük olursa, baş lambalarındaki çipten yayılan sinyallerle madencinin yerini 25-50 metre hatayla bulabilecek bir sistem” olarak tanıttı.

Panel : İletim Şebekesi ve 31 Mart Sistem Çökmesi

IV. Elektrik Tesisat Kongre ve Sergisi kapsamında II. Güç ve Enerji Sempozyumu'nun son günü 24 Ekim 2015 tarihinde "İletim Şebekesi ve 31 Mart Sistem Çökmesi" başlıklı panel düzenlendi.

EMO Enerji Birimi Olgun Sakarya'nın yönettiği panele; iletim şebekesini yöneten Türkiye Elektrik İletim AŞ'den (TEİAŞ) Cem Salma, Ege Bölgesi Sanayi Odası'ndan Hüseyin Vatansever, EMO İzmir Şube Enerji Komisyonu'ndan Sadettin Güldar ve TEİAŞ Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Eski Başkanı Teoman Alptürk katıldı.

Panelde ilk olarak sunum yapan Cem Salma, sistem çökmesi sonrası TEİAŞ tarafından yapılan tespitleri katılımcılarla paylaştı. Arıza öncesinde Doğu ile Batı bölgelerini birbirine bağlan 11 iletim hattından 4'ünün arıza ve bakım nedeniyle devre dışı olduğunu bildiren Salma, Kurşunlu-Osmancık arasında bulunan hattın açmasıyla başlayan arızanın, 12 saniye sonra yurt içindeki tüm iletim şebekesinin çökmesine neden olduğunu ve Avrupa Enterkonnekte Elektrik Şebekesi bağlantısının da koptuğunu anlattı.

Arıza günü saat 08:00'de doğu-batı eksenindeki iletim hatlarında güç farkının 45 dereceden saat 10:35'te 72 dereceye kadar yükseldiğini tespit ettiklerini kaydeden Salma, arızayı tetikleyen unsurlardan birinin Osmancık Trafo Merkezi'nde bulunan hat ayırıcısının akım korumasının 1820 amper ile sınırlandırılması olduğunu ifade etti. TEİAŞ'ın bu sınırlandırmadan habersiz olduğunu itiraf eden Salma, "O koruma orada unutulmuş. Daha fazlasını kaldırabileceği düşünülen hatta koruma değerinin üzerinde bir yüklenme olunca Kurşunlu-Osmancık hattı açıldı" dedi. Avrupa şebekesinin kendini korumak için bağlantıyı kestiğini kaydeden Salma, "Böylece arıza Türkiye içinde izole edildi" diye konuştu.

Sistem çökmesi sırasında doğuda 50 hertz seviyesinde olması gereken frekansın 52,3'e kadar yükseldiği ve batı bölgelerinde ise düşük frekans sorunu yaşandığına işaret eden Salma, frekans sorunları nedeniyle santrallerin de şebeke ile bağlantısının kesildiğini kaydetti. Şebekenin sadece İran'dan beslenen Van'da izole edilebildiğini kaydeden Salma, şebeke çökmesinden sadece 15 dakika sonra Bulgaristan'dan elektrik alarak, şebekeyi ayağa kaldırmayı denediklerini aktardı.

Sistem çökmelerinin nedenlerine ilişkin bilgi veren Salma, "Herşeye rağmen sistem en kısa sürede yeniden toparlandı. Bu çapta bir çökme için toparlanma süresi bakımından bir başarıdan söz edilebilir" diye konuştu.

Çökme sonrası şebekede gerekli önlemlerin alınmaya başlandığını kaydeden Salma, arızadan önce başlayan SCADA sisteminin yenilenmesi çalışmalarının sürdürüldüğünü bildirdi.

Salma'dan sonra söz alan Sadettin Güldar ise olayın meydana gelişinden sonra EMO İzmir

Şubesi tarafından yapılan ve kamuoyu ile paylaşılan tespitlerin TEİAŞ tarafından büyük ölçüde doğrulandığını belirterek konuşmasına başladı. Güldar, esas sıkıntının; ticari kaygılar ile yükün yoğun olduğu bölgelerdeki termik santrallerin devre dışında olması buna karşın ucuz üretim yapan doğu bölgesindeki HES'lerin sistemde ağırlıklı olmasından kaynaklandığını ifade etti. Doğu-Batı arasındaki bu dengesiz dağılımın tek bir hattın açmasıyla birlikte sistem çökmesine neden olduğunu vurgulayan Güldar, "Gelenen noktada EPDK'nın düzenleyici becerisinin gelişmediği ve elektrik enerjisinin kamuda olması gereken planlama ve yönetiminde zaafılar olduğunu ortaya koymuştur" diye konuştu.

Sistem çökmesinin en yetkili ağızlardan siber saldırı ve Ege Bölgesi'nde bir santralin devreden çıkması gibi gayri ciddi sebeplerle izah edilmeye çalışıldığını kaydeden Güldar, "Bölgemizde arızadan önce devreden çıkan santral yoktur. Bölgemizde o an çalışan santraller arızanın oluşmasından sonra şebeke sorunu nedeniyle devre dışı kalmışlardır" diye konuştu. Yeni bir sistem çökmesinin önüne geçilebilmesi için elektriğin üretimden, iletme ve dağıtılmasına kadar olan tüm süreçlerin kamu tarafından planlanarak yönetilmesi gerektiğine vurgu yapan Güldar, santrallerin düşük frekans röle ayarlarının şebeke ile uyumlu hale getirilmesini istedi.

Uzun iletim hatlarının bölünmesini ve trafo merkezlerinin çoğaltılarak arızaların olduğu bölgede izole edilebileceğini ifade eden Güldar, SCADA sisteminin de yenilenmesi ve veri iletim hızının yükseltilmesi gerektiğini kaydetti. Olası yeni bir büyük arıza sonrası sistemin hızlıca ayağa kaldırılması için alınacak önlemleri de sıralayan Güldar, üretime yeniden başlanması için gerekli enerjiyi kendi üretebilecek "black start" özelliği olan santraller ile "Sistem Toparlanması Yan Hizmet Anlaşması" yapılmasını istedi. Ege Bölgesi'nde "black start" özelliği olan santraller bulunduğunu kaydeden Güldar, santrallerin geçici kabul işlemleri sırasında bu özelliğe ilişkin testlerin de yapılmasını istedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası adına panele katılan Hüseyin Vatansever ise kesintinin tüm yurtaşlar gibi sanayicileri de mağdur ettiğine dikkat çekti. Yalnızca üretim kaybının yaşanmadığına aynı zamanda makine ve ham madde kayıplarını da olduğunu belirten Vatansever, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'ndeki zararı 3 milyon dolar olarak hesapladıklarını bildirdi.

Kesinti sonrasında benzer sistem çökmelerine karşı sanayicilerin alabilecekleri önlemlere yoğunlaştıklarını belirten Vatansever, kesintiden şebeke ile bağlantısı olmayan ve "ada modu"nda çalışan, kendi santralleri bulunan fabrikaların etkilenmediğini vurguladı. Sanayicilerin yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve "ada modu"nda çalışabilen santrallara yönelmesini isteyen Vatansever, "dağıtık" şebeke yapısına geçilmesini önerdi.

Elektrik enerjisinin sunumunun özel sektör eliyle yapılması durumunda da bir kamusal hizmet olduğunu vurgulayan Vatansever, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması için Ar-Ge çalışmalarının önemine dikkat çekti. Yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin kullanılan ekipmanlarda yüzde 70'ler düzeyinde ithal bağımlılığı bulunduğunu aktaran Vatansever, Ar-Ge çalışmalarına, sanayi bölgeleri dışında da yerlerinden bağımsız olarak söktör bazında teşvik uygulanmasını istedi.

TEİAŞ Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Eski Başkanı Teoman Alptürk ise konuşmasında, Türkiye Elektrik Üretim İletim AŞ'nin (TEAŞ) ilk kuruluşundan başlayarak kurumdaki tüm yapılanma süreçlerine şahit olduğunu anlatarak, planlama ve yetişmiş insan kaynağının önemine işaret etti. Zamanında iletim sistemi sorunları nedeniyle Ege Bölgesi'ne kısıtlı enerji verildiğini kaydeden Alptürk, "O dönem sanayiciler bile kendilerine verilen yük atma zamanında sistemden

çıkmaaya çok dikkat ederlerdi. Çünkü bilirlerdi ki sistem çökünce toparlanması zor olacaktı. O zor şartlarda bile sistem denge tutulabiliyordu” diye konuştu.

Birincil kaynakların özelliklerine ve bulundukları yerlere göre üretim planlaması yapılmasını isteyen Alptürk, “Üretim, iletim ve dağıtım aşamalarının bir bütün olarak ele alınması gerekir, eğer böyle yapılmaz ise sonuçta 31 Mart kesintisi yeniden yaşanır” diye konuştu.

Panel yöneticisi Olgun Sakarya ise yaptığı değerlendirmede, TEİAŞ’ın Osmancık Trafo Merkezi’ndeki ayırıcı ayarından habersiz olmasını bir yönetim zafiyeti olduğunu belirterek, siyasi iktidarın seçim öncesi üretimi doğu bölgesine kaydırarak maliyetleri düşük tutma çabası nedeniyle çökmede sorumluluğu bulunduğunu vurguladı. Çökmeden bir gün önce HES’lerdeki üretiminin payının yüzde 29,1’e kadar yükseldiği bilgisini veren Sakarya, geçtiğimiz yıl aynı gün HES’lerin payının sadece yüzde 10,7 olmasına dikkat çekti.

Panel : Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin Meslek Alanlarımız Açısından Değerlendirilmesi

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi ve Sergisi kapsamında düzenlenen III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu’nda “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin Meslek Alanlarımız Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı panel, 23 Ekim 2015 tarihinde gerçekleştirildi.

EMO’dan Özcan Uğurlu’nun yönettiği panelle Türkiye Yangından Korunma ve Eğitim Vakfı’ndan (TÜYAK) Levent Ceylan, Tanju Ataylar ve Sabri Günaydın konuşmacı olarak katıldı.

Panelde konuşan TÜYAK temsilcileri Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik Taslağı’na ilişkin hazırladıkları değişiklik önerilerini katılımcılarla paylaştılar. Panelde ilk olarak konuşan TÜYAK Yangın Algılama ve Acil Durum Aydınlatma Sistemleri Teknik Komite Başkanı Levent Ceylan, yangın koruma sistemlerinin kalitesini artırmayı hedeflediklerini ifade ederek, yönetmeliğin yangın duvarı, yangın bölümlerinde elektrik tesisatı geçişini düzenleyen maddelere ilişkin bilgi verdi. Yangın bariyeri ve yangın bölümlerine ilişkin maddelerin uluslararası standartlara uygun olarak değiştirilmesini talep ettikleri kaydeden Ceylan, yönetmelikte ilgili standartlara atıfta bulunulması gerektiğinin altını çizdi.

Değişiklik önerilerinde yangın ihbar butonlarının bütün yüksek binalarda yer almasına ilişkin ekleme yer aldığını kaydeden Ceylan, değişikliklerle sesli ve görsel yangın uyarı cihazlarının risk analizi sonucunda ihtiyaç duyulan tüm binalarda kullanılmasını istediklerini belirtti.

TÜYAK Komisyon Üyesi Tanju Ataylar, ise yönetmeliğin kes-yapıştır yöntemiyle, birçok ülkenin standartlarının değişik bölümlerinden alınarak oluşturulduğuna dikkat çekerek, “Türkiye’ye özgü yangın güvenliğine bir çözüm oluşturmayacak şekilde yamalarla ilerliyoruz” diye konuştu.

Yönetmelik değişikliğine ilişkin oluşturulan komisyonun hazırlık çalışmaları bitmeden yönetmeliğin değiştirildiğini ifade eden Ataylar, “Burada konuştuklarımız yarı yarıya boşa çabalar” dedi. Yönetmelik hazırlama tekniğinde de sorunlar bulunduğunu kaydeden Ataylar, standardın üstüne düşen teknik konuların da yönetmelik içerisinde yer aldığını kaydetti.

Jeneratör odası, acil durum aydınlatması konularında da standartlara atıfta bulunulmasını istediklerini kaydeden Ataylar, kurulan sistemlerin “periyodik testler, bakım ve denetim”ini içeren yönetmelik maddesine de dikkat çekti. Ölümlü kazaların bir kısmının yangın algılama sistemi bulunan bina ve tesisler de yaşandığına dikkat çeken Ataylar, “Demek ki bunları edinmek, bulundurmaktan öte kullanmak ve yaşatmak konusunda eksikliklerimiz var. İşler tutmak fayda görmemizin bir koşulu. Bizim yönetmeliğimizin de bu şekilde güçlendirilmesi zorunlu” diye konuştu.

TÜYAK Komisyon Üyesi Sabri Günaydın ise yönetmeliğin bütünüyle yeniden hazırlanması gerektiğini vurgulayarak, değişiklik istenilen maddelere ilişkin bilgi vermeye devam etti. Gaz algılayıcı cihazlara ilişkin standartlara yönetmelikte atıfta bulunulmadığını vurgulayan Günaydın, yönetmeliğin “Doğalgaz ve LPG tesisatlı kazan daireleri”ne ilişkin maddesinde değişiklik önerdiklerini kaydetti. Çatılara ilişkin ek önlemlerin gerektiğine vurgu yapan Günaydın, benzer şekilde “Yıldırımdan Korunma”, “Elektrik Tesisatı ve Sistemlerin özellikleri” “İç Tesisat” başlıklı maddelerde de ilgili standartlara atıfta bulunulması gerektiğini ifade etti.

Mutfak ocaklarında gaz kesme düzeneği bulunması gerektiğini belirten Günaydın, “Evlerde çıkan yangınların çoğu ocaklardan kaynaklanıyor. Bu basit sistem bile yönetmeliğe her nedense girmiş değil. AB yönetmeliklerinde bunlar açık net var” dedi.

Panel yöneticisi Özcan Uğurlu ise konuya ilişkin yönetmelik çalışmalarının tarihsel olarak anlatarak, şöyle devam etti:

“2001 yılında ilk taslak elimize ulaştığında görüşlerimizi resmi olarak aktarmışız. Proje ve hizmetleri üretenler olarak, yönetmelikte ve ulusal-uluslararası standartlara atıfta bulunması aksi takdirde ülkemizin teknoloji çöplüğüne dönüşeceği uyarısında bulunmuşuz.

2006 yılında, 2007 yılındaki yönetmelikle ilgili görüş istediğinde, meslek alanımızla ilgili yönetmeliğin pek çok maddesinde düzeltilerek yayımlanmasını istemiştik. Bakanlık uyarıları dikkate almamış, yayımlamış, bizler de yasal girişimde bulunmuşuz.”

Dava sonrası 2008’de EMO tarafından mahkeme kararına uyulması ve yönetmeliğin düzeltilmesi için bakanlığa yazılı uyarıda bulunulduğunu hatırlatan Uğurlu, “mahkeme kararına uyulmadığı gerekçesiyle suç duyurusunda bile bulunmuşuz.”

Danıştay’ın 2009’da ise konuyu “yerindelik” denetimi kapsamında değerlendirerek EMO aleyhine karar verdiğini ifade eden Uğurlu, “TMMOB ve odalarının burada da söylediklerinin eninde sonunda anlaşılır olması bizler açısından sevindirici görünse de ülkemiz ve meslek alanımız açısından üzücüdür. Bu zaman ve emek kaybıdır. Aynı zamanda can güvenliğiyle ilgili bir risktir” diye konuştu.

Uğurlu, konuşmasını yönetmeliklerin tüm tarafların temsil edileceği komisyonlar tarafından düzenlenmesi gerektiğini vurgulayarak tamamladı.

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi'ne alanlarında uzman 15 yabancı konuk, yeni teknolojilere ve gelişmelere ilişkin İngilizce sunumlarıyla katıldılar.

Uluslararası uzmanlar, bir yandan elektrik kaynaklı yangınlar ve bu yangınlara ilişkin güvenlik önlemlerine ilişkin sunumlar gerçekleştirirken, diğer taraftan madenlerde elektriksel tasarım ve güvenliğe yönelik bilgilendirmeler yaptılar. Uluslararası katılımı, sanayi ve binalarda elektriksel güvenlik, akıllı binalar, kablolar, kablolu iletişim, bina veri merkezleri ve güneş enerjisine ilişkin deneyimler de Türkiye'ye taşıdı.

Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (CENELEC) çalışma gruplarında uzun yıllar görev alan Gerhard Schwarz, yangın ve patlayıcı ortamlardaki (ATEX) elektrik tesisatlarına ilişkin sunum yaptı. Schwarz, AB'de uygulanmaya başlayacak olan yeni ATEX yönetmeliği ve standartlara ilişkin katılımcıları bilgilendirdi. Reinard Ewald ise maden kabloları ve madenlerdeki elektrik tesisatları konusundaki son gelişmelere ilişkin sunum gerçekleştirdi. CENELEC'de ilgili komisyonun başkanlığını yürüten Etienne Tison ise elektrik tesislerinde güvenlik konulu bildirisini sundu. Uluslararası Elektroteknik Komisyonu'ndan (IEC) Dr. Helmut Drebenstedt ise panolarda gelişen standartlar ve elektriksel güvenliğin artırılmasına ilişkin bilgilerini paylaştı. IEC'nin Yangına Dayanıklı Kablolar Teknik Komitesi'nden Terry Journeaux ve Avrupa Yangın Akademisi Temsilcisi Dario Giordani etkinlikte, yangına dayanıklı kablolarla ilişkin sunumlar yaptılar. Avusturya Standartları Enstitüsü Üyesi Markus Schneider ise "Yangın Yalıtım Malzemeleri" başlıklı sunumuyla etkinlikte yer aldı. Yüksek performanslı binaların tasarımı ve değerlendirmesine ilişkin metodolojileri ise CENELEC Otomasyon, Kontrol ve Bina Tasarım ve Değerlendirme Yönetimi Komitesi Başkanı Roland Ullmann anlattı. Paul Cave ise mevcut ve yeni binalarda veri merkezi (data center) oluşturma konusundaki deneyimlerini paylaştı. Bu alana ilişkin bir başka önemli isim olan Alan Nielsen ise yeni nesil veri merkezi uygulamalarına ilişkin bilgiler sundu. Bakır data kablolarına ilişkin yeni standartları ise CENELEC'in Data Kablolu Komitesi'nden Neil Mabbott anlattı. Binalardaki elektronik sistemler konusunda standart geliştiren kurumlardan biri olan Uluslararası KNX Derneği Onursal Başkanı Franz Josef Kammerl ise "Akıllı Binalarda Enerji Yönetimi" başlıklı sunumuyla etkinlikte yer aldı.

Güneş enerjisi uygulamalarında karşılaşılan sorunlara ilişkin Klaus Kiefer, "Fotovoltaik Güç Sistemlerinde Teknik Uygunluk Açısından Güçlükler" başlıklı sunumunu gerçekleştirdi. Bu alana ilişkin başka bir deneyimi isim olan Alfred Karner ise Kuzey Afrika ve Ortadoğu ülkelerindeki fotovoltaik uygulamalarının sonuçlarını katılımcılarla paylaştı.

Kablolu iletişim alanında çalışma yürüten EnOcean Kurucu Üyesi Andreas Schneider "Kablolu İletişimde Yeni Teknolojiler" başlıklı sunumuyla etkinlikte yer aldı.

Kongreye Uluslararası Destek

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi kapsamında düzenlenen sergiye, alanda faaliyet gösteren 50 firma ve 6 sektörel yayın kuruluşu standlarıyla katılım sağladı.

Yeni geliştirdikleri teknolojilerinin ve hizmetlerin tanıtımı için hazırlanan standlar, İzmir Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nin iki katına yayıldı. 4 gün boyunca süren etkinlik kapsamındaki sergiyi, kayıtlı 5 bin 32 kişi ziyaret etti. "Elektrik Müzesi"nin de yer aldığı sergi alanında katılımcıların çay ve kahve ihtiyaçlarını karşılamaya dönük dinlenme alanları ile de hizmet verildi.

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongresi ve Sergisi kapsamında geliştirilen ve ilk kez katılımcıların ve firmalarının hizmetine sunulan mobil cihazları destekleyen yazılım ile kayıt sırasında ziyaretçilerin verdiği iletişim bilgileri, yaka kartlarının mobil cihazlarla taranması yoluyla otomatik olarak paylaşılması sağlandı. Böylece fuar ve sergilerde kartvizit değişimi yoluyla yapılan iletişim bilgilerinin paylaşımı, elektronik ortamda daha hızlı bir şekilde gerçekleştirilmiş oldu.

Ziyaretçilere kayıt sırasında verilen firma katalogunda ise iletişim bilgilerinin yanı sıra firmaların ürün grupları ve sundukları hizmetlere ilişkin temel bilgiler de yer aldı. Böylece ziyaretçilerin direk ilgi duydukları alanlarda faaliyet gösteren kurumları öncelikli olarak ziyaret edebilmesine olanak sağlandı. Yerli firmaların yanı sıra alanda başat uluslararası firmaların da ilgi gösterdiği sergide, kablo, şalter, devre kesici, elektrik panosu, trafo, kesintisiz güç kaynağı, jeneratör, aydınlatma, otomasyon, yangın ve güvenlik ekipmanları, veri merkezi ve bina kontrol sistemlerine ilişkin yeni geliştiren ürünler tanıtılırken, geniş bir yelpazede sunulan hizmetlere ilişkin de paylaşımda bulunuldu. Sektörel yayın kuruluşları da standlarıyla sergide yer aldı.

"Elektrik Müzesi" Yoğun İlgi Gördü

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi kapsamında düzenlenen ve tarihi nitelikleri olan, geçmiş dönemlerde kullanılmış teknolojileri tanıma fırsatı veren Elektrik Müzesi'nde 110 civarında materyal sergilendi.

İki bölümden oluşan müzede; yüksek gerilim ve elektronik haberleşme alanında 1900'lü yıllardan yakın zamana kadar kullanılan aygıtlar sergilendi. İzolatörler, şalter, voltmetre frekansmetre, sürücüler, havalı kesici, az yağlı kesici, yağ tasfiye cihazı, aşırı akım rölesi, ölçü aletleri yüksek gerilim bölümünde sergilenirken, haberleşme alanında kullanılan manuel

telefon santralleri, manyetolu telefon makinaları, telsiz, sergilendi. Kongre boyunca sürekli olarak televizyon üzerinden sergilenen materyallerin fotoğrafları ve açıklayıcı bilgiler gösterildi ve belli aralıklarla Elektrik Müzesi'ndeki cihazlarla ilgili üyelerimiz Altay Anıl ve Ümit Yalçın bilgilendirmede bulundu.

Müzede yer alan malzemeler; Karşıyaka Belediyesi Haberleşme Müzesi, Konak Belediyesi Radyo ve Demokrasi Müzesi, Derya Özgen - SVL Elektronik, Süleyman Taştekin Endüstri Meslek Lisesi Elektronik Bölümü, Çınarlı Endüstri Meslek Lisesi Elektrik – Elektronik Bölümü, Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş., TEİAŞ 3. Bölge Müdürlüğü, Ümit Yalçın (EMO İzmir Şubesi), Altay Anıl (EMO İzmir Şubesi), M. Ali Alpaslan (EMO Gaziantep Şubesi), N. Bülent Damar (EMO Ankara Şubesi), Türk Telekom Batı-1 Bölge Müdürlüğü'nden temin edildi.

IV. Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi Sonuç Bildirgesi

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası tarafından birincisi 2009 yılında düzenlenen Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi'nin dördüncüsü Elektrik Tesislerinde Güvenlik ana temasıyla 21-24 Ekim 2015 tarihlerinde İzmir'de Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Kongre kapsamında, II.Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu, VIII.Ulusal Aydınlatma Sempozyumu, III.Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu ve SMM Forumu adı altında 4 etkinlik yer almıştır.

3 sempozyum'da 70 özgün bildiri, 3 panel, 1 özel oturum, 19 çağrılı konuşma, 6 proje sunumu, SMM Forumunda ise 3 tartışma oturumu olmak üzere 102 teknik çalışma gerçekleştirilmiştir. Kongre ile eşzamanlı olarak düzenlenen Sergimizde ise 50 sektörel firma ve 6 adet sektörel yayın kuruluşunun katılımıyla ile toplamda 1735 m2 net sergi alanına ulaşmıştır.

Etkinliğimizi dört gün boyunca, ülkemizin farklı illerden, çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversite ve yüksek okulundan elektrik, elektronik, inşaat, sanayi sektöründen 1625'i kayıtlı delegeler olmak üzere toplam 5032 kişi ziyaret etmiştir.

II.Güç ve Enerji Sistemleri Sempozyumu

Dört gün boyunca 34 bildiri, 11 yabancı uzmanın yer aldığı çağrılı konuşmanın yanı sıra 2 adet panel düzenlenmiş, güç ve enerji sistemlerine yönelik ülkemiz ve dünya ölçeğinde yapılan çalışmalar katılımcılarla paylaşılmıştır.

Elektrik enerjisinin üretiminden iletimine, dağıtımından tüketiciye sunulmasına kadar olan süreçte, yüksek gerilimden bina içi kuvvetli ve zayıf akım tesisatlarına kadar geniş bir yelpazede güç ve enerji sistemlerinde yaşanan gelişmeler katılımcılara aktarılmıştır.

Uluslararası uzman konuşmacıların yer aldığı oturumlarda ATEX Patlayıcı Ortamlar, Madenlerde Elektrik Tesisatları, kablosuz İletişim, AG Dağıtım Sistemlerinde Güvenlik Prensipleri, AG Panolarında Elektriksel Güvenlik, Fotovoltaik Güç Sistemleri, CPR Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, Elektrik Enerjisi Gelişim Sürecine Avrupa Standardizasyon Desteği, Yangın Yalıtım Malzemeleri konularında teknik bilgilendirmeler yapılmıştır.

Maden işyerlerinde Elektrik Tesisatlarının Tasarım, Uygulama, Denetim ve Güvenliği başlığında ilk gün gerçekleştirilen panelde ÇSGB İş Teftiş Kurulu Başkanlığı, Türkiye Taşkömürü Kurumu, Dokuz Eylül Üniversitesi ve Elektrik Mühendisleri Odası temsilcileri yer almış, ülkemizde son yıllarda yaşanan maden facialarına ilişkin idari ve teknik eksikliklerin tespitinin yanı sıra toplumsal yansımalarına da değinilmiştir.

Son gün düzenlenen İletim Şebekesi ve 31 Mart 2015 Sistem Çökmesi Paneli'ne ise TEİAŞ Genel Müdürlüğü, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Elektrik Mühendisleri Odası temsilcileri ile geçmişte iletim sistemi planlamasında üst düzey yönetici konumunda görev almış bir uzman katılmış, tüm ülkeyi elektriksiz bırakan ve dünyanın en büyük sistem çökmelerinden biri olarak kayıtlara geçen 31 Mart 2015 tarihinde yaşanan "karanlık" ile ilgili kurum görüşleri dile getirilmiş, TEİAŞ tarafından tespit edilen çökmenin teknik detayları hakkında bilgi verilmiş, öte yandan temel bir insan hakkı ve kamu hizmeti olan elektrik enerjisinde kesinti yaşanmasının yarattığı riskler ve kesinti yaşanmaması için alınması gereken önlemler tartışılmıştır, kesintinin ülke ekonomisi üzerinde yarattığı sonuçlar değerlendirilmiştir.

VIII. Ulusal Aydınlatma Sempozyumu

Aydınlatma Türk Milli Komitesi birlikteliğiyle iki gün boyunca 8 oturumda 23 bildiri, 2 özel sunum ve 6 proje sunumu gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda; görme ve renk, ışık ve ışınlam ölçüleri, iç aydınlatma, dış aydınlatma, fotobiyoloji ve fotokimya, görüntü teknolojisi, aydınlatma otomasyonu, kentsel aydınlatma ve ışık kirliliği, yapı yüzü aydınlatması, spor tesisleri aydınlatmaları, yol, tünel aydınlatmaları, ulaşımda aydınlatma ve sinyalizasyon, led teknolojileri ve aydınlatma alanındaki çalışmalar, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri tartışılmıştır.

Sempozyumda LED'li Yol Aydınlatması Örneği, Dış Aydınlatma Çözüm Önerileri ve LED, Aydınlatma Proje Uygulama Örnekleri Enerji Verimliliği ve LED Aydınlatma Çözüm Kriterleri başlıklarında proje sunumlarının yanı sıra Geleceğin Aydınlatması ve Aydınlatma Otomasyonunda KNX Uygulamaları konularında da özel sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Sempozyum, aydınlatma kavram ve uygulamalarının tartışıldığı, bilimsel gelişmelerin paylaşıldığı bir etkinlik olarak düzenlenmiş, bu alanda çalışma yapan bilim insanları, tasarımcı, üretici ve uygulayıcıların buluştuğu, sektörün sorunlarının tartışıldığı, çözüm önerilerinin üretildiği bir platform olmuştur.

III. Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu

İki gün boyunca 8 oturumda 13 bildiri, 6 uluslararası yabancı uzmanların da yer aldığı çağrılı konuşmaların yanı sıra 2 özel oturum gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumda; çoğunlukla yurtdışı kaynaklara bağımlı olarak gelişen elektronik sektöründe, malzeme üretimleri, ithalatı ve uygulamalarının her aşamasında yaşanan standart sorunları ile mühendislik uygulamalarındaki eksiklikler tartışılmıştır.

Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin Meslek Alanlarımız Açısından Değerlendirilmesi konulu özel oturumda; Türkiye Yangından Korunma ve Eğitim Vakfı'ndan (TÜYAK) bir kişi ile birlikte toplam üç konuşmacı yer almış ve Binaların Yangından Korunması ile bu konuda hazırlanan Yönetmelik Taslağı'na ilişkin değişiklik önerileri katılımcılarla paylaşılmıştır.

SMM (Serbest Müşavir Mühendis) Forumu

Mesleki Denetim Uygulamalarına Genel Bir Bakış, Kamu Kurumları ve Elektrik Dağıtım Şirketleri ile Yaşanan Sorunlar ve Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar başlıklarında 3 oturum düzenlenmiştir.

Mesleki Denetim Uygulamalarına Genel Bir Bakış oturumunda, Oda birimlerinde mesleki denetim aşamasında görülen uygulama farklılıkları; en az ücret tanımları, mesleki denetim bedelleri, bölgesel azaltma katsayıları, hizmetlere ilişkin sözleşme, fatura / serbest meslek makbuzu aranılabilirliği, hizmetin teknik yönden incelenip incelenmediği vd. uygulamaların karşılaştırılarak uygulama birlikteliğinin sağlanmasına yönelik çözüm önerileri tartışılmış ve mesleki denetim uygulamasının geleceği masaya yatırılmıştır.

Kamu Kurumları ve Elektrik Dağıtım Şirketleri ile Yaşanan Sorunlar oturumunda, SMM üyelerimizin faaliyetlerini yürütürken karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi, çözüm önerilerinin oluşturularak gerekli girişimlerde bulunulmasına yönelik çalışmaların başlatılması hedeflenmiş olduğundan gerek SMM Daimi Komisyonu'nun çalışmaları, gerekse Oda Yönetim Kurulu ve merkez koordinasyon toplantılarında bunların takibinin nasıl yapılması gerektiğiyle ilgili görüşler

derlenmeye çalışılmıştır. ETKB tarafından çıkarılan ve 30.12.2014 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği üzerinde yoğunlaşan tartışmalarda Proje Uzmanlık Sertifikasına (PUS'a) yönelik uygulamaların şiddetle ret edilmesine yönünde görüşler dile getirilmiş, bu yönde gerekirse tüm SMM üyelerin imza kampanyası gibi ortak eylem birliği içinde olması benimsenmiş ve Oda'nın bu konuda hukuki süreç başlatarak konunun takipçisi olması istenmiştir. Ayrıca 10 yıldır Bakanlık'ta (ETKB) bekleyen ve bir türlü çıkarılmayan éelektrik İç Tesisleri Yönetmeliği" ninde bir an önce yayınlanması için girişimde bulunulması istenmiştir..

Yapı Elektronik Sistemleri Sempozyumu ile ortaklaşa gerçekleştirilen Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatlarına İlişkin Uygulamalar konulu oturumda ise, Odamız tarafından hazırlanan ve Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Elektronik Sistemleri ve Tesisatlarına Ait Mühendislik Hizmetleri Yönetmeliği'nin çeşitli gerekçelerle bugüne değin tam anlamıyla uygulanamayan hükümlerinin uygulanabilir kılınmasına yönelik değişiklik ve çözüm önerilerinin geliştirilerek gerekli çalışmaların başlatılması benimsenmiş, Yönetmeliğe işlerlik kazandırmak için atılması gereken adımlara ilişkin katılımcılar görüşlerini dile getirmişlerdir.

Elektrik Müzesi

Etkinlik kapsamında tarihi nitelikleri olan, geçmiş dönemlerde kullanılmış teknolojileri tanıma fırsatı veren Elektrik Müzesi'nde 110 civarında materyal sergilenmiş ve 4 gün boyunca katılımcılardan yoğun ilgi görmüştür.

İki bölümden oluşan müzede; yüksek gerilim ve elektronik haberleşme alanında 1900'lü yıllardan yakın zamana kadar kullanılan aygıt ve teçhizatlar sergilenmiştir. İzolatörler, şalter, voltmetre frekansmetre, sürücüler, havalı kesici, az yağlı kesici, yağ tasfiye cihazı, aşırı akım rölesi, ölçü aletleri gibi teçhizatlar yüksek gerilim bölümünde sergilenirken, haberleşme alanında ise manuel telefon santralleri, manyetolu telefon makinaları, telsiz vb. cihazlar sergilenmiş ve gün içinde belirli süreler içerisinde uzman üyelerimiz tarafından görsel anlatımlar gerçekleştirilmiştir.

Sergi

Teknik bildiri ve tartışma ortamlarının yaratıldığı Kongre çalışmalarına ilaveten sektörel firmaların katılımı ile bir sergi alanı oluşturulmuş ve 50 sektörel firma ve 6 sektörel yayın kuruluşunun katılımı ile teknolojik gelişmeler katılımcıların dikkatine sunulmuştur.

Yerli firmaların yanı sıra uluslararası alanda faaliyet gösteren firmaların da yoğun ilgi gösterdiği sergide, kablo, şalter, devre kesici, elektrik panosu, trafo, kesintisiz güç kaynağı, jeneratör, aydınlatma, otomasyon, yangın ve güvenlik ekipmanları, veri merkezi ve bina kontrol sistemlerine ilişkin yeni geliştiren ürünler tanıtılırken, geniş bir yelpazede sunulan hizmetlere ilişkin de paylaşımlarda bulunulmuştur.

Kongre sonrasında aşağıdaki konuların kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir;

Enerji alanında ısrarla yürütölen serbest piyasa ve özelleştirme uygulamaları ile 2014 yılında elektrik üretiminde dışa bağımlılığımız doğalgaz'da yüzde 47,9 ithal kömüre dayalı üretim modelinde ise yüzde 13,9 ile toplamda yüzde 62,6 seviyelerine ulaşmıştır. Gerek ekonomimiz üzerindeki baskıdan gerekse arz güvenliği tehdidinden kurtulmamız açısından dışa bağımlılığımızın azaltılmasına yönelik tedbirler ivedilikle alınmalı, elektrik enerjisi üretiminde yerli ve ye-

nilenebilir kaynakların kullanılmasının önü açılarak kullanılmayı bekleyen linyit rezervlerimizin yanında yüksek potansiyelde verimli yenilenebilir enerji kaynağı olan rüzgar ve güneş enerjisine yatırımlar kamu eliyle yapılmalıdır.

Genel ekonomi için cari açığı büyütmesi bakımından da önemli olan bu ithal bağımlılığın tek çözümü yerli ve yenilenebilir kaynakların payını artırmak olduğu bilinen bir gerçektir. Türkiye Elektrik İletim AŞ'nin (TEİAŞ) verilerine göre 2014 sonu itibarıyla rüzgâr enerjisine dayalı kurulu güç 3 bin 630 megavat (MW) olmuş, 2014 sonunda rüzgârın toplam kurulu güç içindeki payı ise yüzde 5,2 düzeyinde gerçekleşmiştir. Son verilere bakıldığında ise 31 Ekim 2015 itibarıyla rüzgârın payı yüzde 5,9'a yükseldiği ve rüzgâra dayalı kurulu gücü yılın ilk 10 ayında yüzde 18 artarak, 4 bin 280 MW olduğu görülmektedir.

Güneş enerjisine dayalı olarak tesis edilen santrallerin kurulu gücü 31 Ekim 2015 tarihi itibarıyla 203,1 MW düzeyinde bulunmakta olup, aynı tarih itibarıyla kurulu güç toplamının 72 bin 455 MW olduğu düşünüldüğünde güneş santrallerinin payının yalnızca yüzde 0,3 olduğu görülmektedir.

Güneş santrallerinin payı çok küçük olmasına rağmen gelişimine ilişkin veriler ise orta dönem için umut vermesine rağmen güneşlenme süresi ülkemizden düşük olan Almanya'nın güneş dayalı kurulu gücünün 2020 yılında 50 bin 500 MW'a ulaşması beklenirken, İngiltere için ise 9 bin 800 MW'lık bir öngöründe bulunmaktadır. Bu beklentiler, Türkiye'nin daha yüksek potansiyeline rağmen güneş enerjisinden yeteri kadar faydalanamadığını göstermektedir.

2023 yılına kadar rüzgar enerjisi için öngörülen 20.000 MW ile güneş enerjisi için öngörülen 5.000 MW kurulu güç hedefinin çok gerisinde olduğumuz tespitinden hareketle, enerji arz güvenliği bahanesiyle gelişmiş ülkelerde bile ciddi tartışma konusu olan ve birçok ülkenin kapatılmasına karar verdikleri nükleer santrallara meşruiyet kazandırma gayretlerinin yerine kamu tarafından yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimi daha fazla desteklenmelidir.

31 Mart 2015 tarihli tüm ülkeyi karanlığa boğan Elektrik Sistem Çökmesi'nin oluşma nedeninin Osmancık Trafo Merkezi'ndeki röle ayarından kaynaklı Kurşunlu-Osmancık hattının devre dışı kalması, buna bağlı olarak Avrupa İletim hattının kendini korumak için devre dışı kalması ve sonrasında Doğu bölgesinde yüksek frekans Batı bölgesinde ise düşük frekans nedeniyle üretim santrallerinin ardı sıra devreden çıkmasıyla tüm ülkenin elektriksiz kaldığı tespiti yapılarak bu konuda TEİAŞ'ın sistem zafiyeti, özellikle HES'lerin düşük üretim maliyetlerini göz önüne alan siyasi iktidarın seçim öncesi üretimi doğu bölgesine kaydırarak maliyetleri düşük tutma çabası nedeniyle çökmede sorumluluğu bulunduğu vurgulanmıştır.

Yerli kaynakların kullanımında en çok karşılaştığımız sorunlardan birinin de ekipman ve teçhizat konusunda dışa bağımlılığımızın olmasıdır. Bu nedenle kullanılan güneş panelleri, rüzgar türbinleri ve diğer bağlantı elemanları fiyatlarının oldukça yüksek olduğunun tespiti yapılmış, Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, Merkezi Yönetim Bütçesi'nden "enerji" alanına ayrılan Ar-Ge harcamalarının 2015 yılında 46 milyon 92 bin TL düzeyinde gerçekleşeceği öngörüsü ile enerji alanında yapılan harcamaların toplam Ar-Ge harcamaları içindeki oranına bakıldığında; 2008'deki yüzde 2.43'lük payın, 2015 yılında yüzde 0.8'e kadar gerilediği, Enerji Ar-Ge'sine ayrılan payın artırılması bir yana düzenli olarak geriletilmesi Türkiye'nin dışa bağımlılığını daha yüksek düzeylere çıkardığının vurgusu yapılarak enerji alanına ayrılan bu payın ivedilikle artırılması gerekliliğinin altı çizilmiştir.

Doğalgaz santralleri ile planlanan nükleer santraller için verilen alım garantileri de yeni-

lenebilir kaynakların kullanımının önündeki temel engellerden biri olduğu vurgulanmış, sosyo-ekonomik maliyeti de dahil olmak üzere ucuz enerji sağlayan yenilenebilir kaynaklardan daha sağlıklı yararlanabilmemiz için alım garantisi verilen Akkuyu ve Sinop'taki nükleer santral çalışmalarının sonlandırılması talep edilmiştir.

Yapı Elektronik Sistem ve Tesisatları (YEST), yapının standart donanımları haline gelmiş olmasına karşın, günümüzde hala tesislerin mühendisler tarafından projelendirilmesi, yapımında standartlara uygun malzeme kullanılması, yetkili teknik personel tarafından tesis edilmesi, muayene, test, kabul, işletme ve bakım işlemlerinin sağlıklı şekilde yürütülmesinde sorunlar yaşanmaktadır. Sorunların giderilmesi, can ve mal güvenliğinin sürekli kılınması için yürürlükteki yönetmelik, teknik şartname vb mevzuatlarda var olan eksikliklerin giderilmesine yönelik EMO'nun bu alandaki hazırlamış olduğu mevzuat çalışmalarının sürdürülmesinin önemi vurgulanmıştır.

Klasik aydınlatma aygıtlarında ışık kaynağı, yardımcı devre elamanı, reflektör ve kasa ayrı bileşenler olarak tanımlıdır. LEDli aydınlatma aygıtları ise tüm bileşenleriyle bütün olarak tanımlanabildiği için ürünün tamamı değerlendirmeye alınmalıdır. Henüz uluslararası standartların tanımlanmamış olması nedeni ile üreticilerin kendi ürünleri için yayınladıkları teknik bilgilerle ürünlerinin avantajlı yanlarını öne getirmektedirler. Projecilerin ve kullanıcıların LEDli aydınlatma aygıtı seçiminde tüm bileşenlerini değerlendirmesi ve ardından seçimlerini gerçekleştirmeleri en sağlıklı yoldur. Özellikle yerine koyma uygulamalarında mevcut sistemdeki aydınlatma ekipmanlarının LED ile dönüşümünün hem aydınlatma hesaplamasında istenen standart değer elde edilmesini sağladığının tetkik edilmesinde hem de enerji verimliliğini sağlayacak uygulamanın tespitinde tüm hesaplar bu kıstasları sağlayacak şekilde yapılmalıdır.

Mühendislerin mesleklerini icra edebilmeleri için meslek içi eğitim alma ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavda başarılı olma gibi yükümlülükler getirilmesi konusunda herhangi bir yetki verilmemiş olmasına rağmen ETKB tarafından Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği kapsamında gündeme getirilen Proje Uzmanlık Sertifikası (PUS) ve Proje Uzmanlığı Sertifikasyon ve Eğitim Merkezi'nin (PUSEM) uygulamalarının derhal durdurulması, elektrik tesisleriyle ilgili projelerin onay ve kabul işlemlerini yapmak üzere Proje Onay Birimi (POB) olarak tanımlanan kamu kurumları dışındaki diğer tüzel kişilerin yetkilendirilmesi işleminin iptal edilerek elektrik tesislerinin proje onay ve kabul işlemlerinin Bakanlık, TEDAŞ, EÜAŞ ile TEİAŞ gibi uzman kamu kurumlarının personelleri tarafından gerçekleştirilmesi gerektiği vurgusu yapılmıştır.

İşletme Sorumluluğu hizmetinin ülke genelinde yaygınlaştırılmasına ilişkin ETKB, TEİAŞ, TEDAŞ vb kuruluşlar nezdinde EMO İşletme Sorumluluğu Yönetmeliği'nin uygulanması ihtiyarı değil, zorunluluktur. YG elektrik tesislerinde işletme sorumlusu mühendislerin aranmasına yönelik Dağıtım Şirketleri ve OSB'leri tarafından yürütülen işlemler tüm Oda birimleri tarafından takip edilmelidir.

2007 yılında yayınlanan Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmeliğin ilgili maddelerine Odamız tarafından yapılan itirazımız Danıştay tarafından haklı bulunmuş olmasına rağmen gerekli düzenleme yapılmamıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Yönetmelik değişikliğinin ivedi olarak gerçekleştirmesi talep edilmiştir.

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesinde gerçekleşen ve 301 insanımızın ölümü ile sonuçlanan ülkemiz tarihinin en büyük iş cinayeti olan Soma Maden Faciasının, hem "madencilik" hem de "işçi sağlığı ve güvenliği" alanında son 12 yıldır ağırlaştırılmış bir biçimde sürdürülen "özelleştirme", "piyasalaştırma" ve "taşeronlaştırma" politikalarının çöktüğünü gösterdiği, tehlike

sınıfı en yüksek olan işyerlerinde elektriksel tesisatlarının güvenliği ve denetiminin çok önemli olduğu vurgusu yapılarak güvenlik kriterlerinin maliyet unsuru olarak görülmeden ulusal ve uluslararası kurallara uyumlu hale getirilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği'ne ilişkin yapılan yasal düzenlemede tüm itirazlarımıza rağmen işvereni sınırlayacak kurallara yer verilmemiş riskin sorumluluğu aslında kendisi de aynı şirkette işçi statüsünde olan veya hizmet alımı yöntemi ile başka bir şirketten kiralanan uzmanlara bırakılmıştır. İşten atılma veya sözleşmesi iptal edilme tehlikesi altındaki uzmanlar, işvereni eksikleri gidermeye ve önlem almaya zorlayamamaktadır. Bu sistemin ivedilikle değiştirilmesi, işverenlerin ve siyasilerin baskısından uzak idari ve mali yönden bağımsız, demokratik işleyişe sahip İşçi Sağlığı Güvenliği Kurumu'nun kurulması hayati önemdedir.